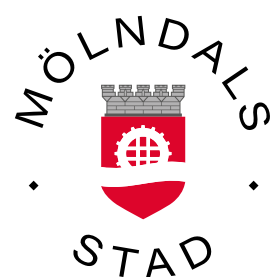

Budget/plan

Mölndals stad 2023-2025

Omslagsbild: Vackra Kvarnbyn är en unik miljö och ett populärt besöksmål.
Foto: Sonja Skäär

INNEHÅLL

INLEDNING

Mölnåls stads organisation	2
Kommunstyrelsens ordförande	3
Budgetprocessen	4

VISION OCH KOMMUNFULLMÄKTIGES MÅL

Vision och kommunfullmäktiges mål	6
-----------------------------------	---

EKONOMISK ÖVERSIKT OCH FINANSIELL ANALYS

Ekonomisk översikt och finansiell analys	10
--	----

GOD EKONOMISK HUSHÅLLNING

God ekonomisk hushållning	20
---------------------------	----

VERKSAMHET PER NÄMND

Byggnadsnämnden	22
Kommunfullmäktige, kommunstyrelsen och övriga nämnder	23
Kultur- och fritidsnämnden	26
Miljönämnden	28
Serviceämnden	29
Skolnämnden	30
Social- och arbetsmarknadsnämnden	33
Tekniska nämnden	35
Utbildningsnämnden	37
Vård- och omsorgsnämnden	40

EKONOMISK SAMMANSTÄLLNING

Resultatbudget/plan	42
Kassaflödesbudget/plan	42
Balansbudget/plan	43
Noter	44

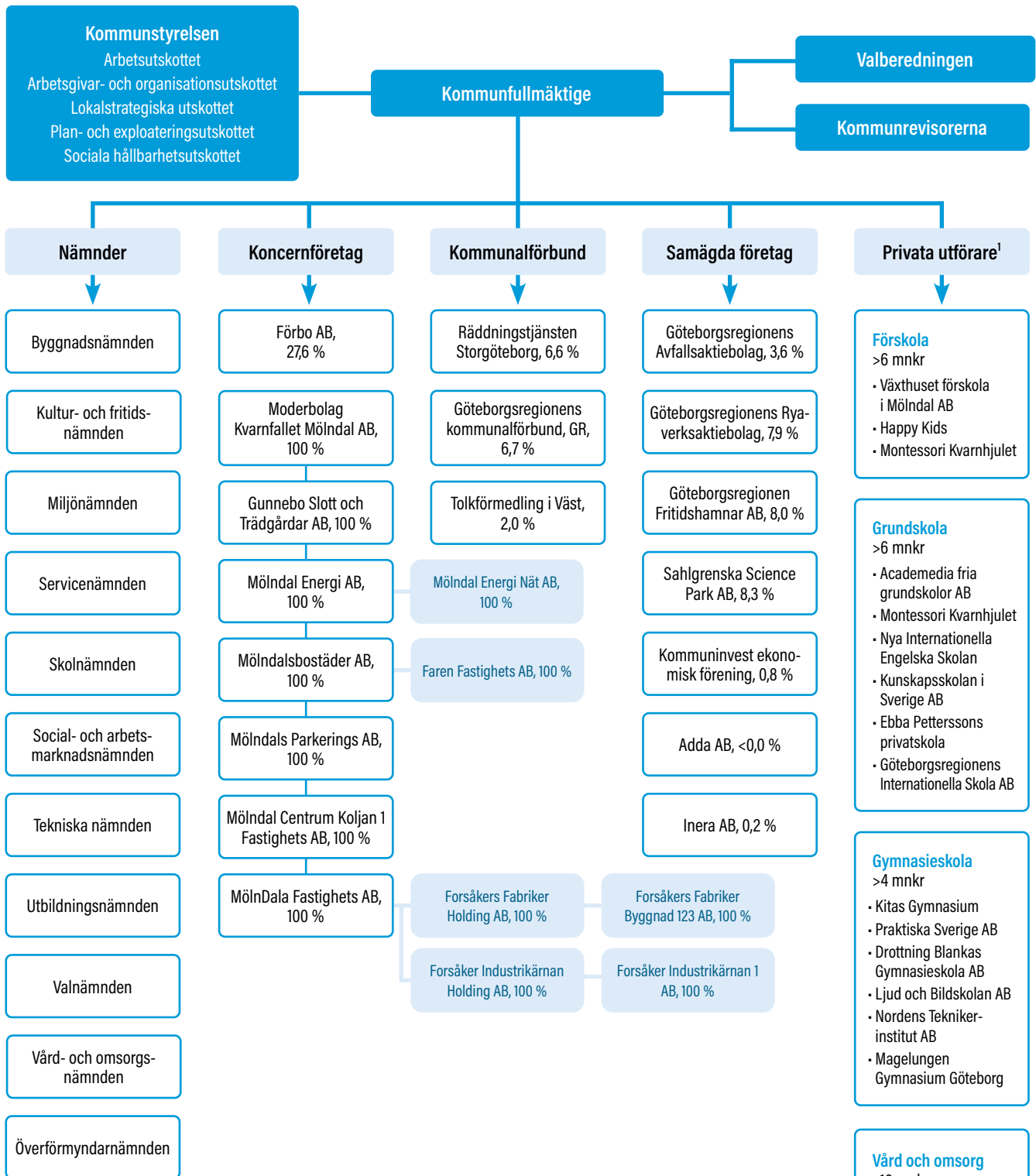
INVESTERINGAR

Investeringsbudget/plan	46
Kommentarer till investeringsbudget/plan	50
Exploateringsbudget/plan	54
Kommentarer till exploateringsbudget/plan	57

ÖVRIGT

Styrprinciper för Mölnåls stad	58
--------------------------------	----

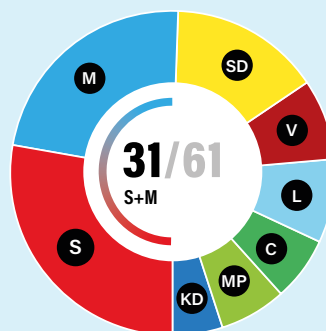
Mölnåls stads organisation

Mandatfördelning 2022-2026

Mölnåls styrs under mandatperioden 2022-2026 av Samverkan för Mölnåls med Stefan Gustafsson (S) som kommunstyrelsens ordförande.

Socialdemokraterna (S)	17
Moderaterna (M)	14
Sverigedemokraterna (SD)	9
Vänsterpartiet (V)	5
Liberalerna (L)	5
Centerpartiet (C)	4
Miljöpartiet (MP)	4
Kristdemokraterna (KD)	3

¹) Avser uppgift per 31 december 2021. Uppdateras i årsredovisningen.

Vi bygger Mölndal för framtiden

I skrivande stund överskuggas framtidstron av kriget i Ukraina och att Sverige är på väg mot en ekonomiskt osäker tid. Vi är tillbaka på ruta ett där utmaningar och kris återigen är ett ovälkommet inslag i vår vardag.

SAMVERKAN FÖR MÖLNDAL lägger en ansvarsfull budget för 2023 och plan för 2024–2025 som möjliggör att både gasa och kunna bromsa om det blir nödvändigt. Samverkan för Mölndals besked till Mölndalsborna är att vi fortsätter med tidigare beslutade satsningar då vi går in i osäkerheten med väldigt goda förutsättningar från tidigare år. Vi satsar cirka 400 mnkr för att bland annat öka personaltäteten i förskolan, ge elevstöd till barn med särskilda behov, förstärka elevhälsan, etablera en ny gymnasieskola och förbättra maten för våra äldre. Vi värnar om den välbehövliga återhämtningen i våra kärnverksamheter efter pandemin och det är viktigt att Mölndalsborna möter en trygg och tillgänglig kommunal service.

I BUDGETARBETET RIKTAS vår uppmärksamhet på hur vi ska använda våra skatteintäkter. Ett ansvarfullt budgetarbete är att ge förutsättningar så att Mölndal snabbt kan möta uppkomna kostnadsvängningar. Det handlar i grunden om att vår kommun har en stabil ekonomi med historiskt goda resultat. Goda resultat tack vare modiga beslut från tidigare ledande politiker som vågat höja blicken och sett värdet av att utveckla och bygga en attraktiv kommun som drar till sig stora investeringar. Höstens arbete med budgeten har påverkats av läget i omvärlden

eftersom den höga inflationen påverkar kommunens verksamhet. För Mölndals stad kommer det att innebära snabba och kraftiga kostnadsökningar avseende pensioner och vi har arbetat fram strategier för att möta detta, bland annat genom att ta ifrån de goda resultat vi haft tidigare år.

PENSIONSOSTNADERNA INKLUDERAR även effekten av ett nytt pensionsavtal som kommer leda till att våra medarbetare får en högre och tryggare pension. Det är en satsning som inte kommer att ge en omedelbar verkan men som kommer att gynna stadens anställda på lång sikt. En annan viktig arbetsgivarinsats är att vi under 2023–2025 avsätter 25 mnkr i nivåhöjning för att rätta till osakliga löneskillnader. Denna satsning är ett viktigt steg mot att uppnå målet att bli en ännu mer attraktiv arbetsgivare.

VÅRA SKATTEINTÄKTER HAR ökat tack vare fler invånare. Under de senaste två åren har vår befolkningsökning dock avstannat och förra året växte vi enbart med 42 personer. Prognosen för de kommande åren pekar på en marginell ökning men där vill vi upp i en offensiv men hållbar tillväxt igen.

Samverkan för Mölndal avser att kraftsamla på beslut rörande stadens viktigaste närings- och stadsutvecklingsprojekt för att ta tillvara den unika utvecklingspotential som finns i vår kommun. Med högt ställda ambitioner ska Mölndals utvecklings- och utbyggnadspotential förverkligas. Nu bygger vi Mölndal för framtiden!

Merjem Maslo

Merjem Maslo (M),
Kommunstyrelsens
vice ordförande

Stefan Gustafsson

Stefan Gustafsson (S),
Kommunstyrelsens
ordförande

Budgetprocessen

Budgeten är mer än ekonomiska mått

Budgethandlingen är utformad för att, utöver den ettåriga resursfördelningen, även fokusera på den långsiktiga planeringen och på den verksamhet som beskrivs i formuleringar kring mål, prestationer och kvalitet som ska utföras inom det ekonomiska utrymmet. Det ekonomiska utrymmet fastställs av kommunfullmäktige genom att nämnderna vid beslutet om årsbudgeten tilldelas så kallade kommunbidrag. Det är respektive nämnds andel av kommunens budgeterade intäkter från skatt, kommunalekonomisk utjämning och generella statsbidrag. Därutöver har respektive nämnd i varierad omfattning ytterligare finansiering genom intäkter som till exempel avgifter och riktade statsbidrag men också i form av interna intäkter då tjänster utförs för andra verksamheter. Budgetarbetet omfattar även en plan över utvecklingen av nämndernas budget under de två följande åren. Att budgeten ska omfatta tre år styrs av kommunallagen, som även innehåller regelverk både vad avser krav på innehåll och process.

Stadens styrprinciper anger att resultatansvaret så långt som möjligt ska kopplas till utförandet av verksamheten så att budgeterade prestations- och servicenivåer uppnås. Samtidigt framgår att det tilldelade kommunbidraget utgör den yttersta gränsen för resursförbrukningen och är överordnat beslut om servicenivå och kvalitetsutfästelser.

Mål för ekonomi och verksamhet

Lagstiftningen om god ekonomisk hushållning föreskriver att fullmäktige ska fastställa finansiella mål samt mål och riktlinjer för verksamheten som är av betydelse för god ekonomisk hushållning. Regelverket kring god ekonomisk hushållning gäller oavsett i vilken juridisk form en kommun bedriver verksamheten och tillämpas därmed även i förhållande till stadens bolag. Målen och riktlinjerna ska följas upp och utvärderas i årsredovisning och delårsrapport. Revisionen ska i skriftliga utlåtanden bedöma om resultaten i årsbokslut och delårsrapport är förenliga med de mål och riktlinjer som fastställts i budget. Fullmäktige ska också besluta om riktlinjer för god ekonomisk hushållning. Dessa riktlinjer samt finansiella mål återfinns i handlingen under avsnittet *God ekonomisk hushållning* medan verksamhetsmålen finns under avsnittet *Vision och kommunfullmäktiges mål*.

Liksom visionen utgår inte kommunfullmäktiges mål från organisatoriska ramar utan från ett invånarperspektiv. Mot denna bakgrund sker en organisationsövergripande uppföljning av kommunfullmäktiges mål som syftar till att, med Mölndalsborna i fokus, belysa resultat och effekter. God ekonomisk hushållning inom verksamheten innebär att uppdragen enligt de politiska målen uppfylls inom den ekonomiska ramen i form av kommunbidrag, vars storlek grundas på disponibelt utrymme enligt bedömning i förhållande till de finansiella målen.

Kommunfullmäktiges budgetbeslut i november

Ett viktigt syfte med budgetprocessens utformning är att möjliggöra tid för analys, förankring och dialog med nämnderna. Tanken är att därigenom skapa en gemensam bild av organisationens verksamhet och förutsättningar för att möjliggöra samarbete och samsyn kring satsningar, prioriteringar, åtgärdsbehov etcetera för att optimera stadens resursanvändning till bästa möjliga verksamhetsresultat.

Nämndernas ekonomiska ramar utgår från gällande plan. De är dock inte formellt sett fastslagna av fullmäktige utan spelreglerna anges i kommunstyrelsens budgetanvisningar. Nämnderna får på så sätt besked om inom vilka ekonomiska ramar som de ska planera för det kommande året i ett betydligt tidigare skede än budgetbeslutet i november. Nämndernas budgetförslag för hela planperioden ska lämnas till kommunstyrelsen i juni.

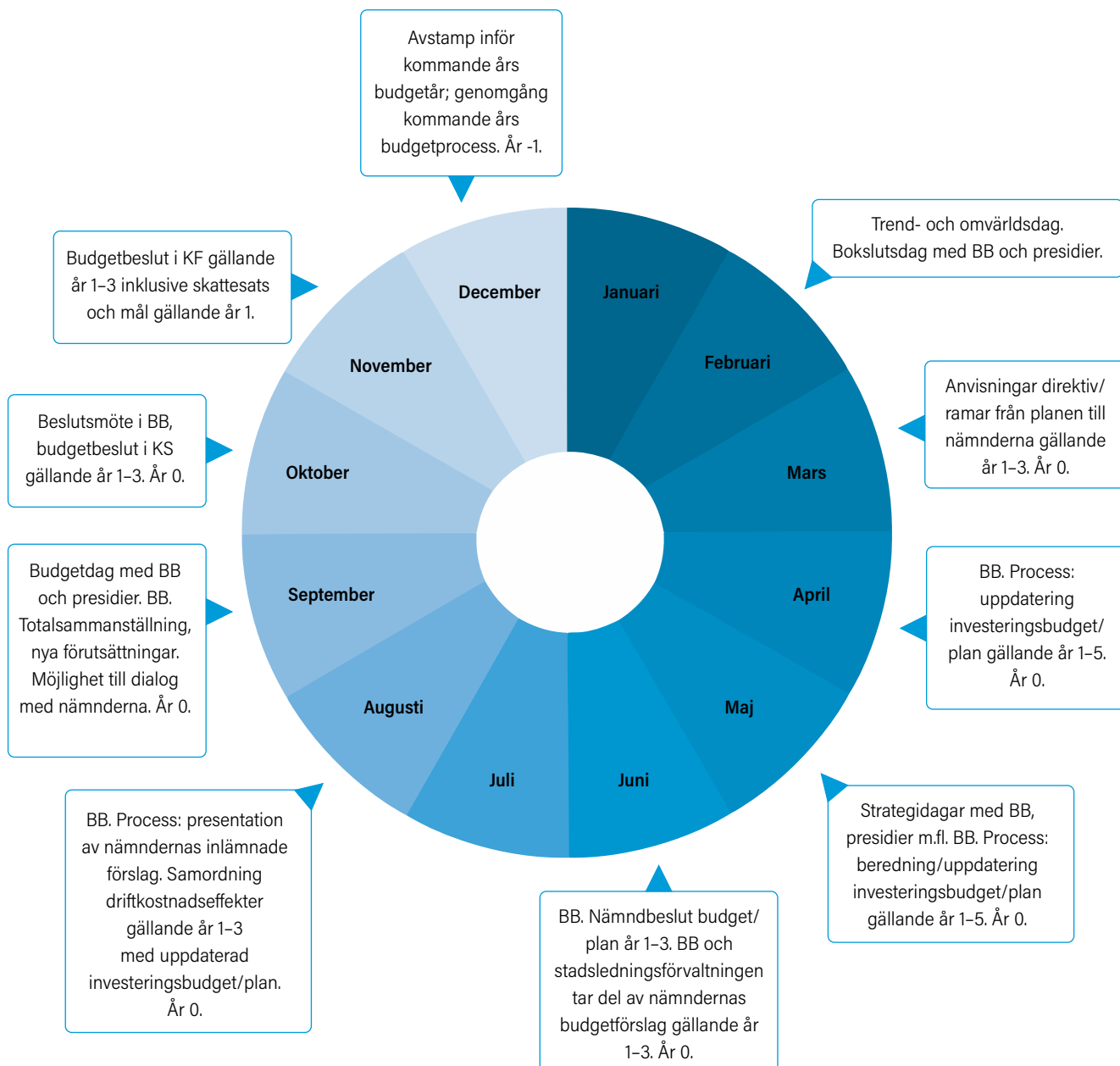
På våren genomförs en bokslutsanalys/bokslutsdialog i form av en bokslutsdag då budgetberedningen samlas tillsammans med nämndpresidier och förvaltningsrepresentanter. Bokslutet ingår som underlag i budgetprocessen och efter samråd med övriga förvaltningar lämnar stadsledningsförvaltningen förslag till beslut om nämndernas eget kapital enligt stadens styrprinciper.

Efter beskedet om ekonomiska ramar har nämnderna i uppdrag att planera verksamheten inom tilldelat utrymme och lämna förslag på fördelning per så kallat kommunbidragsområde, det vill säga kommunfullmäktiges anslagsnivå till nämnderna. Parallellt pågår arbetet med verksamhetsplaner för att länka samman visionen, kommunfullmäktiges mål och verksamheterna.

Långsiktighet i fokus

Inför den centrala budgetberedningen ska nämnderna lämna budgetförslag som ska omfatta en presentation av vilken verksamhet som avses bedrivas inom de ekonomiska ramarna för det kommande budgetåret samt vilka långsiktiga planer som finns för de efterföljande åren. I det sammanhanget sker också den slutliga bearbetningen av det underlag för investeringsbudget/plan som huvudsakligen tas fram under våren.

I budgetanvisningarna betonas nämndernas uppdrag att fokusera på hur nämndens hela resursutrymme på bästa sätt kan disponeras för att möta aktuella omvärldsförutsättningar och strategier. De ekonomiska framtidsutsikterna påverkas även av demografiska förändringar exempelvis genom en högre andel äldre i hela riket och långsiktighet i planeringen är därför mycket betydelsefullt. Budgetprocessen innehåller uppdrag till nämnderna att bedöma nödvändiga volymförändringar. Avsikten är att organisationen genom en långsiktig prioritering ska anpassa verksamheten till de förändringar och resultatproblem som uppstår även under planåren.

Förklaringar

I årets process motsvarar:

År -1 = 2021

År 0 = 2022

År 1-3 = 2023-2025

Budgetberedning förkortas med BB

Kommunstyrelsen förkortas med KS

Kommunfullmäktige förkortas med KF

Mölnadal vision 2040

Mölnadal är den hållbara staden där vi lär hela livet. Med kunskap, mod och kreativitet förstärker vi Västsverige.

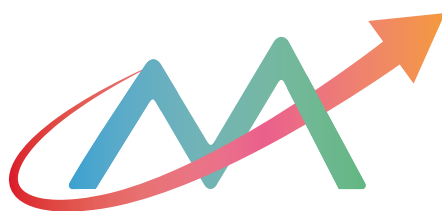

Mölnadal vision 2040 ger en gemensam bild av hur Mölnadal ska vara år 2040. Visionen gäller för alla som bor och verkar i staden.

Vi är en levande kommun där människor möts och är delaktiga. God livskvalitet är den övergripande strävan som genomsyrar allt från stadsplanering till utbildning och omsorg. Idrott och ett rikt

kulturliv är tillgängligt för alla. I Mölnadal kan du styra dina livsval och nå din fulla potential. Vem du än är. Vare sig du vill bo med naturen runt hörnet eller mitt i ett stadsliv. Vårt innovativa näringsliv

är ett av de ledande i utvecklingen av Göteborgsregionen. Hållbara kommunikationer gör det enkelt att leva, verka i och besöka Mölnadal. Tillsammans utvecklar vi vår kommun för kommande generationer.

MÖLNDAL VISION 2040

Om visionen

Mölnadal vision 2040 ger en gemensam bild av hur Mölnadal ska vara år 2040. Visionen gäller för alla som bor och verkar i staden.

Visionen beslutades av kommunfullmäktige 2022 § 86 och är en revidering av tidigare Vision 2022. Uppdraget att aktualitetspröva den tidigare visionen utifrån omvärldsförutsättningar, bland annat den regionala utvecklingsstrategin och Agenda 2030, påbörjades hösten 2021. Resultatet blev en

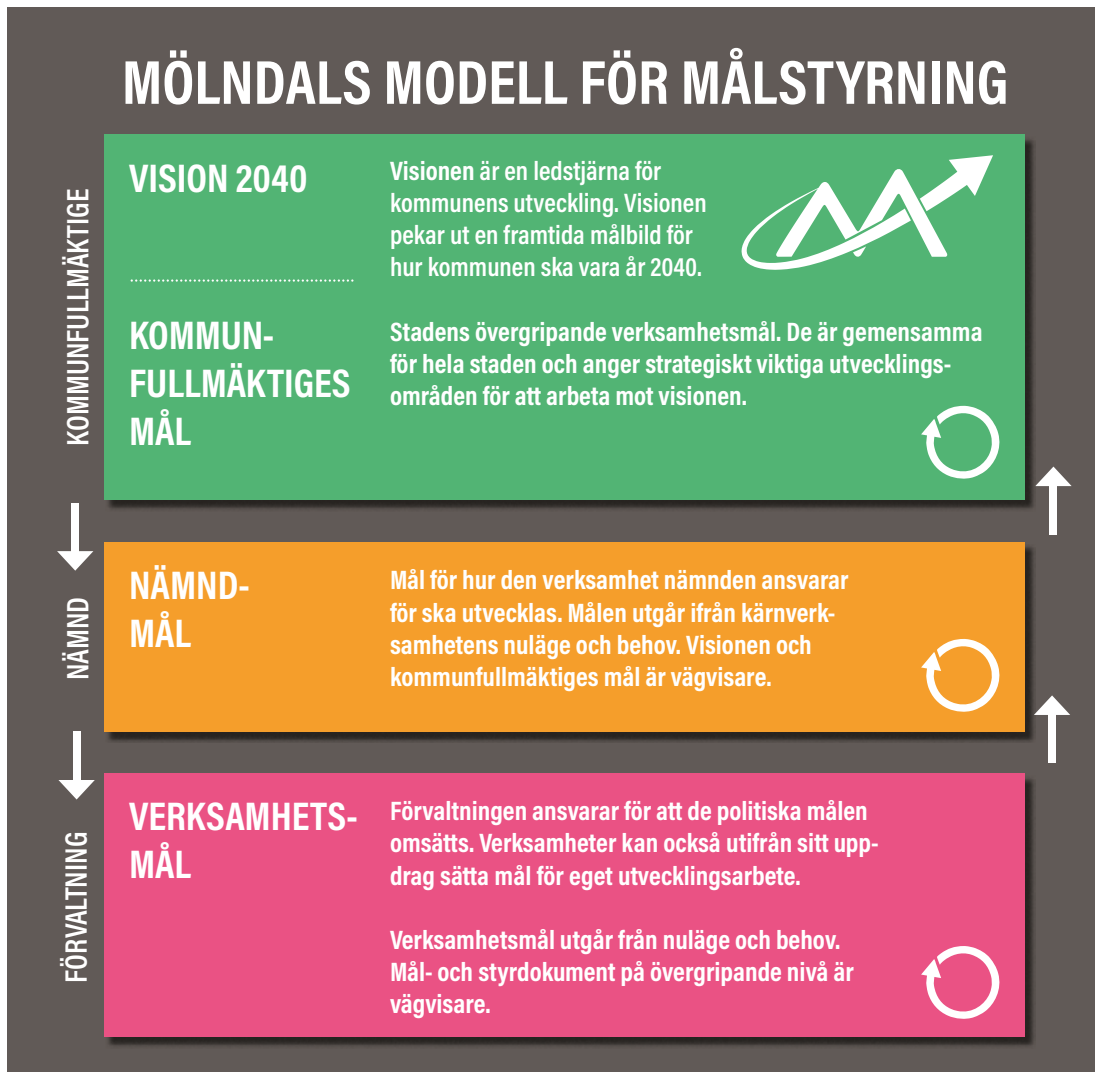
revidering där kärnan i visionen samlades i en visionstext och visionens tidigare strategier och indikatorer togs bort.

Revideringen involverade en mängd olika personer som bor och verkar i Mölnadal. Förutom att enskilda invånare har kunnat lämna sina synpunkter på vad Mölnadal borde sträva efter att bli i framtiden, har även samtal förts med näringsliv, föreningsliv, medarbetare och förtroendevalda. Denna samverkan lägger en god grund för att vi tillsammans utvecklar Mölnadal mot den nya visionen.

Struktur för målstyrning

Mölnalds målstyrningsmodell syftar till att uppnå Mölnald vision 2040. Modellen visar hur staden arbetar för att uppnå Mölnalds vision 2040 och visar hur olika organisatoriska nivåer bidrar till de gemensamma målen. Visionen och kommunfullmäktiges mål är gemensamma för staden att verka mot.

Utöver målstyrningen styrs stadens verksamhet internt av styrdokument på flera nivåer där stadens styrprinciper och reglementen utgör basen för uppdraget.

Pilarna i modellen visar på flöden i organisationen. Politiska mål och styrdokument på olika nivåer anger politiska viljeinriktningar och ambitioner och utgör en övergripande styrning ut i organisationen. Uppföljning ger information från organisationen till ledning och förtroendevalda om hur verksamheten fungerar och är ett tillfälle för analys av om utvecklingen går i önskad riktning. Uppföljning syftar också till verksamhetens egna lärande, analys och utveckling.

Kommunfullmäktiges mål beslutas årligen när det fattas beslut om stadens budget. Vilka resultat som åstadkoms och hur utvecklingen inom målen ser ut följs upp årligen i delårsrapport och årsredovisning. Dessa mål är långsiktiga och övergripande. Nämndens mål är mer verksamhetsnära och beslutas i nämndens verksamhetsplan, som antas årligen. Utifrån mål- och styrdokument på överliggande nivå identifierar verksamheten vilka förflyttningar som ska vara i fokus. Därmed visar modellen på ett tidsperspektiv och en detaljeringsgrad.

Kommunfullmäktiges mål

Kommunfullmäktiges fem övergripande mål för staden, plus ett internt mål för organisationen, utgör en viktig del av stadens budget. Liksom visionen utgår målen inte från organisatoriska förutsättningar utan tar sikte på nyttan för invånarna. Målen ska ses som inriktningar och vägvisare för vad som ska prioriteras inom stadens arbete den innevarande mandatperioden.

Målen har en tydlig koppling till Agenda 2030 och FN:s 17 globala mål för hållbar utveckling. Agenda 2030 kräver samhällsomställningar där hållbar utveckling är en bärande utgångspunkt. På lokal nivå har kommuner en stor del av ansvaret för genomförandet av de globala målen, eftersom flera av dem direkt eller indirekt omfattar det som i Sverige ingår i kommunernas grunduppdrag. Genom att kommunfullmäktige i sina mål pekar ut strategiska inriktningar som staden verkar för, bidrar de lokala målen till de globala målen. Direkta och indirekta kopplingar mellan kommunfullmäktiges mål och agendamålen har tagits fram för att tydliggöra hur de lokala målen bidrar till de globala målen. Målen och kopplingarna gäller för hela kommunkoncernen.

Stadsdirektör och stadsdirektörens ledningsgrupp ansvarar ytterst för kommunfullmäktiges mål. Förvaltningschefer är målsansvariga för ett eller två mål var. Utvecklingsarbete inom respektive grunduppdrag bidrar till kommunfullmäktiges mål. Utöver det så sker samordning av förvaltningsövergripande insatser för att utvecklas mot målen via styrgrupperna social hållbarhet och fysisk/ekologisk hållbarhet.

Kommunfullmäktiges mål 2023

Säkerställa likvärdig utbildning av hög kvalitet som främjar livslångt lärande

I förskolor och skolor skapar vi tillsammans förutsättningar för livslångt lärande. Varje barns potential ska tidigt tas till vara så att fler får förutsättningar för goda livsvillkor. Barn och elever ska ha tillgång till stimulerande miljöer som präglas av nytänkande och arbetsro. Med kunskaps- och framtidsorienterad utbildning förbereder vi barn, unga och vuxna för ett framtida arbetsliv.

Stärka förutsättningarna för växande näringsliv och arbetsmarknad

Goda förutsättningar för näringsliv och framgångsrika företag i Mölndal ska bibehållas och stärkas för att möjliggöra nya arbetstillfällen, tillväxt och ökad grad av egen försörjning. Vi tar bäst tillvara kompetens och attraherar talang genom nära samarbete med både näringsliv och regionala aktörer. Mölndal ska vara ledande avseende företagsklimat och innovation.

Utveckla en växande och trygg stad, tätort och landsbygd med god infrastruktur

I Mölndal ska medborgarna vara trygga. Mölndalsborna ges möjlighet att välja boendemiljö efter livssituation. Det ska vara enkelt att resa hållbart. I samhällsplaneringen säkerställs balansen mellan byggnation och naturområden. Samhälls-service och infrastruktur går i takt med tillväxten, nu med ökat fokus på Källered och Lindome.

Främja och stödja självständigt, gott och aktivt liv för alla åldrar

Mölndalsborna ska ha förutsättningar att påverka frågor som rör deras vardag, ingå i social gemenskap samt känna tillit till staden. Genom tidiga insatser förebygger vi utanförskap och bidrar till goda livsvillkor och psykiska hälsa under hela livet. Tillsammans med civilsamhället främjar vi ett rikt fritids- och kulturliv och möten mellan olika grupper och generationer.

Bedriva det miljö- och klimatarbete som krävs för långsiktigt hållbar utveckling

Den globala uppvärmningen är den största utmaningen i vår tid. Med klimatsmarta lösningar för effektiv resursanvändning, cirkulär ekonomi och hållbara transporter närmar vi oss fossiloberoende. För att stärka ekosystemtjänster bevaras den biologiska mångfalden genom sammanhängande grönområden, vattenmiljöer och odlingsbar mark.

INTERNT MÅL

Mölndals stad är en attraktiv arbetsgivare

Mölndals stad främjar medarbetares engagemang, kompetens och kreativitet. Staden karaktäriseras av en god arbetsmiljö som möjliggör ett hållbart arbetsliv. Stadens arbetsplatser präglas av delaktighet där medarbetare kan utvecklas och påverka. Ett modigt och tillitsfullt ledarskap möjliggör innovativa arbetsätt.

Med engagemang och kvalitet utvecklar och moderniserar staden Åby Arenastad för att möta framtidens idrotts- och fritidsliv. Här bygger vi ett nytt badhus och en ny isstadion. Här ligger Åby Arena, ett upplevelsecenter med evenemangshall, hotell, restauranger och travbana.

Ekonomisk översikt och finansiell analys

Budget 2023 och plan 2024–2025

Sammanfattning

Konjunkturedgång och real minskning av skatteunderlaget

För 2023 budgeteras det strukturella resultatet till noll, det vill säga exklusive gatukostnads- och exploateringsersättningar samt resultat vid försäljning av fastigheter. Det innebär att staden genom att sådana intäkter tillkommer beräknas uppnå det lagstadgade balanskravet under hela perioden. För planåret 2024 är det strukturella resultatet med de förutsättningar som nu lagts in negativt med 11 mnkr medan motsvarande resultat för 2025 är positivt med 132 mnkr. Budget/plan förutsätter en oförändrad skattesats på 20 kronor och 51 öre.

Bristssituationen i världen, räntehöjningar och den höga inflationstakten har inneburit att vårens prognoser och kostnadsbedömningar blivit snabbt och kraftigt försämrade. Höstens situation är radikalt förändrad jämfört med de förutsättningar som var aktuella då nämnderna i mars månad tilldelades ekonomiska ramar inför budgetarbetet 2023. I juni nådde till exempel inflationen en toppnotering på 8,5 procent jämfört med juni 2021, den högsta inflationstakten på 30 år och i augusti nådde konsumentprisindex 9,8 procent. Den snabba konjunkturedgången har påverkat strategierna i budgetarbetet och resulterat i kortsiktigt sänkta resultatkrav. Genom att staden har ett finansiellt mål där resultatet värderas över rullande sexårsperioder har senare års höga resultatnivåer i kombination med stadens starka ekonomiska ställning möjliggjort att arbetet med att återgå till en bättre ekonomisk balans i den löpande ordinarie verksamheten kan ske under en längre tidsperiod.

I den plan som nu presenteras för 2025 sker en kraftig resultatförbättring, det är dock en osäker kalkyl. En viktig anledning till att resultatet stärks redan 2025 är att pensionskostnaderna prognostiseras på en nivå som ligger cirka 100 mnkr lägre än 2023 och 2024. Bakgrunden är prisbasbeloppets utveckling och hur det påverkar värdeökningen av stadens pensionsåtagande de närmaste två åren. Att det ser ljusare ut 2025 är starkt beroende av att SKR i sina prognoser räknar med att både inflationen och lågkonjunkturen blir kortvarig och att ekonomin återhämtar sig mot balans 2025 med en inflationstakt som i det scenariot skulle gå ned till två procentmålet. SKR är tydliga med att det finns några stora orosmoln i den prognosen, som bland annat beror på hur tillgången på energi utvecklar sig och på hur det går i avtalsrörelserna. Blir löneökningarna höga väntas en hög inflation och risk för en pris- och löneökningsspiral.

Utöver budgeterade resultat för den löpande ordinarie verksamheten tillkommer alltså resultat vid försäljning av fastigheter som för åren 2023–2025 uppgår till 131 mnkr, 178 mnkr respektive 106 mnkr. Genom en ny redovisningsprincip som tillämpas från och med 2020 tillkommer även intäkter från gatukostnads- och exploateringsersättningar. De inkomsterna redovisas inte längre som investeringsbidrag och tillgodoförs som intäkt i takt med anläggningarnas avskrivningar utan påverkar nu resultatet direkt. För åren 2023–2025 väntas sådana ersättningar med avdrag för vissa projektrelaterade driftkostnader summera till 276 mnkr, 273 mnkr respektive

235 mnkr. Under perioden 2023–2025 bedöms, med andra ord, försäljningar och övriga intäkter från exploateringsverksamheten generera ovanligt höga nivåer och prognostiseras därmed till närmare 1,2 mdkr under den kommande treårsperioden. Det är försäljningar och ersättningar inom ramen för stora exploateringar som i budgeten disponeras för finansiering av investeringar. Stadens investerings- och exploateringsplanering under samma period omfattar brutto 5,2 mdkr och efter beräknade investeringsbidrag bedöms upplåningsbehovet uppgå till cirka 1,3 mdkr under perioden 2023–2025, men då finns inlagt ett antagande om förskjutningar eller lägre genomförandegrad på cirka 250 mnkr per år.

Resultatnivåerna i budget/plan är inte i nivå med stadens finansiella mål om att nettokostnadernas andel av skatteintäkterna, sett över en sexårsperiod, ska vara minst 1,5 procent av skatteintäkter och generella statsbidrag exklusive exploateringsersättningar samt resultat vid försäljning av fastigheter. Budgeterade nivåer motiveras av de mycket starka resultat som, enligt utfall 2020–2021 och aktuell prognos för 2022, redovisas för treårsperioden närmast före den som nu är aktuell och det i kombination med en god ekonomisk ställning. Sett över en sexårsperiod där 2025 utgör sista året stannar genomsnittet enligt beräkningsmodellen för det finansiella målet på 3,2 procent. Förbrukningen av skatteintäkter och generella statsbidrag inom den ordinarie löpande verksamheten stannar därmed vid 96,8 procent, se vidare avsnittet om *God ekonomisk hushållning*.

Med de snabbt försämrade förutsättningar som nu råder i kombination med de ryckiga och osäkra förutsättningar som präglat sektorn under senare år, både genom pandemin och händelseutvecklingen i Ukraina, är det stor risk att de långsiktiga utmaningarna kring välfärdens finansiering riskerar att komma i skymundan både hos statsmakterna och på lokal nivå.

Det är stora demografiska utmaningar som väntar kommunerna under kommande år. Oavsett hur den egna befolkningsutvecklingen ser ut så fördelas den ekonomiska belastningen på kommunerna lika genom det kommunala skatteutjämnings-systemet. Utvecklingen leder till en markant minskning av andelen invånare i arbetsför ålder. Inom tio år kommer andelen över 80 år ha ökat med 50 procent, medan den arbetsföra delen av befolkningen ökar med 4 procent. Kompetensförsörjningen i välfärden väntas bli en stor utmaning och färre ska dessutom försörja fler.

Staden växer och det krävs ombyggnader och nybyggnader för att fler invånare ska få plats i de kommunala lokalerna och anläggningarna. Samtidigt genomfördes många investeringar under 60-, 70- och 80-talen då det skedde en kraftig expansion av kommunernas verksamhet och det innebär att det nu finns stora behov av underhåll och återinvesteringar.

Investeringar

Budget/plan 2023–2025 omfattar planerade investeringsutgifter på motsvarande 4,4 mdkr. I denna investeringsvolym ingår en neddragning av investeringsnivån till följd av en minskad

investeringstakt eller tidsförskjutningar av investeringsprojekt med närmare 0,8 mdkr eller cirka 15 procent av den totala investeringsvolymen. Dessa investeringar ska enligt plan finansieras med drygt 300 mnkr i investeringsbidrag, nära 800 mnkr i exploateringsersättningar samt drygt 400 mnkr i form av resultat vid försäljning av mark- och exploateringsstillgångar. Enligt den prognos som redovisades i delårsrapporten beräknas investeringsutgifterna för 2022 uppgå till drygt 1,1 mdkr, som kommer att finansieras av drygt 250 mnkr från exploateringsverksamheten i form av försäljningar och exploateringsersättningar samt med närmare 50 mnkr från investeringsbidrag. Nuvarande investeringsnivåer ligger långt över historiska nivåer. Som nämnts tidigare är bakgrunden att Mölndal i likhet med övriga kommuner nu behöver reinvestera i de verksamhetsfastigheter som byggdes under 60-, 70- och 80-talen då den kommunala servicen växte i hög takt. Många skolor, förskolor och, inte minst, idrottsanläggningar byggdes under denna tid och nu krävs åtgärder i form av ny- eller ombyggnad. För Mölndal gäller samtidigt att staden är under tillväxt, vilket kräver utbyggnad av både infrastruktur och verksamhetslokaler. Dessutom pågår för närvarande stadens största investering någonsin i form av en ny badanläggning med en total projektbudget på ungefär 500 mnkr.

Kommunernas investeringsverksamhet kan, utöver investeringsbidrag och de intäkter som sammanhänger med projekten, finansieras genom avskrivningar, positivt resultat, inkomster av försäljning, användning av befintlig likviditet eller extern upplåning. Upplåningsbehovet i prognos för 2022 i kombination med budget 2023 bedöms till närmare 600 mnkr. Av dessa har i dagsläget 100 mnkr upplånats. Enligt bedömning beräknas stadens kreditbehov under åren 2023–2025 uppgå till drygt 1,2 mdkr.

Under perioden sker samtidigt en betydande ökning av kapitalkostnader och övriga driftkostnader med anledning av investeringarna. Det bör också beaktas att de externa räntekostnaderna väntas ligga på en högre nivå under planperioden i och med dagens och framtida ökade räntenivåer, vilket innebär att staden kommer att bli mer exponerad genom den ökade upplåningen för ränterisker.

Omvärldsanalys

Förutsättningarna för utförandet av det kommunala uppdraget påverkas av ekonomiska och sociala förhållanden som ofta är starkt omvärldsberoende. Nedan beskrivs faktorer som påverkar befolkningens allmänna levnadsvillkor men också har betydelse för medborgarnas behov av kommunal service.

Internationella ekonomiska förutsättningar

Världsekonomin återhämtade sig starkt under 2021 från coronapandemin men under 2022 bromsar världsekonomin in, enligt Handelsbankens Globala konjunkturprognos i september, för att under 2023 gå in i en mild lågkonjunktur. I USA och Europa är det den höga inflationen och stigande räntor som driver inbromsningen medan ekonomin i Kina fortfarande påverkas av strikta pandemirestriktioner. Europa påverkas också av elkris och höga drivmedelskostnader bland annat till följd av Rysslands invasion av Ukraina. Globalt BNP brukar vanligtvis öka ungefär 3,5 procent per år. Handelsbanken

beräknar globalt BNP för 2022 till 2,8 procent och för 2023 till 2,3 procent innan det vänder igen till cirka 3 procent under 2025.

Sveriges ekonomiska förutsättningar

Den svenska ekonomin följer världsekonomin och har även den återhämtat sig starkt från pandemin. Men det höga prisläget i kombination med inflationen påverkar nu, enligt SKR, alla ekonomins sektorer och urholkar köpkraften hos hushåll, företag och kommuner. I Makronytt i oktober skriver SKR att ”Frågan är inte längre om Sverige går mot en lågkonjunktur utan hur snart vi når dit samt hur djup den blir”. Inflationen uppgick i juni till 8,5 procent jämfört med juni 2021, vilket var den högsta inflationstakten på 30 år, och i augusti nådde konsumentprisindex 9,8 procent. Hushållen riskerar att drabbas av en trippelchock då elpriserna och ränteutgifterna ökar samtidigt som reallönerna minskar. Det medför enligt Handelsbanken minskat handlande, minskat sparande och krav på högre löner. På sikt väntas hushållens pessimism att sprida sig till näringslivet och företagen kommer få svårt att hålla lönsamheten uppe. Den svaga världsekonomin leder också till att export och import påverkas, något som är betydande för den svenska ekonomin. Både SKR och Handelsbanken gör bedömningen att arbetslösheten kommer att öka dock inte till samma nivåer som under finanskrisen eller pandemin.

För att möta lågkonjunkturen finns ett ramverk på plats. Det som gör det svårt är att denna lågkonjunktur på flera sätt skiljer sig mot tidigare vilket gör att åtgärderna riskerar att få motsatt effekt. Riksbanken har sen i juni höjt styrräntan vid ett flertal tillfällen. När denna text skrivs uppgår styrräntan till 1,75 procent men de flesta bedömare tror att ytterligare höjningar snart är att vänta. Syftet med räntehöjningarna är att kyla ner ekonomin så att inflationen sjunker. En risk med detta är dock att lågkonjunkturen förvärras ytterligare. De svenska statliga finanserna är relativt starka och det finns enligt Handelsbanken ett utrymme för regeringen att komma med stimulansåtgärder till hushåll och företag. En risk med detta är dock att efterfrågan ökar vilket kan skapa en inflationsspiral som i sin tur leder till att Riksbanken behöver höja styrräntan ytterligare. Under 2023 ska många av de stora avtalen på den svenska arbetsmarknaden omförhandlas. De stigande priserna påverkar arbetstagarnas förväntningar på högre löneökningar. Om det blir höga löneökningar riskerar även det att bidra till att inflationen stannar kvar på nivåer över inflationsmålet på två procent.

Handelsbanken bedömer i september att ökningen av svensk BNP för 2022 blir 3,0 procent. 2023 väntas dock en minskning -0,1 procent, 2024 bedöms BNP öka igen med 1,6 procent. Konjunkturinstitutet och Ekonomistyrningsverket bedömer i september BNP för 2022 till 2,7 respektive 2,2 procent, för 2023 till -0,1 procent respektive 0,2 procent och för 2024 2,0 respektive 2,3 procent.

När denna text upprättas så har allmänna val till riksdag, regioner och kommuner hållits och en trepartiregering bestående av Moderaterna, Kristdemokraterna och Liberalerna med stöd av Sverigedemokraterna har precis tillträtt. Den nya regeringens första budgetproposition har ännu inte presenterats.

Kommunernas ekonomiska förutsättningar

Med jämna mellanrum under året presenterar SKR prognoser över skatteunderlagets utveckling. Den prognos som tillämpats i budgetförslaget presenterades den 25 augusti 2022.

Jämförelse mellan olika skatteunderlagsprognoser, årlig procentuell förändring, tabell 1

SKR	2021	2022	2023	2024	2025	2021–25
aug -22 ¹	5,3	4,9	4,7	4,4	4,5	26,1
aug -22 ¹ , real förändring	2,6	1,9	-1,9	0,6	3,1	
apr-22	5,0	4,3	5,0	3,7	3,6	23,5
feb-22	5,0	4,2	3,9	3,3	3,3	21,2
okt -21 ²	4,3	4,2	3,7	-3,3	³	

1) Använd i budget/plan 2023–2025.

2) Använd i budget/plan 2022–2024.

3) Uppgift för 2025 ingick ej i prognosen.

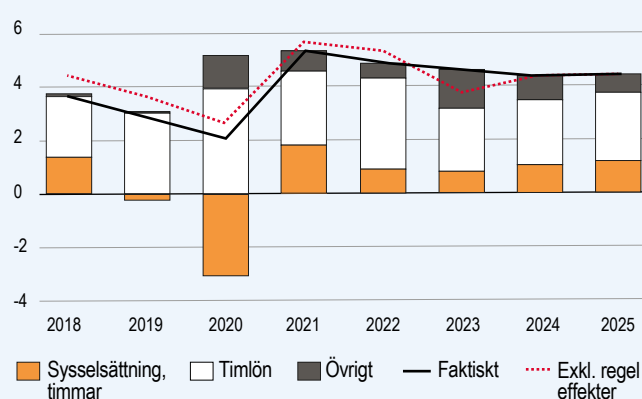
Under perioden växer skatteunderlaget sett i nominella termer i mycket hög takt, men samtidigt sker en kraftig real urholkning. I reala termer växer skatteunderlaget med 0,9 procent i årligt genomsnitt 2022–2025. Det kan jämföras med de senaste tio årens genomsnitt på 1,7 procent i real tillväxt, det vill säga nästan en halvering. I tabellen ovan syns att den kommunala köpkraften bedöms minska med närmare två procent under 2023 jämfört med 2022. Bakgrunden är dels den kraftiga prisuppgången, dels det nya pensionsavtalet. Prisuppgången med ett förändrat prisbasbelopp leder till en ändrad värdering av sektorns pensionsskuld som innebär att pensionskostnaderna ökar mycket kraftigt 2023 och 2024. För mer information om pensionsskuldens utveckling se stycket *Pensioner*.

Den nominella ökningen av skatteunderlaget är driven av en oväntat stark återhämtning av lönesumman både 2021 och under första halvåret 2022. Vid prognostillfället i augusti bedömdes den svenska arbetsmarknaden utvecklas väl både med fler sysselsatta och högre timlöner och trots en bromsande tillväxt bedömdes arbetsmarknaden utvecklas starkt. Efter att budgetförslaget till kommunstyrelsen togs fram har SKR dock presenterat en ny och nedreviderad skatteprognos.

Förbundet presenterar nya skatteprognoser med cirka två månaders mellanrum och budgeten har inte räknats om med anledning av att en ny prognos presenterats mitt under pågående beslutsprocess. Reviderade skatteprognoser är en naturlig del av uppföljningen och de skatteintäkter som tas upp i budget är alltid osäkra och bygger på en prognos över sysselsättning och löneökningstakt både för det aktuella budgetåret och året före budgetåret samt dessutom med utgångspunkt från en preliminär taxering avseende året dessförinnan. I den prognos som presenterades i oktober räknar SKR med en svagare nominell skatteunderlagstillväxt och en ytterligare nedreviderad köpkraft på kort sikt. För 2023 bedöms det reala skatteunderlaget minska med -2,7 procent 2023 att jämföra med -1,9 procent i augustiprognosen. Bakgrunden till att skatteunderlaget enligt prognosen i oktober bedöms utvecklas svagare fram till 2025 beror främst på att lönesumman har nedreviderats. Den försämrade utvecklingen påverkar 2023 negativt med 0,7 procentenheter, men uppvägs delvis av att skatteunderlagstillväxten för 2022 har reviderats upp med 0,3 procentenheter. Den negativa effekten på

skatteintäkterna 2023 bedöms i Mölndal till cirka -13 mnkr jämfört med budget medan prognosen påverkar 2024 negativt med ungefär -6 mnkr och 2025 med -20 mnkr.

Skatteunderlagstillväxt och bidrag från vissa komponenter Augusti 2022, procent respektive procentenheter, diagram 1

Källa: Skatteverket och SKR.

I diagram 1 illustreras SKR:s bedömningar av skatteunderlagsutvecklingen och dess beståndsdelar i den prognos som presenterades den 25 augusti och tillämpas i budget/plan 2023–2025. Under åren 2022–2025 växer skatteunderlaget i nominella termer med 4,5 eller 4,6 procent per år, beroende på om den faktiska eller underliggande utvecklingen mäts, det vill säga skatteunderlagsutvecklingen exklusive regeleffekter. För 2022 är den underliggande utvecklingen något starkare än den faktiska utvecklingen, medan effekten är den motsatta 2023. För 2022 ökar grundavdraget för pensionärer vilket minskar det faktiska skatteunderlaget och den effekten är ännu större 2023. Sammantaget leder ovanstående till att ökningen av skatteunderlaget inte kommer att räcka till att finansiera en växande kommunal verksamhetsvolym i likhet med den ökning som varit under de senaste tio åren.

Samtidigt ökar de demografiska utmaningarna. Det har länge varnats för att kommunernas ekonomi och förutsättningar för att bedriva verksamhet kommer att försämrats i takt med att befolkningen växer och dess sammansättning ändras. De senaste prognoserna från SCB visar att det främst är andelen äldre över 80 år som ökar framöver, medan andelen barn och unga inte längre väntas öka i samma takt som det tidigare antagits. Det innebär att det ökade demografiska trycket på välfärden, som det varnats för i flera år, minskar något eftersom behovet av förskola och skola inte längre bedöms lika omfattande. Försörjningsbördan på de i arbetsför ålder kommer dock att öka då andelen i denna grupp minskar i förhållande till andelen i behov av kommunal service vilket har nämnts tidigare. SKR lyfter fram betydelsen av att kommunerna anpassar verksamheten utifrån de förändrade befolkningsprognoserna.

Kommunernas ekonomi påverkas även av ett ökat investeringsbehov dels kopplat till befolkningsutvecklingen, dels för att renovera eller ersätta äldre uttjänta lokaler. Oron i omvärlden bidrar också till en ökad osäkerhet kring genomförandet av investeringsprojekt både gällande produktion men även avseende kostnader och finansiering. Kommunerna ska dessutom

leva upp till de krav som följer av statliga reformer samt möta ökande krav på verksamhetens omfattning och kvalitet från exempelvis medborgare och brukare. Många av de utmaningar som fanns före pandemin finns fortfarande kvar vilket gör att de besparingar och omstruktureringar som det då talades om i grunden kvarstår som ett strukturellt problem. Det finns också en stor oro i sektorn hur kommunernas ekonomier kommer att påverkas då många av de tillfälliga satsningar som gjordes under pandemin nu tagits bort.

Mölnalds prognos över skatteintäkter, generella statsbidrag och utjämning

Förutom prognoserna över skatteunderlagets utveckling i riket påverkas intäkterna av utfall i det kommunala skatteutjämningssystemet samt statliga beslut om tillskott i form av generella statsbidrag. Vilka intäkter staden får av skatteunderlaget styrs främst av den egna skattesatsen. Mölnalds skattesats är 20 kronor och 51 öre under 2022 och förutsätts i budget/plan 2023–2025 vara oförändrad. En annan avgörande faktor både för det kommunala inkomst- och kostnadsutjämningssystemet är hur den egna befolkningen utvecklas. Den kommunala inkomstutjämningen är en långtgående utjämning där rikets skatteunderlag fördelas i princip lika per invånare.

Sedan 1976 har Mölnalds befolkning ökat varje år. Skatteintäkterna har därmed stigit även tack vare fler invånare. I och med det expansiva bostadsbyggandet för några år sedan så ökade Mölnalds befolkning i en rekordfart främst under åren 2017 och 2018 med 1 656 invånare 2017 och 2 031 invånare 2018, vilket motsvarade 2,6 respektive 3,1 procent. Ökningen under 2019 stannade på 1,8 procent, eller 1 212 invånare och under åren 2020 och 2021 ökade befolkningen i en betydligt långsammare takt och stannade på 0,8 procent eller 537 invånare 2020. Befolkningsökningen 2021 blev den lägsta sedan 1991 och uppgick bara till 42 personer. Detta har bidragit till att skatteintäkterna inte utvecklats i samma takt som förut.

Befolkningsprognosen för 2022 visar en ökning med 392 invånare eller 0,6 procent, från 69 943 vid årsskiftet 2021 till 70 335 den 31 december 2022. Ökningstakten det kommande året 2023 är ungefär 346 invånare vilket motsvarar 0,5 procent. För planåren bedöms befolkningsökningen till drygt 1 000 personer 2024 och en bit över 500 personer 2025. Mölnald befinner sig fortsatt i ett expansivt skede med flera omfattande utbyggnadsområden och rörligheten i och ur samt inom kommunen är hög vilket gör det svårt att bedöma befolkningsutvecklingen och därmed skatteintäkterna. Befolkningsförändringarna är därmed ytterligare en osäker faktor som tillkommer utöver vad som redan ligger i konjunkturprognosernas effekt på skatteunderlaget. Konjunkturutvecklingen bedöms nu också få effekter på bostadsbyggandet som är en viktig faktor i befolkningsprognoserna.

Kostnadsutjämningen beräknas på befolkningen den 31 december två år före budgetåret. I tabell 2 presenteras de åldersgrupper som främst styr kommunernas utfall i kostnadsutjämningen. Mölnald har en högre andel barn och unga än riket men en betydligt lägre andel äldre främst i åldersgruppen 65–79 år. Genomsnittsåldern är 39,4 år i Mölnald jämfört med rikets 41,6 år och stadens förutsättningar bedöms därför vara mer gynnsamma relativt övriga kommuner. Det innebär att Mölnald betalar en avgift i kostnadsutjämningen. Sta-

dens avgift i kostnadsutjämningen bedöms enligt nuvarande prognoser uppgå till cirka 200 mnkr per år under perioden 2023–2025.

Andel av totalbefolkningen i olika åldersgrupper per 31 december 2021, tabell 2

procent	1–5 år	7–15 år	16–18 år	65–79 år	80–89 år	90 år–
Mölnald	6,1	11,5	3,6	11,5	3,5	0,8
Riket	5,7	10,8	3,4	14,9	4,4	1,0
Differens	0,4	0,7	0,2	-3,4	-0,9	-0,2

Skatteintäkterna är den helt dominerande intäktskällan för kommunen. Genom gällande skatteutjämningssystem är det utvecklingen av skatteunderlaget i hela riket, inte skattekraften för invånarna i respektive kommun, som styr storleken på skatteintäkter och inkomstutjämning. Den egna kommunens skattesats styr dock skatteintäkterna för den del av det garanterade skatteunderlaget som motsvarar vad som genererats i skatteunderlag från de egna invånarna. För resterande del tillämpas en genomsnittsskattesats. Budgeterade skatteintäkter ska alltså bedömas utifrån prognos över både sysselsättningsnivå och löneökningstakt både det aktuella budgetåret och året före budgetåret samt dessutom med utgångspunkt från preliminär taxering avseende året dessförinnan. Skatteintäkterna för 2023 bygger därmed på antaganden om skatteunderlagets storlek i hela riket 2021, 2022 och 2023.

Som nämnts ovan fanns det inte när budgeten arbetades fram någon budgetproposition från den nya regeringen, budgeten innehåller därför inte eventuella nya aviseringar om förändringar i det generella statsbidraget eller uppgifter om eventuella nya riktade statsbidrag till verksamheten.

Pensioner

Nytt pensionsavtal och kraftigt ökad inflation påverkar pensionsåtagandet

Stadens pensionsredovisning sker enligt lagen om kommunal bokföring och redovisning, efter den så kallade blandmodellen. Det innebär att alla pensionsförpliktelser som tjänats in före 1998 inte redovisas som en skuld eller avsättning utan det är endast utbetalningarna som redovisas som en kostnad i resultaträkningen. De beräknade framtida kostnaderna för utbetalningarna redovisas som en ansvarsförbindelse. Pensionsförpliktelser som tjänats in från och med 1998 redovisas däremot som en avsättning i balansräkningen.

Pensionsskuldens utveckling har tidvis utvecklats mycket ryckigt. Det beror på speciella förhållanden som till exempel förändring i antaganden kring inkomstbasbelopp och inflation samt samordningen med det allmänna pensionssystemet. Skulden påverkas också av den så kallade RIPS-räntan som ligger till grund för beräkningen av pensionsskuldens storlek.

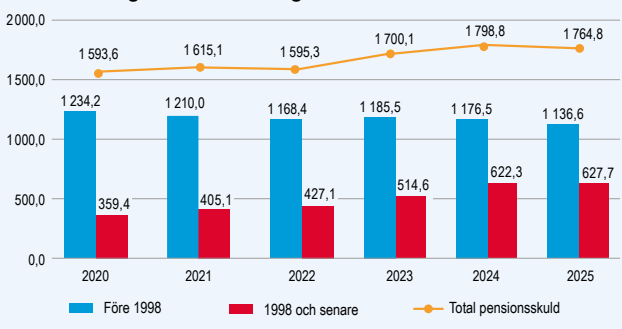
Pensionskostnaderna väntas öka kraftigt 2023 och 2024 för att sedan minska från 2025. Det beror dels på ett nytt pensionsavtal, dels på den höga inflationen som medfört att prisbasbeloppet ökat. I december 2022 ingick SKR och arbetsgivarorganisationen Sobona ett nytt pensionsavtal, AKAP-KL, som gäller från och med 2023. Avtalet omfattar de flesta anställda förutom de som redan har ett intjänande av förmånsbestämd pension som kommer att kvarstå i det gamla

avtalet KAP-KL om de inte själva väljer att byta. AKAP-KL medför högre pensionskostnader för kommunerna, så även för Mölndal, eftersom premien för den avgiftsbestämda delen som arbetsgivaren betalar öka från 4,5 procent till 6,0 procent och från 30,0 procent till 31,5 procent för pensionsdelar över 7,5 inkomstbasbelopp. På sikt kommer de ökade pensionskostnaderna till viss del att motverkas av lägre kostnader för den förmånsbestämda pensionen i takt med att denna fasas ut.

Den huvudsakliga anledningen till den prognostiserade ökningen av pensionskostnaderna är dock uppräknings av prisbasbeloppet med 8,7 procent för 2023 och 7,6 procent för 2024, vilket påverkar uppräknings av pensionsunderlaget för den förmånsbestämda pensionen. Prisbasbeloppet påverkar även de finansiella posterna som är kopplade till pensionsåtagandet men de räknas inte som en pensionskostnad.

Mölndals pensionsåtagande har minskat under de senaste åren och väntas göra det även under 2022. Därefter ökar åtagandet under 2023 och 2024, både avseende ansvarsförbindelse och avsättning, av de skäl som angetts ovan. Från 2025 beräknas pensionsåtagandet åter vända ner då inflationen, enligt SKR, väntas sjunka tillbaka. Trenden är annars att ansvarsförbindelsen för de pensioner som tjänats in före 1998 börjat minska i takt med förändrad demografi.

Pensionsåtagande, mnkr, diagram 2

Beräkning 2022–2025 enligt prognos från KPA i september.

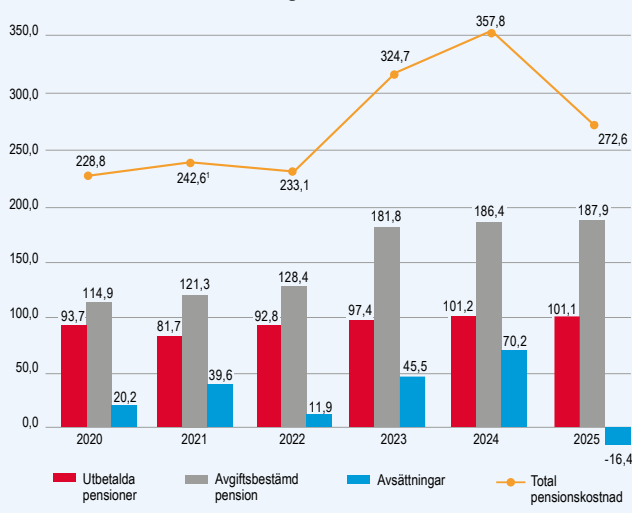
Pensionskostnaderna ökar kraftigt 2023 och 2024

Kommunens pensionskostnader avser både kostnader till dem som redan gått i pension och för dem som nu arbetar. För dem som gått i pension blir kostnaden för kommunen att upprätthålla värdet på kvarvarande pensioner som ska utbetalas i framtiden. Här utgör den skuld som ingår i ansvarsförbindelsen och inte redovisas i balansräkningen den största delen. I budgeten beaktas därför, som tidigare nämnts, endast utbetalningarna. Själva ansvarsförbindelsen räknas upp med basbeloppsförändringar och ränteantaganden.

Även pensionskostnaderna ökar kraftigt under 2023 och 2024. I stadens budget för 2023 väntas pensionskostnaderna, inklusive löneskatt att öka med ungefär 92 mnkr jämfört med 2022. I plan för 2024 väntas ytterligare en ökning på 33 mnkr. Till detta prognostiseras en ökning av finansiella kostnader på 32 mnkr 2023 jämfört med 2022. Under 2024 väntas däremot de finansiella kostnaderna minska med 4 mnkr jämfört med 2023. Pensionskostnaderna beräknas minska med ungefär 85 mnkr i plan för 2025 och de finansiella kostnaderna med cirka 16 mnkr jämfört med 2024. SKR betonar dock att parametrarna som ligger till grund för pensionsberäkningarna

är mycket osäkra avseende 2025 och framåt. Utvecklingen av pensionskostnaderna i Mölndal följer trenden i riket. Nämnderna belastas av pensionskostnaderna via ett internt personalomkostnadspålägg.

Pensionskostnad¹, mnkr, diagram 3

Beräkning 2022–2025 enligt prognos från KPA i september.

1) Exklusive finansiella kostnader.

2) Inklusive 18,4 mnkr för ändrad livslängdsantagande.

Nämndförslag till budget/plan

Nämndernas förslag till budget 2023 och plan för 2024–2025 har huvudsakligen följt intentionerna i både budgetprocess och anvisningar, men förslagen till verksamhetsförändringar låg på en högre nivå än vad som fanns inlagt i den befintliga planen. Nämndernas förslag på kompensation för volymökningar, utökad verksamhet eller kvalitetshöjningar har övervägts och ett flertal har beaktats i budget/plan 2023–2025, liksom väsentliga omprioriteringar inom verksamheten. Budget/plan innehåller även poster som avser effektivisering/prioritering/digitalisering för att anpassa verksamheten till de ekonomiska förutsättningar som väntas.

Nämndernas utrymme ökar med ungefär 280 mnkr

Jämfört med nämndernas reviderade kommunbidrag 2022 innebär budgeten för 2023 att det ekonomiska utrymmet på nämnderna ökar med 282 mnkr. Här ingår budgetmässiga tillskott till nämnderna på 135 mnkr. Samtidigt sker nedjusteringar av nämndernas utrymme med 34 mnkr framför allt för färre barn och elever inom förskola och grundskola, tillfälliga medel för kommungemensamt kontaktcenter, extra utbildningsinsatser inom vuxenutbildningen under pandemin samt friandet av Mölndals stads 100-årsjubileum. Dessutom ingår sju mnkr i avdrag med en förväntan om effektivisering, prioritering och digitalisering i verksamheten.

I nämndernas tillskott ingår kompensation för uppräkningskostnader med 83 mnkr vilket i princip motsvarar 2,0 procent. Dessutom ingår 108 mnkr avseende kompensation för höjt personalomkostnadspålägg för pensioner från 7,70 procent till 12,98 procent. Löneökningar har beräknats med hänsyn till helårsutfallet av lönerörelsen 2022, det så kallade överhänget, samt ett utrymme för löneökningar avseende 2023. Dessutom finns ett centralt anslag att vid behov fördela efter prioritering av kom-

munstyrelsen genom arbetsgivar- och organisationsutskottet. Under perioden tillförs ytterligare medel för att arbeta med osakliga löneskillnader. Det centrala anslaget uppgår 2023 till totalt 13 mnkr 2023. Inför 2024 och 2025 tillförs ytterligare sex mnkr respektive år.

Det har dessutom skett en del tekniska justeringar som är kostnadsneutrala för nämnderna och i huvudsak berör omfördelning av interna lokalhyror, höjning av internräntan samt höjning av personalomkostnadspålägget för pensioner.

Totalt kommunbidrag per nämnd, tabell 3			
mnkr	2022	2023	procent
Byggnadsnämnden	17,0	17,1	0,6
Kommunfullmäktige och kommunstyrelsen	260,1	294,8 ¹	12,8
Kultur- och fritidsnämnden	180,6	197,7	9,5
Miljönämnden	13,1	15,1	15,3
Servicenämnden	6,8	3,2	-52,9
Skolnämnden	1 562,3	1 602,9	2,6
Social- och arbetsmarknadsnämnden	338,7	343,1	1,3
Tekniska nämnden	215,1	233,4	8,5
Utbildningsnämnden	369,2	398,0	7,4
Vård- och omsorgsnämnden	1 153,3	1 192,2	3,4
Summa	4 116,2	4 297,5²	4,4

1) Del av kommunbidraget ska fördelas till nämnderna via teknisk justering, se avsnitt Verksamhet per nämnd.

2) Ovan redovisas kommunbidragen exklusive tekniska justeringar. Detta påverkar inte nämndernas egentliga ekonomiska utrymme och ska därför inte ingå vid analys av förändringen.

I tabell 3 redovisas den procentuella förändringen mellan nämndernas kommunbidrag 2022 och budget 2023, exklusive tekniska justeringar. Den sammanlagda ökningen av nämndernas kommunbidrag är 4,4 procent.

Byggnadsnämnden tillförs medel för GIS-relaterade kostnader, såsom för ingenjör samt fler bygglovshandläggare. Anslaget för bostadsanpassningsbidrag minskar framöver.

Kommunstyrelsen ersätts bland annat för kostnader kopplade till fastighetsavdelningens större projekt till exempel rivnings-, sanerings- och paviljongkostnader samt ökat lokalunderhåll, medel för stadenövergripande analyser, kommunikation och systemutveckling samt säkerhetsinsatser och prisökningar på IT-området. Tillskott ges även till projektet Järnväg i Mölndal, JiM samt trygghetsskapande åtgärder.

Kultur- och fritidsnämnden ges tillskott för diverse drift- och kapitalkostnadseffekter av investeringar i idrottsanläggningar och inventarier däribland utvecklandet av Åby Arenastad där det nya badhuset väntas öppna sommaren 2023. Kompensation ges också för hyresavtal stadsmuseet och fortsatt samarbete med Passalen. Medel för stadens 100-årsfirande och lokalkostnader för fritidsgård i centrum avgår.

Miljönämnden ges tillskott för ökad bemanning inom miljöbalksområdet samt för en tillfällig anställning inom livsmedelskontroll för att arbeta ner den kontrollskuld som uppstått under pandemin.

Servicenämnden ersätts indirekt av att köpande nämnder får tillskott för högre priser på mat samt utveckling av måltidsverksamheten. Den centrala finansieringen av stadens kontaktcenter avgår.

Skolnämnden ges fortsatt tillskott för flertalet av de satsningar som påbörjats tidigare år, bland annat för stöd till elever med särskilda behov, en digital satsning med tillhörande kompetensutveckling av personalen inom grundskola och förskola samt utveckling av elevhälsan. Medel ges också för att möta högre livsmedelspriser samt för utveckling av måltidsverksamheten inom servicenämnden.

Budgetutrymmet påverkas också av drifteffekter på grund av pågående ny-, om-, och tillbyggnader av skol- och förskolelokaler samt att antalet barn och elever inom förskola, grundskola och fritidshem minskar.

Tekniska nämnden ges kompensation för ökade drift- och kapitalkostnader i samband med nyanläggningar och ökad belastning på diverse befintliga objekt så som aktivitetsplatser, spår, leder och parker, åtgärder för arbete med underhållsskuld avseende beläggning, belysning och konstbyggnader enligt gatuplan. Medel tillförs bland annat för dagvattenhantering, uppfyllande av miljökvalitetsnormer, ökade kostnader för färdtjänst och fritidskort, utökad provtagning och kontroll av den sluttäckta Kikås deponi samt för personalrelaterade kostnader i projektet Järnväg i Mölndal, JiM. Medel för dekorationer och utsmyckning i samband med stadens 100-årsfirande avgår.

Utbildningsnämnden kompenseras för att antalet elever i gymnasieåldern ökar, kostnader för köpta gymnasieplatser samt fler platser inom vuxenutbildningen. Tillskott ges även för omställningskostnader kopplat till lokaler och för utveckling av det kommunala aktivitetsansvaret samt för genomförande av SSA-konferensen under 2024. Dessutom ges kompensation för uppstart och drift av en internationell gymnasieutbildning, International Baccalaureate, IB. Utöver detta avgår tillfälliga medel för utbildningsinsatser för vuxna under pandemin.

Vård- och omsorgsnämnden får bland annat tillskott för fler platser inom daglig verksamhet, utökad behov av kort-tidstillsyn inom funktionsstödsområdet samt medel för ökad vårdtyngd inom äldreomsorgen. Dessutom ges medel för att förbättra matsituationen på äldreboenden samt för att möta höjda livsmedelspriser.

En närmare specifikation av siffrorna i form av de verksamhetsförändringar som sker mellan åren, återfinns i avsnittet *Verksamhet per nämnd*.

Planåren innehåller volymökningar

I tabell 4 visas en sammanfattning av de volymförändringar som sker mellan åren under perioden 2023–2025. Tillkommande och avgående poster redovisas i förhållande till föregående år. I budget/plan ingår volymförändringar på grund av demografi, investeringar, förändrat behov hos vissa brukargrupper men även tillskott i form av utökad verksamhet och kvalitet. Avgående belopp beror bland annat på kostnadsanpassningar eller på att engångsinsatser avgår kommande år.

Den upprättade planen innehåller, utöver volymförändringar, en schablonmässig uppräknings av nettokostnaderna exklusive kapitalkostnader med 94,1 mnkr år 2024 och ytterligare 96,3 mnkr 2025, vilket motsvarar 2,3 procent årligen.

Förändring av verksamhetsutrymme per år i plan, tabell 4

mnkr	2023	2024	2025
Volymtillskott	138,5	115,8	83,3
Avgående; demografi, särskilda satsningar	-33,8	-42,4	-19,0
Avgående; effektivisering, prioritering, digitalisering	-6,7	-10,0	
Kompensation pris- och löneuppräknings ¹	187,3	94,1	96,3
Summa inlagd nettoökning	285,3	157,5	160,6

1) Inklusive förändrat personalomkostnadspålägg för pensioner, från 7,70 procent till 12,98 procent, motsvarande ungefär 108 mnkr.

Det slutliga ställningstagandet till förändringarna som har beaktats i plan sker i samband med fördelningen av ekonomiska ramar för respektive budgetår. Avsikten är dock att planen ska vara styrande för de ekonomiska ramarna och därmed skapa goda planeringsförutsättningar för nämnderna.

Investeringar

Kraftigt ökade investeringsnivåer

Stadens investeringsvolym har under den senaste femårsperioden, 2017–2021 ökat kraftigt och har legat på ett snitt

över 600 mnkr per år. I budget/plan 2023–2025 innebär ytterligare en ökning till historiskt höga nivåer på över 1,7 mdkr per år innan neddragning av investeringstakt. Det innebär ett genomsnitt under planperioden 2023–2025 på närmare 1,5 mdkr per år efter avdrag för investeringsbidrag samt en schablonmässig nedjustering av investeringsutgifterna utifrån antagande om lägre genomförandetakt. Investeringsutgifterna inklusive den schablonmässiga neddragningen för perioden 2023–2025 uppgår totalt till över 4,4 mdkr, varav drygt 1,5 mdkr av investeringarna finansieras av investeringsbidrag, exploateringsersättningar samt fastighetsförsäljning. Bakgrunden till finansieringen är att flera investeringar avser stadens egna anläggningar i bostadsområden. Större exploateringsprojekt under perioden är exempelvis fortsatt utbyggnad av Pedagogen Park, Mölndals innerstad, Forsåkerområdet samt Lunnagården.

Planeringen innebär en genomsnittlig investeringsnivå på nära 30 procent i förhållande till skatteintäkter och generella stadsbidrag, vilket kan jämföras med cirka 20 procent för perioden 2020–2022.

Investeringsbudget/plan 2023 - 2025, tabell 5

mnkr	Totalt anslag	Prognos t.o.m. 2022	Budget 2023	Plan 2024	Plan 2025	Plan 2026–
Inventarier och dylikt			91,8	94,4	87,2	
Årliga investeringsanslag			91,0	92,5	94,0	
Pågående planering ny- och ombyggnad förskolor	607,1	24,5	179,4	252,6	105,1	45,5
Pågående planering ny- och ombyggnad skolor	1 698,6	91,6	257,6	692,4	274,5	382,5
Nytt badhus Åby Arenastad	487,0	419,1	67,9			
Inbyggd isstadion Åby Arenastad	188,6	73,5	115,1			
Utveckling Åby Arenastad	79,5	0,5	8,0	21,0	50,0	
Pågående planering ny och ombyggnad idrottsanläggningar	48,1	15,0	11,3		8,0	13,8
Campus Mölndal	456,0	0,3	12,0	20,0	173,0	250,7
Gunnebo slott och trädgårdar	26,4	10,9	2,0	11,5	2,0	
Nytt äldreboende	288,0		5,0	15,0	134,0	134,0
Övriga lokaler	134,1		10,0	24,1	40,0	60,0
Finansiell leasing - fast egendom			8,0	8,0		
Investeringsutrymme för KS förfogande			5,0	5,0	5,0	
Hållbart resande			29,7	22,8	84,4	
Kommunala gator och vägar			47,2	94,5	90,2	
Park- och naturområden			15,8	16,3	15,5	
Vattendrag			18,0	35,0	60,0	
Återvinning och avfall			4,5	6,0	30,0	
Vatten- och avloppsanläggningar exklusive exploateringsområden			100,4	96,3	100,4	
Vatten- och avloppsanläggningar i exploateringsområden			46,7	5,9	-52,3	-120,0
Egna anläggningar i exploateringsområden, netto			358,6	280,3	321,9	
Summa nettoinvesteringar			1 485,0	1 793,6	1 622,9	
Övriga poster i samband med investerings- och exploateringsverksamheten:						
Investering i finansiella anläggningstillgångar			6,5	6,5		
Försäljning av fastigheter ¹			-169,3	-220,9	-123,3	
Exploaterings- och gatukostnadsersättningar ¹			-285,9	-274,4	-236,9	
Övriga poster exploateringsverksamhet ²			26,0	25,4	3,0	

En detaljerad uppställning över investeringsanslag per objekt och planerade investeringar under planperioden finns i avsnittet investeringar.

1) Redovisas som intäkt i resultaträkningen. Här ingår även eventuella intäkter för erhållna anläggningar utan ersättning.

2) Här ingår eventuella rivnings- och saneringskostnader, omsättningstillgångar samt medfinansiering av statlig infrastruktur.

Fördelningen av investeringar mellan åren kan naturligtvis komma att påverkas av förskjutningar i tid. Det gäller även sådana investeringar som i budgetsammanställningarna bedömts bli genomförda under 2022.

Under perioden 2023–2025 finns det inlagt närmare 1,8 mdkr för förskolor och skolor, både nyproduktion samt ombyggnation och anpassningar av befintliga skolor till mer ändamålsenliga lokaler. Investeringar i förskolor och skolor som beräknas bli klara under perioden är Hålstens förskola, Bifrost förskola, nya Västerbergsskolan, Almåsskolan hus C samt Krokslättsskolan. De största investeringarna inom skolområdet är Västerbergsskolan samt Almåsskolan hus C.

Under kommande treårsperiod finns det totalt 0,3 mdkr i beräknade investeringsutgifter för idrottsanläggningar. Här ingår slutfasen av den byggnation av ett nytt badhus som påbörjades 2020, inbyggd isstadion samt ytterligare utveckling av Åby Arenastad och pågående planering av ny- och ombyggnad av idrottsanläggningar. Anslag för nytt Campus Mölndal samt nytt äldreboende uppgår totalt till 0,7 mdkr, varav hälften

finns inlagt under perioden 2023–2025. Anslag för investeringar vid Gunnebo slott samt anpassningar och ombyggnader i övriga befintliga lokaler uppgår till nästan 90 mnkr. Utöver tidigare nämnda byggnadsinvesteringar finns även ett årligt anslag för reinvesteringar i lokaler på närmare 300 mnkr under perioden 2023–2025. Även inköp av inventarier och IT-investeringar beräknas uppgå till närmare 300 mnkr.

Under åren 2023–2025 planeras nettoinvesteringar på närmare 300 mnkr inom VA-verksamheten och 40 mnkr för renhållningsverksamheten. Exempel på större investeringar inom den taxefinansierade verksamheten är utbyggnad av vattenverk samt återvinningscentral Lindome. För övriga verksamheter under tekniska nämnden såsom gator, vägar, parker och kollektivtrafik ingår drygt 0,5 mdkr i investeringar under perioden. Inom den skattefinansierade verksamheten avser de största investeringsanslagen projekt i form av översvämningssåtgärder för bland annat Kålleredsbäcken samt anslag kopplat till Lunnagårdsgatan och förberedande investeringar inför statliga satsningar kopplat till järnväg i Mölndal.

Fotograf: Lina Ikse

I Mölndal finns det flera områden för friluftsliv, vandringsleder och stigar att rida på.

Självfinansieringsgrad inklusive hela pensionsskuldens förändring, tabell 6

mnkr	2021 bokslut	2022 prognos	2023 budget	2024 plan	2025 plan
Avskrivningar/periodiserade investeringsbidrag ¹	224,3	236,6	253,5	273,8	318,0
Försäljning av fastigheter, exploateringsersättningar med mera	374,4	242,0	445,0	494,8	358,7
Resultat exklusive resultat vid försäljning	247,4	176,8	-8,7	-25,2	117,0
Utrymme för självfinansiering	846,1	655,4	689,8	743,4	793,7
Nettoinvestering exklusive finansiell leasing ²	792,8	1 049,9	1 251,5	1 496,0	1 350,3
Självfinansieringsgrad i procent	106,7	62,4	55,1	49,7	58,8

1) Avskrivningar, exklusive för finansiell leasing.

2) Inklusive neddragning av investering på grund av lägre investeringstakt (år 2023–2025).

Den andel av investeringarna som kan finansieras med skattemedel, exploateringsersättningar och försäljning av anläggningstillgångar prognostiseras 2022 till drygt 62 procent. Självfinansieringsgraden beräknas därefter sjunka till ett genomsnitt på drygt 54 procent för hela planperioden. Det är en lägre självfinansieringsgrad än vad som har varit vanligt i Mölndal. Bakgrunden är att staden befinner sig i en period av mycket höga investeringsnivåer samtidigt som resultat inklusive exploateringsersättningar och markförsäljning inte täcker en lika hög andel av nettoinvesteringarna som tidigare år.

Kassaflödesbudget

Kassaflödet, så som det bedöms i budget/plan 2023–2025, innebär att likviditetsbehovet inte kan tillgodoses utan upplåning. Upplåningsbehovet i prognos för 2022 i kombination med budget 2023 bedöms till närmare 600 mnkr. Av dessa har i dagsläget 100 mnkr upplånats. Bedömningen av upplåningsbehovet för 2024 respektive 2025 beräknas uppgå till drygt 630 respektive närmare 550 mnkr. I bedömningen ingår en schablonmässig neddragning av investeringsvolymen med anledning av de förskjutningar som erfarenhetsmässigt uppstår. Investeringar har, med undantag av badhusprojektet, räknats ned med 15 procent. Utvecklingen kan samtidigt påverkas av ytterligare ett antal faktorer, såsom förskjutningar av de försäljningar som finns upptagna i budget, resultatutvecklingen jämfört med budget samt utvecklingen av kortfristiga fordringar och skulder såsom rekviderade statsbidrag. Det beräknade kassaflödet bygger på nu aktuella prognoser över slutavräkningar för skatteintäkterna samt en oförändrad nivå på övriga kortfristiga fordringar och skulder.

Tidigare har den kortsiktiga strategin under perioder med svagare resultat och hög investeringsnivå varit att lösa behovet av likviditet genom, dels positivt kassaflöde hos koncernens övriga enheter, dels ingånget avtal om checkräkningskredit. Enligt ovan beräknas stadens kreditbehov under åren 2023–2025 uppgå till drygt 1,3 mdkr.

I kassaflödesbudgeten beaktas att avsättning/värdehöjning av pensionsförpliktelsen återlånas till verksamheten och

begränsar upplåningsbehovet utöver den självfinansiering som kan ske genom skatteintäkter, avskrivningar och försäljning. Det innebär att framtida utbetalningar av de förmånsbestämda pensionerna kommer att påverka likviditeten negativt, eftersom det inte finns avsatt särskilda tillgångar som ska matcha respektive års förändring av avsättning/värdesäkring.

Stadens koncernbildning byggde ursprungligen på intern finansiering. Moderbolaget lånade från staden för att kunna köpa dotterbolagen. Genom förändrad lagstiftning angående ”interna räntor” har denna finansiering till största delen upphört. Stadens utlåning till moderbolaget Kvarnfallet Mölndal AB uppgår till 290 mnkr. Kvarnfallet Mölndal AB vidareutlånar dessa medel till tre dotterbolag. Ytterligare ett lån finns där utlåning sker direkt från staden till ett av dotterbolagen, Mölndala Fastighets AB, som uppgår till cirka 119 mnkr.

Nettokostnadsandel

Enligt kommunallagen ska kommuner och regioner bedriva sin verksamhet inom ramen för en god ekonomisk hushållning. En förutsättning för att uppnå och vidmakthålla god ekonomisk hushållning är god balans mellan verksamhetens löpande ordinarie intäkter och kostnader. Ett mått på detta är nettokostnaderna inklusive avskrivningar och finansnetto i relation till skatteintäkterna. En starkare nivå kan användas för att möta svängningar i samhällsekonomiska förutsättningar utan akuta åtgärder eller för att finansiera investeringstoppar.

Nettokostnadernas andel av skatteintäkter och generella statsbidrag, tabell 7

procent	2021 bokslut	2022 prognos	2023 budget	2024 plan	2025 plan
Verksamhetens nettokostnader	79,7	85,2	84,4	83,6	82,6
Avskrivningar	6,0	6,1	6,3	6,5	7,2
Nettokostnadsandel	85,7	91,3	90,7	90,1	89,8
Finansnetto	-0,7	-0,7	0,3	0,6	0,6
Nettokostnadernas andel inklusive finansnetto ¹	85,0	90,6	91,0	90,7	90,4
Nettokostnadsandel för löpande verksamhet/strukturellt resultat ²	93,6	96,0	100,0	100,2	97,2
Nettokostnadsandel inklusive förändring hela pensionsskulden²	93,0	95,0	100,4	100,0	96,4

1) Nettokostnaderna inklusive resultat vid försäljning och större engångsposter.

2) Nettokostnaderna exklusive resultat vid försäljning och större engångsposter.

Nuvarande prognoser tyder på att staden, för det enskilda året 2023, kommer uppnå ett resultat där nettokostnaderna utifrån det strukturella resultatet, skulle uppgå till 100 procent. Budget/plan 2023–2025 har upprättats med en nettokostnadsandel på i genomsnitt 99,1 procent under treårsperioden. För de tre föregående åren 2020–2022 är motsvarande tal 94,4 procent för den löpande verksamheten, om prognosen för 2022 beaktas. Det innebär en försämring för planperioden med närmare fem procentenheter.

Soliditet

Soliditeten visar hur stor andel av tillgångarna som har finansierats med eget kapital. Det är därmed ett mått på kommunens långsiktiga finansiella handlingsutrymme.

Soliditetsutveckling exklusive effekt av koncernkontot, tabell 8

procent	2021 bokslut	2022 prognos	2023 budget	2024 plan	2025 plan
Soliditet enligt redovisad balans, blandmodellen ¹	72,9	69,9	68,6	64,6	62,1
Soliditet inklusive total pensionsskuld, fullfundsmodellen ¹	55,6	55,1	54,8	52,6	51,7

1) Exklusive effekt av koncernkontot.

Kommunens anläggningstillgångar redovisas till sitt anskaffningsvärde. För att behålla den långsiktiga finansiella styrkan bör soliditeten hållas på en jämn nivå. Då soliditeten minskar försvagas den långsiktiga betalningsberedskapen.

I tabell 8 redovisas stadens soliditet både med och utan det totala pensionsåtagandet samt eliminerat från koncernkontots effekter. Under perioden sker en försvagning av soliditeten. Tillgångarna ökar därmed mer än vad det budgeterade resultatet ger utrymme för om andelen eget kapital ska kunna bibehållas. Det bör dock noteras att soliditeten har stärkts från 48,1 procent 2018, det vill säga vid ingången av den senaste femårsperioden, till de 55,1 procent som prognostiseras för 2022. Nivån vid utgången av det sista planåret 2025, stannar på 51,7 och ligger därmed på en lägre nivå än år 2021.

Bakgrunden till att tabellen redovisar stadens soliditet både med och utan det totala pensionsåtagandet är den lagstadgade förändringen av redovisningsprincipen för hanteringen av pensionsskulden, som började gälla från och med 1998. Den innebar att skulden för intjänade pensioner till och med 1997 omvandlades till en ansvarsförbindelse ”inom linjen” och därmed utanför stadens redovisade balansräkning.

Soliditeten är beroende av två faktorer. Den ena är hur det egna kapitalet utvecklas, det vill säga resultatutvecklingen, medan den andra avgörs av hur tillgångarna utvecklas. De faktorerna skapar tillsammans soliditetsförändringen. Svaga resultat i kombination med höga investeringsnivåer påverkar den långsiktiga betalningsförmågan negativt.

Resultat och tillgångar, tabell 9

mnkr	2021 bokslut	2022 prognos	2023 budget	2024 plan	2025 plan
Förändring av eget kapital, blandmodellen	620,4	406,5	397,7	426,3	458,5
Förändring av tillgångarnas värde	652,0	875,6	735,7	1 190,3	1 142,6

I tabell 9 illustreras den beloppsmässiga utvecklingen av eget kapital och tillgångar. Utvecklingen enligt budget/plan 2023–2025 innebär, som tidigare redovisats, att soliditeten från en förstärkt nivå, kommer att utvecklas negativt under perioden. Trots att det i resultatet ingår höga intäkter i form

av exploateringsersättningar och resultat från försäljning av exploateringsmark, räcker inte de till att bibehålla en oförändrad soliditetsnivå. Den främsta förklaringen är en kraftigt ökad investeringsvolymen, men även de låga resultaten i budget/plan 2023–2024. För att bibehålla soliditeten inklusive hela pensionsskulden på en stabil nivå krävs antingen en lägre investeringsnivå eller ett högre resultat.

Skuldsättningsgrad

Skuldsättningsgraden mäter hur stor andel av tillgångarna som har finansierats med främmande kapital. Tillsammans med soliditetsmättet som inkluderar hela pensionsskulden visar skuldsättningsgraden hur tillgångarna har finansierats. Pensionsskulden utgör en betydande del av skuldsättningsgraden och har återlånats i verksamheten. I takt med utbetalningarna kommer därför likvida medel att behöva frigöras. Investeringsbidrag och anläggningsavgifter klassificeras som långfristiga skulder och fördelas som intäkt i takt med investeringarnas avskrivningstid, medan exploateringsersättningar intäktsförs när de flyter in.

Av tabell 10 framgår också att prognosen över kassaflödet och effekterna av budget/plan 2023–2025 innebär behov av upplåning med över 1 mdkr och vid planperiodens slut beräknas låneskulden uppgå till 1,8 mdkr. Det ökade lånebehovet uppstår främst på grund av de höga investeringsnivåerna och innebär samtidigt ökade räntekostnader för staden. De höga investeringsnivåerna beräknas finansieras av en något lägre andel av intäkter från exploateringsverksamheten än tidigare år.

Skuldsättningsgrad, tabell 10

procent	2021 bokslut	2022 prognos	2023 budget	2024 plan	2025 plan
Kortfristiga skulder	11,8	10,0	9,2	8,2	7,3
Långfristiga skulder	8,6	13,9	15,3	20,8	24,8
Avsättningar	1,0	0,8	1,0	0,1	0,1
Pensionsskuld, total	23,0	20,2	19,7	18,3	16,1
Total skuldsättningsgrad¹	44,4	44,9	45,2	47,4	48,3

1) Inklusive hela pensionsåtagandet och exklusive koncernkontot.

God ekonomisk hushållning

Bakgrund

I kommunallagen, 11 kap, 1§, uttrycks att kommuner och regioner ska ha en god ekonomisk hushållning i sin verksamhet och i sådan verksamhet som bedrivs genom andra juridiska personer. I samma paragraf regleras att fullmäktige ska besluta om riktlinjer för god ekonomisk hushållning för kommunen. I förekommande fall ska riktlinjerna även omfatta regleringen av en så kallad resultatutjämningsreserv.

I kommunallagen, 11 kap, 5–6§, står att kommunen varje år ska upprätta en budget och att det ska göras så att intäkterna överstiger kostnaderna, det så kallade balanskravet.¹ Budgeten ska innehålla en plan för verksamhet och ekonomi. För verksamheten ska anges mål och riktlinjer som är av betydelse för god ekonomisk hushållning och för ekonomin ska anges finansiella mål som är av betydelse för god ekonomisk hushållning.

Kommunallagens krav klargör därmed att begreppet god ekonomisk hushållning har både ett finansiellt perspektiv och ett verksamhetsperspektiv. Det finansiella perspektivet tar sikte på kommunens finansiella ställning och utveckling medan verksamhetsperspektivet tar sikte på kommunens förmåga att bedriva verksamheten på ett kostnadseffektivt och ändamålsenligt sätt. Verksamhetsmål och finansiella mål hänger alltså ihop för att en god ekonomisk hushållning ska kunna uppnås.

1) Undantag kan ske om det finns synnerliga skäl eller, vid konjunkturnedgång, genom att disponera medel från resultatutjämningsreserv, RUR. Mölndals stad tillämpar inte regelverket om RUR. Däremot har staden bland annat genom sin ekonomiska ställning möjlighet att enligt Kommunallagen, 11 kap, 13§, hänvisa till synnerliga skäl för att inte återställa ett negativt resultat.

Riktlinjer för god ekonomisk hushållning

Genom nedanstående riktlinjer anger fullmäktige den övergripande och mer långsiktiga styrningen av god ekonomisk hushållning för Mölndals stad.

- Grunden för strategisk planering och utveckling i Mölndals stad är Mölndal Vision 2040 samt vad som uttrycks i stadens budget/plan.
- Verksamheten ska bedrivas ändamålsenligt och kostnadseffektivt. Med utgångspunkt i lagstiftning samt stadens egen målstyrning ska strävas efter hög måluppfyllelse och ständiga förbättringar som leder till ett optimalt resursutnyttjande.
- Kommunens bolag ska, i tillämpliga delar, bidra till att kommunfullmäktiges uppsatta mål och vision nås, vilket uttrycks i ägardirektiv. Bolagen ska i sina affärsplaner precisera relevanta mål med mätbara indikatorer i förhållande till kommunfullmäktiges uppsatta mål och i årsredovisningen exemplifiera hur bolaget bidragit till stadens mål och vision.
- Staden ska värna en stabil och balanserad ekonomi med fortsatt stark ekonomisk ställning för att därigenom kunna möta konjunkturnedgångar och förändrade omvärldsförutsättningar.
- Samhällsplanering och exploateringsverksamhet ska genomföras med utgångspunkt från en kontinuerlig och hållbar tillväxttakt.
- Intäkter från försäljningar av tillgångar ska i första hand användas till investeringar eller amortering av skulder.
- Den ekonomiska ställningen skyddas genom finansiella mål som över tid säkerställer en hållbar relation mellan resultat- och investeringsnivåer. De finansiella målen för resulta-

tet behöver därmed vara högre under perioder med höga investeringsnivåer.

- De affärsdrivande verksamheterna i förvaltningsform ska bedrivas med full kostnadstäckning.
- Kommunens bolag ska på ett affärsmässigt sätt bedriva verksamhet som samlat ger en marknadsmässig avkastning och möjliggör utdelning till ägaren.

God ekonomisk hushållning i praktiken

Mölndals stad strävar efter att säkerställa en god ekonomisk hushållning genom att, med utgångspunkt från lagstiftningen, låta olika lokala strategier, processer och regelverk komplettera varandra. Nedan tydliggörs den konkreta styrningen mot god ekonomisk hushållning för Mölndals stad.

- Utgångspunkten för stadens styrning är en tydlig decentralisering av ansvar och befogenheter inom nämndernas verksamhet kopplat till en enhetlig styrning i gemensamma övergripande frågor. Genom *Styrprinciper för Mölndals stad* konkretiserar fullmäktige rollfördelning och spelregler i syfte att säkerställa att den kommunala verksamheten bedrivs i linje med god ekonomisk hushållning avseende både verksamhet och ekonomi.
- God ekonomisk hushållning i Mölndals stad ska bedrivas med hänsyn till två dimensioner; att hushålla i tiden och över tiden. Det innebär att väga ekonomi mot verksamhet idag och att väga verksamhetens behov idag mot verksamhetens behov på längre sikt. Genom *Mölndal Vision 2040* uttrycks att staden verkar för en hållbar utveckling av Mölndal.
- Stadens modell för mål och uppföljning av verksamhetsmål ska bidra till att tillgodose kommuninvånarnas behov på bästa möjliga vis givet anslagna resurser. Avsikten är att förbättra förutsättningarna för god ekonomisk hushållning genom djupare analyser av måluppfyllelsen med hjälp av kvalitativa- och kvantitativa metoder, för att på så sätt kartlägga och analysera arbetet med målen, dess resultat och effekter.
- Verksamhetsmål, av betydelse för god ekonomisk hushållning, uttrycks genom fullmäktiges mål och formuleras med utgångspunkt från stadens vision. Kommunfullmäktiges mål fastställs i samband med det årliga budgetbeslutet. Målen specificeras i särskilt avsnitt i budgethandlingen.
- Finansiella mål, av betydelse för god ekonomisk hushållning, fastställs i samband med fullmäktiges budgetbeslut. De utvärderas över rullande sexårsperioder och syftar till att säkerställa den ekonomiska utvecklingen över tid.

Finansiellt mål

- Resultatet exklusive intäkter från fastighetsförsäljning och exploatering ska uppgå till minst 1,5 procent av skatt och generella statsbidrag i genomsnitt över rullande sexårsperioder.¹ Utöver ovanstående resultatmål strävas efter att hålla soliditeten på en relativt jämn nivå över tid.

1) Vid avstämning tillämpas resultat enligt blandmodellen exklusive resultat vid försäljning av mark- och exploateringstillgångar, intäkter från gatukostnads- och exploateringsersättningar med avdrag för projektrelaterade driftkostnader inom exploateringsverksamheten. Med blandmodellen avses det bokförda resultatet, vilket enligt gällande lagstiftning inte inkluderar effekten av pensionsåtagandet avseende pensioner intjänade före 1998.

Om särskilda skäl föreligger kan andra poster elimineras, men grundtanken är att även tillfälliga positiva effekter, till exempel engångsbidrag från staten, ska kunna användas för att jämna ut resultatet över tid. Resultat enligt det finansiella målet är därmed inte att förväxla med det så kallade strukturella resultatet. För eliminering aktualiseras därmed i första hand poster som har samband med investeringar, medfinansiering, omvärdering och dylikt. I budget/plan 2023–2025 har driftkostnader för jämvägsprojektet inte tagits med då det är en tillfällig satsning som väntas påverka framtida investeringsåtaganden.

Stadens resultatmål är satt till 1,5 procent av skatteintäkter och generella statsbidrag, exklusive realisationsvinster och exploatering samt poster som kan justeras av särskilda skäl, se fotnot. Det resultatet och resultatet från fastighetsförsäljning samt exploateringsintäkter ska bidra till finansiering av investeringar och som utrymme för att kunna möta större förändringar vid konjunkturedgångar eller oförutsedda händelser.

Utgångspunkten för den finansiella planeringen av investeringarna är att de, sett över en lång tidsperiod, ska inrymmas i det utrymme som skapas genom resultat, avskrivningar, intäkter från gatukostnads- och exploateringsersättningar samt försäljning av fastigheter. Genom analys av nyckeltal som självfinansieringsgrad och soliditet sker en bedömning av om resultatmålen är tillräckliga för att över tid behålla stadens ekonomiska ställning.

Av den finansiella analys som ingår i avsnittet *Ekonomisk översikt och finansiell analys* framgår att budget/plan 2023–2025 stannar vid en genomsnittlig resultatnivå på 0,9 procent, exklusive intäkter i samband med exploateringsverksamheten, därmed uppnås inte en resultatnivå i överensstämmelse med det finansiella målet för den enskilda treårsperioden. Däremot är resultaten 2020–2022, med delårsrapportens prognos för 2022 och budget/plan 2023–2025, tillsammans fullt tillräckliga för att uppfylla det finansiella målet. Ställningstagandet till resultatnivåer i budget/plan byggde därför på att tidigare års resultat indirekt överförs mellan åren.

Budgerade resultatnivåer motiveras därmed av de senaste årens goda resultat i kombination med en god ekonomisk ställning. Anpassningen till de stora förändringarna i ekonomiska förutsättningar och då inte minst effekten av kraftigt ökade pensionskostnader, kan därför ske under en längre tidsperiod och utan kortsiktiga åtgärder med inriktning på resultatnivån för det enskilda året.

Kommunernas ekonomi påverkas nu av att landet är på väg in i en lågkonjunktur. Nedgången har kommit mycket snabbt och budgeten som tagits fram parallellt med denna utveckling bygger på att strategier och anpassning för en fortsatt balanserad utveckling av stadens ekonomi bör övervägas efterhand och under kontrollerade former. Den kommunala verksamheten påverkas på flera plan; en global bristsituation avseende många viktiga resurser, stigande räntor och en energikris tillsammans med en utmanande kompetensbrist. Utöver ökade kostnader på grund av nytt pensionsavtal uppstår höga pensionskostnader genom den kraftiga inflationen 2023 som enligt prognos även kommer att påverka 2024 i ungefär motsvarande omfattning. Av nedanstående tabell framgår avstämningen av det finansiella målet med utgångspunkt från tidigare års bokslut, prognosen för 2022 enligt delårsrapporten samt budget/plan 2023–2025. Över den sexårsperiod där budget- och plan-åren utgör de sista tre uppfylls det finansiella målet med god marginal.

Avstämning finansiellt mål över en sexårsperiod

mnkr	2020	2021	2022	2023	2024	2025
Nettokostnader inklusive finansnetto	-3 572	-3 509	-3 912	-4 019	-4 168	-4 341
Skatteintäkter inklusive generella statsbidrag	3 966	4 130	4 318	4 416	4 594	4 799
Årets resultat	394	621	406	397	426	458
Justering av särskilda skäl	18	18	4	9	14	15
Avgår fastighetsförsäljning, exploateringsersättningar	-131	-373	-238	-406	-451	-341
Resultat för avstämning finansiellt mål, mnkr	281	266	172	0	-11	132
Nettokostnadsandel, procent	92,9	93,6	96,0	100,0	100,2	97,2
Resultat i förhållande till skatt och generella statsbidrag	7,1	6,4	4,0	0,0	-0,2	2,8
Genomsnitt sex år, 2020–2025	3,2 procent					

De starka resultat som redovisats under första delen av sexårsperioden, och möjliggör att övergångsvis sänka resultatkraven inom ramen för det finansiella målet, innehåller ett flertal intäkter och positiva effekter av engångskaraktär. Under 2020 ingick en så kallad eftersläpningsersättning på grund av snabb befolkningsökning på drygt 20 mnkr, ett annat exempel är de tillfälliga välfärdsmiljarder främst med anledning av coronapandemin, som tilldelas kommunsektorn i olika omfattning 2020–2022. En annan kraftigt positiv resultat effekt har varit den betydligt snabbare återhämtning och därmed skatteunderlagsutveckling som påverkade resultatet 2021 men också är den främsta bakgrunden till det starka resultat som prognostiseras för 2022. Under 2020 och 2021 redovisade dessutom nämndverksamheten positiva budgetavvikelser på 148 respektive 90 mnkr. Långsiktigt kommer det inte att vara hållbart med så lågt budgeterade resultat för den löpande verksamheten, det så kallade strukturella resultatet, som lagts för 2023 och 2024. Under året har staden uppdaterat en långsiktig finansiell analys för att få en aktuell bild över behov av investeringar för att möta den demografiska utvecklingen, ersättningsinvesteringar samt den planerade utvecklingen av stadens infrastruktur. Analysen visar att både driftkostnadskonsekvenser och finansieringsbehov, inte utan betydande åtgärder, kan mötas med de förutsättningar kring skatteunderlagsutveckling, befolkningsutveckling med mera som nu prognostiseras.

Avstämning mot balanskravet

Vid avstämning mot kommunallagens balanskrav får både intäkter från försäljning av fastigheter inom exploateringsverksamheten samt exploateringsersättningar ingå. De budgeterade intäkterna uppgår, med avdrag för driftkostnader inom exploateringsprojektet, under 2023–2025 till 406 mnkr, 452 mnkr respektive 342 mnkr, därmed bedöms balanskravet uppfyllas med god marginal under hela perioden. Det bör noteras att intäkterna från exploateringsverksamheten har ett starkt samband med motsvarande investeringsutgifter och att resultatet i den delen påverkas negativt av förskjutningar i exploateringsprojektet. Det är därmed en osäker faktor med anledning av nuvarande konjunkturläge. Mölndal har dock, främst genom sin ekonomiska ställning, möjlighet att enligt Kommunallagen, 11 kap, 13§, hänvisa till synnerliga skäl för att inte återställa ett negativt resultat. En stark ekonomisk ställning utgör enligt förarbeten ett exempel på vad som betraktas som synnerliga skäl.

Byggnadsnämnden

Nämnden ansvarar för stadens uppgifter inom plan- och bygglagen och ger till exempel förhandsbesked, bygglov och rivningslov. Nämnden utövar också tillsyn över byggnadsverksamheten och prövar frågor om olovligt byggande. Därutöver ansvarar för geografiska informationssystem, mätnings- och kartverksamhet samt resurser till lantmäterimyndigheten.

Resultaträkning

mnkr	Bokslut 2021	Budget 2022 ¹	Budget 2023	Plan 2024	Plan 2025
Intäkter	22,5	23,6	23,6		
Kostnader	-37,1	-40,6	-41,7	-18,1	-19,2
Summa nettokostnader	-14,6	-17,0	-18,1	-18,1	-19,2
Kommunbidrag					
Byggnadsnämnden	16,2	17,0	18,1		
Summa kommunbidrag	16,2	17,0	18,1	18,1	19,2
Resultat	1,6	0,0	0,0	0,0	0,0

I resultaträkningen redovisas intäkter och kostnader exklusive nämndinterna poster.

Beloppen för planåren är angivna i 2023 års prinsnivå. Specifikation per kommunbidrag sker i ettårsbudgeten

1) Budget 2022 är justerad i enlighet med antagna beslut.

Verksamhetsförändringar jämfört med föregående år

mnkr	Budget 2023	Plan 2024	Plan 2025
GIS-ingenjör samt licensavgifter, konsultkostnader etc.	1,4		
Bygglovshandläggare, del som inte täcks av taxa	0,2		
Minskning bostadsanpassningsbidrag	-2,0		
Byte av ärendehanteringssystem för kommunala lantmäteriet			1,1
Justerade politikerarvoden	0,3		
Uppräkning	0,3		
Generell effektivisering/prioritering/digitalisering	-0,1		
Teknisk justering	1,0		
Summa	1,1	0,0	1,1

Årlig förändring, netto.

Verksamhetsförändringar 2023 – 2025

Utökad GIS-verksamhet

I budget 2023 tillförs 1,4 mnkr för utökning av geografiska informationssystem, så kallad GIS-verksamhet, i syfte att effektivisera informationshantering och planering samt göra analyser och sammanställa geografiska beslutsunderlag för stadens verksamheter. Tillskottet avser GIS-ingenjör samt licensavgifter, konsultkostnader med mera.

Fler mindre bygglovsärenden ger ökad arbetsbelastning

I budget 2022 tillfördes 0,4 mnkr och 2023 ytterligare 0,2 mnkr för tre bygglovshandläggare. Kompensationen ska möta ökad arbetsbelastning då antalet mindre bygglovs- och anmälningsärenden med lägre kostnadstäckningsgrad har blivit fler samt påverkan från den väntade omlokaliseringen av järnvägen. Resterande finansiering av bygglovshanterings-tjänsterna täcks av avgifter.

Byte av ärendehanteringssystem

Det statliga lantmäteriet kommer att ersätta det gemensamma

ärendehanteringssystemet som har ett nytt system med bättre stöd för en digital samhällsbyggnadsprocess. Bytet medför en uppskattad engångskostnad 2025 på 1,1 mnkr samt 0,2 mnkr per år i förhöjd avgift under de fem första åren.

Justerade politikerarvoden

Kompensation utgår för att möta ökade kostnader för justerade politikerarvoden efter översyn av arvodesbestämmelserna.

Uppräkning

I budget 2023 ges kompensation för pris- och löneuppräkning.

Generell effektivisering/prioritering/digitalisering

Samtliga nämnder förutsätts under perioden arbeta med effektivisering, prioritering och digitalisering för att möta kommande utmaningar och de ekonomiska förutsättningar som väntar.

Teknisk justering

Kostnadsneutrala tekniska justeringar sker på grund av omfördelning av interna lokalhyror inklusive höjning av internräntan från 1 procent till 1,25 procent. Kompensation ges för höjda internhyror på grund av ökat underhåll av fastigheter och därmed ökad driftschablon, ökade fiberkostnader och säkerhet i verksamhetsmobiltelefoner. Avdrag görs för ny telefonmodell samt effektivare inköp. Medel för områdesarbete flyttas till kultur- och fritidsnämnden från diverse nämnder. Därutöver höjs personalomkostnadspåslaget för pensioner från 7,70 procent till 12,98 procent.

Volymmått

	Utfall 2021	Budget 2022	Budget 2023
Antal beslut, paragrafer, i byggnadsnämnden	145	120	140
Antal delegeringsbeslut, utom bostadsanpassning	1 522	1 500	1 500
Antal avslutade tillsynsärenden olovligt byggande m.m.	133	100	150
Antal avslutade bostadsanpassningsärenden	331	350	330

Andra indikatorer av särskilt intresse

	Utfall 2019	Utfall 2020	Utfall 2021
Antal bygglovgivna bostäder	403	82	536
Antal färdigställda bostäder ¹	739	724	19
Befolkningstillväxt, procent	1,8	0,8	0,0
Median handläggningstid lov/förhandsbesked från komplett ansökan, dagar	16	29	17
Antal lov med nedskrivna avgift på grund av lång handläggningstid	17	19	38

1) Antal i helt färdigställda byggprojekt. Pågående ärenden avslutas efterhand, något som ofta tar ett-två år efter bygglov för ett stort projekt.

Kommunfullmäktige, kommunstyrelsen och övriga nämnder

Kommunfullmäktige är stadens högsta beslutade organ och består av 61 folkvalda politiker som har fått invånarnas förtroende att bland annat besluta om budget, skatt samt vilka mål och riktlinjer som kommunen ska arbeta efter. Kommunrevisionen, överförmyndarnämnden och valnämnden redovisas under egna kommunbidragsområden. Kommunstyrelsen är stadens ledande politiska organ för förvaltningar och har ett helhetsansvar för stadens verksamheter, utveckling och ekonomiska ställning. Kommunstyrelsen har uppsikt över stadens nämnder och verksamheter.

Resultaträkning

mnkr	Bokslut 2021	Budget 2022 ¹	Budget 2023	Plan 2024	Plan 2025
Intäkter	565,4	558,8	610,1		
Kostnader	-776,8	-820,8	-911,2		
Summa nettokostnader	-211,4	-262,0	-301,1	-292,5	-288,1
Kommunbidrag					
Kommunfullmäktige	3,7	3,8	4,1		
Kommunrevision	2,7	2,7	3,6		
Valnämnd	0,2	3,1	0,2		
Överförmyndarnämnd	6,2	6,3	6,8		
Stadsledningsförvaltning	136,1	160,7	190,9		
Plan och exploatering	9,3	12,8	16,5		
Räddningstjänst	41,6	42,4	45,4		
Ks och dess utskott	9,5	9,8	12,7		
Ks förfogande	10,0	10,0	10,0		
Ks övrigt	11,7	10,4	10,9		
Summa kommunbidrag	231,0	262,0	301,1	292,5	288,1
Resultat	19,6	0,0	0,0	0,0	0,0

I resultaträkningen redovisas intäkter och kostnader exklusive nämndinterna poster. Beloppen för planåren är angivna i 2023 års prisnivå. Specifikation per kommunbidrag sker i ettårsbudgeten.

1) Budget 2022 är justerad i enlighet med antagna beslut.

Statsbidrag

mnkr	2023
Myndigheten för samhällsskydd och beredskap	
Krisberedskap	1
Civilt försvar	1
Västra Götalandsregionen	
Folkhälsa	1,3
Summa	2,3

Nämnden disponerar även ovanstående statsbidrag i ungefärliga belopp.

1) Kommande bidrag är inte fastställt.

Centralt tillskott till KSAGU:s förfogande¹

mnkr	Budget 2023	Plan 2024	Plan 2025
Osakliga löneskillnader	13,1	6,0	6,0
Summa	13,1	6,0	6,0

1) Budgeteras centralt under finansförvaltningen och ingår inte i kommunstyrelsens kommunbidrag.

Verksamhetsförändringar jämfört med föregående år

mnkr	Budget 2023	Plan 2024	Plan 2025
Allmänna val	-1,0	1,4	-1,4
Utökat anslag kommunrevisionen	0,1	-0,1	
Tillfälligt tillskott ny mandatperiod		-0,2	
Räddningstjänsten	2,1	-0,4	-0,6
Driftskostnader i samband med investering, ex. rivning, sanering, evakuering, huvudsakligen skola, förskola	15,2	-19,9	-15,0
Kapitalkostnader reinvesteringar, ska fördelas till nämnderna	1,0	4,2	4,2
Ökat lokalunderhåll - driftschablon internhyra ¹	3,0	3,0	3,0
Projektmedel Campus Mölndal	-0,7		
Hållbarhetsakkunnig	-0,2	-0,3	
Leasingkostnad verksamhetslokaler		-0,1	
Stadenövergripande analyser, kommunikation, verksamhetsutveckling samt stadens gemensamma kompetenshöjande insatser	1,6	0,7	1,8
Utveckling och förvaltning av stadens system för att möta verksamheternas behov och möjliggöra nya arbetssätt	0,8	1,1	0,9
Utökad säkerhet kopplat till omvärld och IT-risker	0,9		
Pågående uppdrag och ny lagstiftning	-0,4	-2,0	
Trygghetsskapande åtgärder	1,5	1,5	
Utökad säkerhet verksamhetsmobiltelefoner och prishöjningar IT-licenser ¹	0,9	1,2	1,2
Höjda fiberkostnader ¹	0,7		
Stadsbyggnadsförvaltningen projektorganisation Järnväg i Mölndal	3,3	0,7	
Kommunikation inom Järnväg i Mölndal	0,4		
Utredningsmedel inom Järnväg i Mölndal		2,6	1,0
Utvecklingsarbete arrenden			-0,5
Slopas konjunkturavdrag på grund av minskade intäkter		1,0	1,0
Ökat avkastningskrav på stadens skogsinnehav	-1,0		
Effektivare inköp genom centraliserade upphandlingar ¹	-2,0	-3,0	
Justerade politikeravvoden	3,7		
Uppräkning	5,1		
Generell effektivisering/prioritering/digitalisering	-0,3		
Teknisk justering	6,3		
Summa	39,1	-8,6	-4,4

Årlig förändring, netto.

1) Belopp avseende 2023 är fördelade till nämnderna via teknisk justering.

Verksamhetsförändringar 2023–2025

Allmänna val och ny mandatperiod

Under 2023 avgår tillskott från valnämnden med 1,0 mnkr för allmänna val till riksdag, region- och kommunfullmäktige.

Tillskott sker igen 2024 i och med val till Europaparlamentet med 1,4 mnkr varav 0,4 mnkr för extra personalresurser.

I och med valet 2022 så inleds en ny mandatperiod. Kommunrevisionen tillförs 0,1 mnkr under 2023 för dubbla arvoden under januari till mars. Kommunstyrelsen tillfördes 0,2 mnkr för eventuella ökade arvoden under 2022 och utbildningsinsatser under 2023. Beloppet avgår i plan 2024.

Räddningstjänstförbundet Storgöteborg

Mölnåls stad är medlemmar i kommunalförbundet Räddningstjänstförbundet Storgöteborg och liksom kommuner och regioner påverkas förbundets kostnader av nytt pensionsavtal och inflationsuppräknings av pensionsskulden. Avgiften ökar under 2023. Under planåren beräknas pensionskostnaderna sjunka.

Drifteffekter av investeringar samt ökat lokalunderhåll

Kommunstyrelsen har medel för driftkostnader som uppstår i samband med rivning och sanering samt evakuering till paviljonger i samband med ny-, om- och tillbyggnad av främst förskole- och skollokaler. Kostnaderna varierar mellan åren beroende på förutsättningarna i projekten samt möjligheter till alternativa lösningar.

Kommunstyrelsen tillförs medel för kapitalkostnader på reinvesteringar i stadens verksamhetslokaler vilket efter avstämning av genomförda investeringar ska omföras till berörd nämnd.

En översyn av driftschablonen i internhyrorna har gjorts mot faktiska driftkostnader och behov av planerat underhåll. Driftschablonen har justerats för att öka lokalunderhållet med fem mnkr i budget 2022 och ytterligare tre mnkr årligen under 2023–2025. Beloppen avseende 2022–2023 är fördelade till nämnderna genom teknisk justering.

Projektmedel Campus Mölnåls

Centrala projektmedel på 0,7 mnkr tillfördes kommunstyrelsen år 2021 för att utreda konkreta lokallösningar på både kort och lång sikt för Campus Mölnåls. Den långsiktiga lösningen avser både frågan om hyra eller äga samt den geografiska lokaliseringen av ett Campus. Anslaget avgår i plan 2023.

Hållbarhetsakkunnig

Fastighetsavdelningen har förstärkt avdelningen med specifik kompetens och erfarenhet inom miljö och hållbarhet. Kommunstyrelsen tillfördes 0,6 mnkr i budget 2022 för ändamålet. I plan 2023–2024 avgår delar av tillskottet då tjänsten bedöms kunna nyttjas inom vissa investeringsprojekt.

Resursförstärkning stadsledningsförvaltningen

Utvecklings- och samordningsbehovet är större än någonsin för att möta de komplexa samhällsutmaningar som vi står inför. Stadsledningsförvaltningen ges under budgetåret och planåren tillskott för stadenövergripande analyser, förstärkning kopplad till genomförd kommunikationsutredning samt för stadenövergripande verksamhetsutveckling inom chefskap och medar-

betarskap. Tillskott ges också för utveckling och förvaltning av stadens system för att möta verksamheternas behov och möjliggöra nya arbetssätt.

KSAGU:s anslag för personalsociala åtgärder inom stadsledningsförvaltningens kommunbidragsområde sänks till 0,6 mnkr från 2023. Anslaget minskar med anledning av att permanenta insatser övergår till HR-avdelningen samt att arbetssättet med kommunala lönebidrag minskat under ett antal år.

Pågående uppdrag och ny lagstiftning

Kommunstyrelsen har under 2021 och 2022 tillförts 2,1 mnkr i syfte att skapa en robust och kostnadseffektiv central inköpsorganisation samt 1,4 mnkr för införandet av kategoristyrning. Från budget 2023 avgår medel motsvarande 1,6 mnkr och i plan 2024 ytterligare 0,2 mnkr. Stadens dataskyddsorganisation har centraliserats från år 2022 och 0,4 mnkr kompenseras för helårseffekt 2023.

Under 2020 tillfördes 0,1 mnkr för en förstudie inom sociala investeringar som resulterade i ett treårigt projekt för fler nyanlända kvinnor i arbete. Kommunstyrelsen tillfördes ytterligare 2,5 mnkr för projektet 2021 som pågår fram till och med 2023. I plan 2024 avgår det totala beloppet på 2,6 mnkr.

En intern visselblåsarkanal har upprättats med anledning av visselblåsarlagstiftningen och 0,1 mnkr tillförs för driften från 2023. Staten har kompenserat kommunerna för den nya lagstiftningen Kommuner mot brott. Nämnden kompenseras med motsvarande, vilket är 0,7 mnkr 2023 och ytterligare 0,8 mnkr 2024.

Trygghetsskapande åtgärder

Kommunstyrelsen, Brottsförebyggande rådet, får ett utökad uppdrag och mandat att leda stadens trygghetsarbete och tillförs 1,5 mnkr från 2023 och ytterligare 1,5 mnkr från 2024 för trygghetskapande åtgärder.

Utökad IT-säkerhet

Med anledning av det ökande hotet avseende cyberattacker och phishingmail tillförs 0,9 mnkr för utökad arbete med IT-säkert från 2023.

Säkerhet i mobiltelefoner och prisökningar för fiber och IT-licenser
Digitaliserings- och IT-avdelningen tog över ansvaret för hantering av stadens nyinköp av mobiltelefoner från maj 2022. Samtidigt höjdes säkerheten på telefonerna och 0,9 mnkr tillförs i budget 2023. Tillskott ges även med 0,7 mnkr i budget 2023 i och med nytt avtal för stadens fibernät. Båda tillskotten har omfördelats till nämnderna via teknisk justering.

Licenskostnaderna höjs och 1,2 mnkr tillförs årligen 2024–2025 och ska omfördelas till nämnderna inför aktuellt år.

Effektivare inköp genom bland annat centraliserade upphandlingar

Tydliga strategier avseende inköp och upphandling genom centralisering av upphandlingsverksamheten, införande av kategoristyrningsarbete samt en mer kostnadseffektiv inköpsorganisation förväntas bidra till lägre kostnader på sikt. Avdrag görs med två mnkr i plan 2023, vilket har omfördelats till berörda nämnder via teknisk justering, och ytterligare tre mnkr i plan 2024. Avdraget för 2024 omförs senare till berörd nämnd.

Järnväg i Mölndal, JiM

För att möta Trafikverkets planering och säkerställa att kommande investeringsmedel används så väl som möjligt i samband med projektet Järnväg i Mölndal, JiM, tillförs kommunstyrelsen 4,0 mnkr under åren 2023–2024 för projektorganisationen. Därutöver tillförs 0,4 mnkr från 2023 för att komma upp till en heltid kommunikationshandläggare. Under planåren tillförs ytterligare 3,6 mnkr för tillkommande utredningskostnader. Totalt anslag i budget 2023 för JiM är 13,7 mnkr varav 9,7 mnkr hos kommunstyrelsen och 4,0 mnkr hos tekniska nämnden.

Ökat avkastningskrav på stadens skogsinnehav

Staden äger bland annat produktionsskog och en skogsstrategi håller på att tas fram för antagande i kommunfullmäktige. Ökad avkastning förväntas från och med 2023 med en mnkr.

Tillfälligt avdrag för gynnsam konjunktur återförs

Under planåren 2024–2025 återförs årligen en mnkr av det avdrag om tre mnkr som avgick 2017 för gynnsam konjunktur.

Stadens arrenden

Ett utvecklingsarbete kopplat till stadens arrenden beräknas ge ökade intäkter på sikt och 0,5 mnkr avgår i plan 2025.

Justerade politikerarvoden

Kompensation utgår för att möta ökade kostnader för justerade politikerarvoden efter översyn av arvodesbestämmelserna.

Uppräkning

I budget 2023 ges kompensation för pris- och löneuppräkning.

Generell effektivisering/prioritering/digitalisering

Samtliga nämnder förutsätts under perioden arbeta med effektivisering, prioritering och digitalisering för att möta kommande utmaningar och de ekonomiska förutsättningar som väntar.

Teknisk justering

Kostnadsneutrala tekniska justeringar sker på grund av omfördelning av interna lokallhyror samt höjning av dess internränta från 1 procent till 1,25 procent. Kompensation ges för höjda internhyror på grund av ökat underhåll av fastigheter och därmed ökad driftschablon, ökade fiberkostnader och säkerhet i verksamhetsmobiltelefoner samt direkt effekt av höjd internränta. Avdrag görs för ny telefonmodell samt effektivare inköp. Utrymme för rekryterare flyttas från skolnämnden till kommunstyrelsen och medel för områdesarbete flyttas från kommunstyrelsen till kultur- och fritidsnämnden. Därutöver höjs personalomkostnadspålägget för pensioner från 7,70 procent till 12,98 procent.

Volymmått			
	Utfall 2021	Budget 2022	Budget 2023
Överförmyndarnämnden			
Antal ärenden totalt	729	740	750
varav ensamkommande barn	7	10	10
Stadsledningsförvaltningen			
Förvaltning, fastigheter, antal m ²	392 992	378 575	391 249
varav stadens egna lokaler	277 384	278 545	290 296
varav inhyrda lokaler	115 608	100 030	100 953

Andra indikatorer av särskilt intresse			
	Utfall 2019	Utfall 2020	Utfall 2021
Plan- och exploatering			
Antal bygglovgivna bostäder	403	82	536
Antal färdigställda bostäder ¹	739	724	19
Bostäder i planreserv, från laga kraftvunna planer de senaste fem åren	1 533	1 944	2 088
Befolkningstillväxt, procent	1,8	0,8	0,0

1) Antal i helt färdigställda byggprojekt. Pågående ärenden avslutas efterhand, något som ofta tar ett-två år efter bygglov för ett stort projekt.

Kommunövergripande medlemsavgifter och bidrag

Staden är medlem i och stödjer diverse olika organisationer. De budgeterade kommunövergripande medlemsavgifterna under kommunstyrelsen uppgår 2023 till totalt cirka 6,9 mnkr och omfattar i ungefärliga belopp; GR 3,6 mnkr, Samordningsförbundet Finsam 1,1 mnkr, SKR 1,9 mnkr, VGR avseende patientnämndsverksamhet 70 tkr, Europakorridoren 40 tkr, Kommunforskning i Väst 50 tkr, Centrumföreningen 120 tkr och Klimatkommunerna 20 tkr. Kommunbidraget omfattar även budgeterade bidrag till föreningar och liknade med totalt cirka 1,1 mnkr under 2023. I ungefärliga belopp har bland annat följande organisationer tidigare erhållit bidrag; Göteborgs Universitet för förstärkt förvaltningsforskning 0,3 mnkr och ovillkorat aktieägartillskott till Sahlgrenska Science Park 0,8 mnkr.

Kultur- och fritidsnämnden

Nämnden ansvarar för att främja kulturlivet i Mölndal genom att skapa förutsättningar för en mångsidig, tillgänglig och inkluderande kultur-, idrotts- och fritidsverksamhet. Nämnden ansvarar också för stadens bibliotek enligt bibliotekslagen.

Resultaträkning

mnkr	Bokslut 2021	Budget 2022 ¹	Budget 2023	Plan 2024	Plan 2025
Intäkter	29,0	32,7	37,7		
Kostnader	-201,6	-213,3	-240,0		
Summa nettokostnader	-201,6	-180,6	-202,3	-202,4	-204,9
Kommunbidrag					
Bibliotek, museum, konst och kultur	55,4	59,5	60,2		
Fritid- och folkhälsa	22,4	24,4	26,5		
Föreningsbidrag	12,9	12,5	12,5		
Förening och idrott	57,4	58,4	62,8		
Åbybadet ²	17,1	16,7	31,0		
Nämnd, administration m.m.	9,5	9,1	9,3		
Summa kommunbidrag	174,7	180,6	202,3	202,4	204,9
Resultat	-26,9	0,0	0,0	0,0	0,0

I resultaträkningen redovisas intäkter och kostnader exklusive nämndinterna poster. Beloppen för planåren är angivna i 2023 års prisnivå. Specifikation per kommunbidrag sker i ettårsbudgeten.

1) Budget 2022 är justerad i enlighet med antagna beslut.

2) I enlighet med antagna beslut har 8,0 mnkr tillförts kultur- och fritidsnämnden i budget 2019. Sedan budget 2022 uppgår beloppet till 7,5 mnkr efter omföring av en mnkr i budget 2021 till Streteredsbadet.

Statsbidrag

mnkr	2023
Riksantikvarieämbetet	
Kulturarvs-IT arbetsledare	0,4
Kulturrådet	
Inköp av barnlitteratur till folk- och skolbibliotek	0,2
Stärkta bibliotek	0,8
Summa	1,4

Nämnden disponerar även ovanstående statsbidrag i ungefärliga belopp.

Verksamhetsförändringar jämfört med föregående år

mnkr	Budget 2023	Plan 2024	Plan 2025
Ny- och ombyggnad idrottsanläggningar	0,6	0,2	0,4
Åby Arenastad	2,0	6,5	1,4
Nytt badhus, tillkommande driftkostnader, inkl. hyra	13,9	-0,8	
Avgår tillfälligt utrymme för Åbybadets omställningsfas		-7,5	
Ökad skötsel, drift av idrottsanläggningar	0,8		
Inbyggd isstadion, inventarier	0,1		
Inventarier till nya lokaler bibliotek Lindome		0,8	
Sporthall Västerberg, inventarier		0,1	
Inventarier till nya lokaler för mötesplatser		0,1	
Åby ishall, no-fall-sele	-0,1		
Bokbuss			0,6
Självbetjäningsautomater biblioteken			0,1
Stadsmuseum, nytt hyresavtal	0,3		
Central fritidsgård, återlämnande av hyresmedel	-0,8		
Förstudie museifytt	0,3	-0,3	
Förstudie mötesplats Balltorp	-0,1		
Fortsatt samarbete med Passalen	0,5		
Litteraturprofilerade förskolor - barnbibliotekarie		0,5	
Förstärkt bidragsbudget till kulturföreningar		0,3	
Ökat uppdrag kring ungas inflytande		0,2	
Firande 2022 av Mölndals stads 100-årsjubileum för sina stadsprivilegier	-2,5		
Justerade politikerarvoden	0,3		
Uppräkning	3,3		
Förändrade arbetsgivaravgifter för unga	0,2		
Generell effektivisering/prioritering/digitalisering	-1,7		
Teknisk justering	4,6		
Summa	21,7	0,1	2,5

Årlig förändring, netto.

Verksamhetsförändringar 2023–2025

Drifteffekter av investeringsobjekt

Nämnden kompenseras för drift- och/eller kapitalkostnader som uppstår under 2023–2025 för ny- och ombyggnad idrottsanläggningar avseende Aktiviteten samt konstgräsplaner. Nämnden ersätts också för drift- och/eller kapitalkostnader för inventarier till inbyggd isstadion, Lindome bibliotek, sporthall Västerberg samt mötesplats i Lindome. Även ny bokbuss och självbetjäningsautomater till biblioteken kompenseras medan anslag för no-fall-sele till Åby ishall avgår. Totalt tillförs 0,6 mnkr i budget för 2023, 1,2 mnkr i plan för 2024 och 1,1 mnkr i plan för 2025.

Utvecklingen av Åby Arenastad och nytt badhus

Anslag ges för driftkostnader kopplade till utvecklandet av Åby Arenastad för inbyggd isstadion och tak över läktare på friidrottsarenan med 2,0 mnkr 2023, 6,5 mnkr 2024 och 1,4 mnkr 2025. Det nya badhuset väntas stå klart sommaren 2023. Driftmedel på 13,9 mnkr tillförs för anläggningen 2023. Under 2024 avgår 8,3 mnkr varav 7,5 mnkr är tillfälliga medel som nämnden haft under omställningstiden. Dessutom ges 0,8 mnkr 2023 för att servicenämnden ska kunna anställa en enhetschef som ska arbeta med fastighetsdrift av bad- och idrottsanläggningar.

Nytt hyresavtal för stadsmuseet och central fritidsgård

I samband med ny hyresperiod ökar kostnaden för stadsmuseets lokaler. Kompensation utgår med 0,3 mnkr från 2023. Samtidigt avgår 0,8 mnkr för utebliven hyresökning i samband med nya lokaler för mötesplats Fässberg.

Förstudie mötesplats Balltorp och flytt av stadsmuseet

Nämnden tillförs 0,3 mnkr för 2023 för en förstudie av en eventuell flytt av stadsmuseet till Forsåkersområdet. Anslaget avgår 2024 då förstudien är avslutad. Utrymme på 0,1 mnkr avgår för genomförd förstudie avseende mötesplats Balltorp.

Fortsatt samarbete och utveckling av verksamheten

Kompensation utgår med 0,5 mnkr från 2023 för fortsatt samarbete med föreningen Passalen i syfte att barn och unga med funktionsvariation ska få en aktiv fritid. Finansiering har tidigare skett via statsbidrag. Nämnden får från 2024 tillskott på 0,5 mnkr för att anställa en barnbibliotekarie på 75 procent för att tillsammans med skolnämnden utöka antalet litteraturprofilerade förskolor i staden. Ytterligare 0,3 mnkr tillförs 2024 för att underlätta kulturföreningarnas långsiktiga arbete i kommunen. Dessutom tillförs 0,2 mnkr 2024 för verksamhetsmedel kopplat till arbetet med ungas delaktighet och inflytande. Tillskottet på 2,5 mnkr för firandet av Mölndals stads 100-årsjubileum under 2022 avgår inför 2023.

Uppdrag om kompletterande underlag rörande "Fler friska år"

Kultur- och fritidsnämnden får i uppdrag tillsammans med vård- och omsorgsnämnden att återkomma till nästa budgetprocess med ett underlag för ett pilotprojekt för ett definierat antal personer för följande aktiviteter; senior sport school, kulturaranti för äldre och digidelcenter.

Justerade politikerarvoden

Kompensation utgår för att möta ökade kostnader för justerade politikerarvoden efter översyn av arvodesbestämmelserna.

Uppräkning

I budget 2023 ges kompensation för pris- och löneuppräkning.

Förändrade arbetsgivaravgifter för unga

De lagstadgade arbetsgivaravgifterna för unga mellan 19–23 år sänks från 31,42 till 19,76 procent under perioden 1 april 2021 till 31 mars 2023. Nämnden återförs 0,2 mnkr 2023.

Generell effektivisering/prioritering/digitalisering

Samtliga nämnder förutsätts under perioden arbeta med effektivisering, prioritering och digitalisering för att möta kommande utmaningar och de ekonomiska förutsättningar som väntar.

Teknisk justering

Kostnadsneutrala tekniska justeringar sker på grund av omfördelning av interna lokalhyror från 1 procent till 1,25 procent. Kompensation ges för höjda internhyror på grund av ökat underhåll av fastigheter och därmed ökad driftschablon, ökade fiberkostnader och säkerhet i verksamhetsmobiltelefoner. Avdrag görs för ny telefonmodell. Utrymme för näridrottsplatser flyttas från kultur- och fritidsnämnden till tekniska nämnden och medel för områdearbete flyttas till kultur- och fritidsnämnden från diverse nämnder. Därutöver höjs personalomkostnadspåslaget för pensioner från 7,70 procent till 12,98 procent.

Volymmått

	Utfall 2021	Budget 2022	Budget 2023
Bibliotek, museum, konst och kultur			
Antal besök på bibliotek	312 500	510 000	450 000
Antal besök på museum	22 800	40 000	40 000
Antal webbesök bibliotek	455 500	200 000	400 000
Antal webbesök museum	143 300	220 000	220 000
Nedladdning appar museet		1 500	1 500
Föreningsbidrag			
Antal föreningar med bidrag	81	75	75
Antal studieorganisationer med bidrag	11	11	11
Ungdoms- och samhällsarbete			
Antal aktiviteter	1 136	1 200	1 200
Antal deltagare	22 000	32 000	32 000
Förening och idrott			
Antal besök i badanläggningar	107 100	142 000	249 000
Antal besök på isanläggningar	228 500	255 000	250 000
Antal besök på fotbollsplaner	428 600	570 000	570 000
Antal besök i Aktiviteten och idrottshallar	934 300	773 000	900 000

Andra indikatorer av särskilt intresse

	Utfall 2019	Utfall 2020	Utfall 2021
Bibliotek, museum, konst och kultur			
<i>Antal besök per invånare¹</i>			
Fysiska besök på bibliotek	7,5	5,9	4,5
Fysiska och virtuella besök på bibliotek	8,8	11,2	11,0
Fysiska besök på museum	0,7	0,3	0,3
Fysiska och virtuella besök på museum	4,0	2,6	2,4
Förening och idrott			
Åbybadet, antal besök per invånare ^{1,2}	3,8	1,6	1,1

1) Antal invånare per 31 december 2021.

2) Uppgiften för 2020 och 2021 avser Lilla Åbybadet. Uppgiften för 2019 avser gamla men reducerade Åbybadet.

Miljönämnden

Nämnden ansvarar för tillsyn inom miljöbalken, livsmedelslagen och tobakslagen. Därutöver ansvarar nämnden för att bidra till bästa miljönytta genom att vara aktiv och delaktig i samhällsplaneringen av Mölndal.

Resultaträkning

mnkr	Bokslut 2021	Budget 2022 ¹	Budget 2023	Plan 2024	Plan 2025
Intäkter	6,6	6,4	6,4		
Kostnader	-18,0	-19,5	-22,2		
Summa nettokostnader	-11,4	-13,1	-15,8	-15,8	-15,8
Kommunbidrag					
Miljönämnden	13,1	13,1	15,8		
Summa kommunbidrag	13,1	13,1	15,8	15,8	15,8
Resultat	1,7	0,0	0,0	0,0	0,0

I resultaträkningen redovisas intäkter och kostnader exklusive nämndinterna poster. Beloppen för planåren är angivna i 2023 års prinsnivå. Specifikation per kommunbidrag sker i ettårsbudgeten.

1) Budget 2022 är justerad i enlighet med antagna beslut.

Statsbidrag

mnkr	2023
Naturvårdsverket	
LONA- och/eller LOVA-bidrag	0,1
Energimyndigheten	
Energi- och klimatrådgivning	0,6
Summa	0,7

Nämnden disponerar även ovanstående statsbidrag i ungefärliga belopp.

Verksamhetsförändringar jämfört med föregående år

mnkr	Budget 2023	Plan 2024	Plan 2025
Tidsbegränsad anställning inom livsmedelskontroll	0,7	-0,7	
Miljöbalkstillsyn	0,9		
Förebyggande arbete och tillsyn vid bygg- och entreprenadprojekt		0,7	
Justerade politikerarvoden	0,3		
Uppräkning	0,2		
Generell effektivisering/prioritering/digitalisering	-0,1		
Teknisk justering	0,7		
Summa	2,7	0,0	0,0

Årlig förändring, netto.

Verksamhetsförändringar 2023-2025

Tidsbegränsad anställning inom livsmedelskontroll

Nämnden tillförs medel under 2023 för en tillfällig anställning av en livsmedelsinspektör för att arbeta ner den kontrollskuld som uppstått under pandemin. Innestående kontrolltid måste vara reglerad innan 2024 i samband med att en ny modell för riskklassning införs. Tillskottet på 0,7 mnkr avgår i budget 2024.

Miljöbalkstillsyn

För att uppfylla stadens uppgifter inom miljöbalksområdet och möjliggöra en god och korrekt myndighetsutövning behöver bemanningen inom miljöbalkstillsynen förstärkas. Nämnden tillförs 0,9 mnkr i budget 2023 för ändamålet.

Förebyggande arbete och tillsyn vid bygg- och entreprenadprojekt

Omfattande bygg- och entreprenadprojekt i staden ökar riskerna för miljön och för människors hälsa. Nämnden tillförs 0,7 mnkr i plan 2024 till förebyggande arbete och tillsyn.

Justerade politikerarvoden

Kompensation utgår för att möta ökade kostnader för justerade politikerarvoden efter översyn av arvodesbestämmelserna.

Uppräkning

I budget 2023 ges kompensation för pris- och löneuppräkning.

Generell effektivisering/prioritering/digitalisering

Samtliga nämnder förutsätts under perioden arbeta med effektivisering, prioritering och digitalisering för att möta kommande utmaningar och de ekonomiska förutsättningar som väntar.

Teknisk justering

Kostnadsneutrala tekniska justeringar sker på grund av omfördelning av interna lokalhyror inklusive höjning av internräntan från 1 procent till 1,25 procent. Kompensation ges för höjda internhyror på grund av ökat underhåll av fastigheter och därmed ökad driftschablon, ökade fiberkostnader och säkerhet i verksamhetsmobiltelefoner. Avdrag görs för ny telefonmodell samt effektivare inköp. Medel för områdesarbete flyttas till kultur- och fritidsnämnden från diverse nämnder. Därutöver höjs personalomkostnadspåslägget för pensioner från 7,70 procent till 12,98 procent.

Volymmått

	Budget 2023	Budget 2022	Utfall 2021
Ärenden totalt inom nämnden	2 620	2 480	2 271
Livsmedel	880	740	612
Administration	40	40	37
Miljöbalkstillsyn och naturvård	1 700	1 700	1 622 ¹
Livsmedel			
Totalt antal kontroller	660	530	448
varav händelsestyrda	20	20	17
varav planerade	600	470	386
varav uppföljande	40	40	45
Miljöbalkstillsyn			
Totalt antal inspektioner	850	850	693
varav inspektioner med platsbesök ²	450	450	240
varav inspektioner utan platsbesök ³	400	400	453
Klagomål	100	100	121
Remisser byggnadsnämnden	80	80	75

1) Uppgiften inkluderar tillsyn av trängsel på grund av covid-19 som totalt utgör 29 kontroller under 2021.

2) Inspektioner med platsbesök innebär fysiska och digitala inspektioner.

3) Inspektioner utan platsbesök innebär granskning av dokument så som årsrapporter för köldmedier och miljöfarliga verksamheter samt analyser av provtagningar inom radon och bassängbad.

Servicenämnden

Nämnden ansvarar för att ge servicetjänster till andra nämnder inom Mölndals stad. Det handlar bland annat om lokalvård, vaktmästeritjänster, fastighetsskötsel, måltidsverksamhet och stadsservice. Dessutom ansvarar nämnden för stadens samlade fordonsbehov, intern post- och budverksamhet och för stadens kontaktcenter.

Resultaträkning

mnkr	Bokslut 2021	Budget 2022 ¹	Budget 2023	Plan 2024	Plan 2025
Intäkter	254,3	301,3	269,7		
Kostnader	-256,0	-308,1	-272,9		
Summa nettokostnader	-1,7	-6,8	-3,2	-3,2	-3,2
Kommunbidrag					
Nämnd	0,5	0,5	0,7		
Intäktfinansierad verksamhet	0,0	0,0	0,0		
Kommungemensam kundtjänst	3,8	6,3	2,5		
Summa kommunbidrag	4,3	6,8	3,2	3,2	3,2
Resultat	2,6	0,0	0,0	0,0	0,0

I resultaträkningen redovisas intäkter och kostnader exklusive nämndinterna poster. Beloppen för planåren är angivna i 2023 års prisnivå. Specifikation per kommunbidrag sker i ettårsbudgeten.

Statsbidrag

mnkr	2023
Jordbruksverket	
EU-bidrag för ekologisk mjölk till skolmåltider	0,6
Summa	0,6

Nämnden disponerar även ovanstående statsbidrag i ungefärliga belopp.

Verksamhetsförändringar jämfört med föregående år

mnkr	Budget 2022	Plan 2023	Plan 2024
Kommungemensam kundtjänst, central finansiering avgår	-3,8		
Deltagande i stadens utvecklings- och investeringsprojekt ¹			
Höjda priser på livsmedel och mattransporter ¹			
Justerade politikerarvoden	0,2		
Uppräkning ¹			
Förändrade arbetsgivaravgifter för unga ¹			
Generell effektivisering/prioritering/digitalisering ¹			
Teknisk justering ¹			
Summa	-3,6	0,0	0,0

Årlig förändring, netto.

1) Effekten uppstår hos köpande nämnd genom justerade priser.

Verksamhetsförändringar 2023–2025

Kommungemensamt kontaktcenter

Tillskottet på 3,8 mnkr under införandefasen av kommungemensamt kontaktcenter avgår inför 2023.

Deltagande i utvecklings- eller investeringsprojekt inom måltid

Servicenämnden efterfrågas att delta i många av stadens

utvecklings- och/eller investeringsprojekt som sakkunniga.

För att kunna delta och bidra till stadens bästa tillförs nämnden 0,6 mnkr för att möta behovet. Medlen har tillförts skolnämnden som köpande nämnd.

Höjda priser på livsmedel och transporter

Världsläget har drivit upp priserna och för att minska negativa effekter på kvaliteten tillförs nämnden 4,0 mnkr för livsmedel och transporter. Medlen har tillförts köpande nämnder.

Justerade politikerarvoden

Kompensation utgår för att möta ökade kostnader för justerade politikerarvoden efter översyn av arvodesbestämmelserna.

Uppräkning

I budget 2023 ges kompensation för pris- och löneuppräkning.

Förändrade arbetsgivaravgifter för unga

De lagstadgade arbetsgivaravgifterna för unga mellan 19–23 år sänkts från 31,42 till 19,76 procent under perioden 1 april 2021 till 31 mars 2023. Effekten återförs via köpande nämnd.

Generell effektivisering/prioritering/digitalisering

Samtliga nämnder förutsätts att under perioden arbeta med effektivisering, prioritering och digitalisering för att möta kommande utmaningar och de ekonomiska förutsättningar som väntar.

Teknisk justering

Kostnadsneutrala tekniska justeringar sker på grund av omfördelning av interna lokalhyror inklusive höjning av internräntan från 1 procent till 1,25 procent. Kompensation ges för höjda internhyror på grund av ökat underhåll av fastigheter och därmed ökad driftschablon, ökade fiberkostnader och säkerhet i verksamhetsmobiltelefoner. Avdrag görs för ny telefonmodell samt effektivare inköp. Därutöver höjs personalomkostnadspåslaget för pensioner från 7,70 procent till 12,98 procent. Servicenämndens justeringar sker indirekt via köpande nämnder.

Volymmått

	Utfall 2021	Budget 2022	Budget 2023
Fastigheter, antal m²			
Lokalvård	242 998	242 848	249 757
Förvaltning ¹	392 992	378 575	391 249
varav stadens egna lokaler	277 384	278 545	290 296
varav inhyrda lokaler	115 608	100 030	100 953
Måltider, antal ätande per dag			
Förskola ²	3 239	3 221	3 164
Grundskola ²	7 960	7 989	7 931
Gymnasium	297	313	345
Äldreboende	534	433	338
varav helpensioner	467	366	338
varav utomstående	67	67	

1) Vaktmästeritjänster utförs i samtliga fastigheter medan fastighetsdrift endast utförs i stadens egna lokaler.

2) Utfall 2021 är något högre än vad som anges i årsredovisningen 2021. I årsredovisningen anges antal inskrivna barn per december, medan ovan uppgifter bygger på ett genomsnitt över året.

Skolnämnden

Nämnden ansvarar för förskola, förskoleklass, grundskola, grundsärskola och fritidshem. Nämnden ansvarar dessutom för annan pedagogisk verksamhet, elevhälsa samt för den kommunala kulturskolan.

Resultaträkning

mnkr	Bokslut 2021	Budget 2022 ¹	Budget 2023	Plan 2024	Plan 2025
Intäkter	225,0	205,0	213,0		
Kostnader	-1 712,7	-1 774,9	-1 862,5		
Summa nettokostnader	-1 487,7	-1 569,9	-1 649,5	-1 672,3	-1 718,8
Kommunbidrag					
Förskola, pedagogisk omsorg	480,8	490,3	507,6		
Grundskola, fritidshem	943,2	978,7	1 036,2		
Grundsärskola	40,9	41,6	43,4		
Kulturskola	15,8	16,5	17,7		
Nämnd, administration med mera	41,5	42,8	44,6		
Summa kommunbidrag	1 522,2	1 569,9	1 649,5	1 672,3	1 718,8
Resultat	34,5	0,0	0,0	0,0	0,0

I resultaträkningen redovisas intäkter och kostnader exklusive nämndinterna poster.

Beloppen för planåren är angivna i 2023 års prinsnivå. Specifikation per kommunbidrag sker i ettårsbudgeten

1) Budget 2022 är justerad i enlighet med antagna beslut varav skolmiljarden tillfälligt ingår med 7,6 mnkr under året.

Statsbidrag

mnkr	2023
Skolverket	
Maxtaxa inom förskolan	15,4
Statsbidrag inom förskola ¹	13,8
Likvärdig skola	28,5
Lärarlönelyftet	15,8
Karriärstjänster	7,1
Summa	80,6

Nämnden disponerar även ovanstående statsbidrag i ungefärliga belopp.

1) Förutsättningarna för bidraget är inte fastställt. Sammanslagning av tidigare statsbidrag för mindre barngrupper och kvalitetssäkrande åtgärder.

Verksamhetsförändringar jämfört med föregående år

mnkr	Budget 2023	Plan 2024	Plan 2025
Förändrat elevantal, skola, förskoleklass, grundskola, fritidshem	-3,1	-0,4	0,5
Förändrat elevantal, grundsärskola		1,5	1,5
Förändrat barnantal, förskola och pedagogisk omsorg	-6,5	0,5	0,8
Ny-, om- och tillbyggnad skollokaler, 80% kompensation	3,8	10,1	28,8
Ny-, om- och tillbyggnad förskolelokaler, 80% kompensation	1,1	4,7	12,4
Extrasatsning grundskola, resursskola, särskilt elevstöd	4,0	1,0	
Extrasatsning grundskola, förskola och övrigt	-1,0		
Digitala läresurser/IT-infrastruktur, grundskola	2,5	2,0	
Digitala läresurser/IT-infrastruktur, förskola	0,5		
Kompetensutveckling digitalisering, grundskola	1,0	0,2	
Kompetensutveckling digitalisering, förskola	0,5	1,0	
Utökad elevhälsa	0,7	0,7	1,0
Resurs på SEN för deltagande i investerings- och utvecklingsprojekt inom måltid	0,6		
Höjda priser på livsmedel och mattransporter	2,4		
Utredning kommunal resursskola	-0,5		
Skolor med konfessionell inriktning ¹		0,1	
Gemensamt skolval ¹		-0,6	
Deltagande i förskola ¹	0,3	0,3	
Allsidig social sammansättning ¹	0,1		
Stärkta skolbibliotek ¹		-0,1	
Extra studietid och utökad lovskola ¹	0,8		
Nationella prov ¹	0,4	-0,4	
Framtidens vårdinformationsmiljö		1,5	1,5
Specialpedagog förskola, inriktning språk och talutveckling		0,7	
Justerade politikerarvoden	0,5		
Uppräkning	30,7		
Förändrade arbetsgivaravgifter för unga	1,8		
Teknisk justering	46,6		
Summa	79,6	22,8	46,5

Årlig förändring, netto.

1) Satsning i den statliga budgeten från 2022.

Verksamhetsförändringar 2023–2025

Volymförändringar inom skola, fritidshem och förskola

Antalet elever inom förskoleklass och grundskola väntas minska. År 2023 beräknas 42 elever färre och 2024 20 elever färre än året innan. Inför 2025 väntas elevantalet vara på ungefär samma nivå som året innan. Behovet av fritidshem beräknas minska med 30 platser 2023 jämfört med 2022. För 2024 väntas behovet öka med 10 platser och 2025 med 25 platser mot året innan. Inom grundsärskolan förväntas antalet elever vara oförändrat mellan åren 2022 och 2023 för att därefter öka med tre elever per år under planperioden. Antalet barn inom förskola och pedagogisk omsorg fortsätter att minska. Under 2023 budgeteras 72 stycken färre barn i verksamheten jämfört med 2022. Inför 2024 och 2025 beräknas volymerna öka med ett fåtal barn. Andelen barn och elever som väljer extern huvudman väntas minska inom förskoleverksamheten men vara relativt oförändrad inom grundskola och fritidshem under 2023 jämfört med 2022.

Ny-, om- och tillbyggnad av lokaler

Ny-, om- och tillbyggnad planeras på ett antal förskole- och skolenheter under perioden 2023 till 2025. Kompensationen uppgår till 80 procent av de beräknade tillkommande lokal-kostnaderna. Nämnden tillförs 3,8 mnkr för skollokaler under 2023 bland annat för Krokslättskolan, samlokalisering av grundsärskolan, Streteredsskolan och Balltorpsskolan. I plan för 2024 tillkommer 10,1 mnkr även det för ovanstående objekt samt Almåsskolan hus C och Eklanda skolan med flera. Under 2025 tillförs ytterligare 28,8 mnkr då, utöver nämnda objekt, bland annat den nya Västerbergsskolan väntas vara klar samt för Kvarnbyskolan.

Nämnden tillförs 1,1 mnkr i budget 2023 för utökning av antalet förskoleplatser i östra Källered. I plan för 2024 ges tillskott på ytterligare 4,7 mnkr för utökning av platser i östra Källered och i Eklanda samt för den nyöppnade Hålstens förskola. I plan för 2025 finns 12,4 mnkr avsatta för förskolelokaler. Utöver tidigare nämnda objekt finns ny förskola i Bifrost och Forsåker beaktat.

Utökat elevstöd och satsningar på barn och unga

Tillskott har getts i budget 2022 på 5,0 mnkr och ytterligare 4,0 mnkr tillkommer i budget 2023 samt 1,0 mnkr i plan för 2024 avseende stärkt särskilt elevstöd, resursskola, inom grundskolan bland annat till elever med neuropsykiatriska funktionsnedsättningar, NPF. Medlen ska förstärka insatserna så att fler elever i behov av särskilt stöd ska få förutsättningar för att nå skolans pedagogiska mål. Nämnden har också tillförts 6,0 mnkr från 2022 som en allmän resursförstärkning för att använda där behov uppstår inom verksamheterna grundskola och förskola. Inför 2023 avgår 1,0 mnkr av de tillförda medlen. Anslaget för utredning av en framtida kommunal resursskola på 0,5 mnkr avgår 2023.

Digitala satsningar inom förskola och grundskola

Tillskott ges för genomförandet av en utökad satsning på digitala läraryrkesresurser och utvecklandet av IT-infrastruktur inom stadens skolverksamhet. Medlen ska möjliggöra det digitala klivet för att möta framtidens moderna skollärmiljö. Förutom att öka kvaliteten i lärandet ska även vårdnadshavarnas förväntningar på

exempelvis en bättre tillgänglighet tillgodoses. Grundskolan tillfördes 5,2 mnkr i budget 2022. I budget 2023 och plan 2024 tillkommer ytterligare 2,5 mnkr respektive 2,0 mnkr för detta ändamål. Förskolan erhåller 0,5 mnkr från 2023.

För att möjliggöra det digitala klivet måste kunskapen hos personalen stärkas. Grundskolan har fått 0,8 mnkr i budget 2022, 1,0 mnkr från 2023 och 0,2 mnkr från 2024 för kompetensutveckling. Anslaget till förskolan ökar med 0,5 mnkr från 2023 och ytterligare 1,0 mnkr 2024 för samma ändamål.

Utökad elevhälsa

Elevhälsan förstärks med 0,7 mnkr både år 2023 och 2024 samt ytterligare 1,0 mnkr år inför 2025. Medlen ska användas till förebyggande arbete att främja psykisk hälsa, förebygga ohälsa samt motverka pandemins effekter på barn och unga genom att två kuratorer och en skolläkare anställs/hyrs in. I budget 2022 erhöll nämnden 1,4 mnkr för utökad elevhälsa.

Höjda priser på livsmedel och mattransporter

Då livsmedelspriserna på världsmarknaden har en stor påverkan på måltidsproduktionen inom servicenämnden kompenseras skolnämnden, som köpande nämnd, med 2,4 mnkr för att möta prisutvecklingen. Anslag på 0,6 mnkr ges för att servicenämnden ska anställa en resurs för deltagande i stadens investerings- och utvecklingsprojekt inom måltidsverksamheten.

Generella statsbidrag till skolområdet

Enligt 2022 års statliga budget påverkas skolnämnden under perioden gällande skolor med konfessionell inriktning, gemensamt skolval, deltagande i förskola, allsidig social sammanställning, stärkta skolbibliotek, extra studietid lovskola och nationella prov.

Framtidens vårdinformationsmiljö, FVM

Nämnden tillförs 1,5 mnkr 2024 och ytterligare 1,5 mnkr 2025 för införandet av Framtidens vårdmiljö, FVM, inom skolhälsovården. FVM syftar till att skapa en modern vårdinformationsmiljö där det blir enklare för alla aktörer inom hälso- och sjukvården att samverka. Osäkerhet finns kring såväl kostnader, leverans och tidplan för genomförandet.

Språklig medvetenhet

Språkets betydelse i samhället ökar. Därför förstärks förskolans specialpedagogiska team med en tjänst inriktad på språk- och talutveckling, motsvarande 0,7 mnkr från 2024. Nämnden ska från samma år och inom befintlig ram finansiera en halvtidstjänst som verksamhetsutvecklare för att, tillsammans med kultur- och fritidsnämnden, utöka antalet litteraturprofilerade förskolor i staden.

Uppdrag om förebyggande barnhälsoteam.

Skolnämnden får i uppdrag tillsammans med social- och arbetsmarknadsnämnden att återkomma med ett underlag till nästa budgetprocess hur omprioriteringar i den egna verksamheten kan ske för att säkerställa satsningen på förebyggande insatser med barnhälsoteam.

Uppdrag om redovisning av förskolors sociala viktning

Skolnämnden får i uppdrag att återkomma med en redovisning till nästa budgetprocess av socioekonomisk viktning för alla stadens förskolor.

Justerade politikerarvoden

Kompensation utgår för att möta ökade kostnader för justerade politikerarvoden efter översyn av arvodesbestämmelserna.

Uppräkning

I budget 2023 ges kompensation för pris- och löneuppräkning.

Förändrade arbetsgivaravgifter för unga

De lagstadgade arbetsgivaravgifterna för unga mellan 19–23 år sänks från 31,42 till 19,76 procent under perioden 1 april 2021 till 31 mars 2023. Nämnden återförs 1,8 mnkr 2023.

Generell effektivisering/prioritering/digitalisering

Samtliga nämnder förutsätts under perioden arbeta med effektivisering, prioritering och digitalisering för att möta kommande utmaningar och de ekonomiska förutsättningar som väntar.

Teknisk justering

Kostnadsneutrala tekniska justeringar sker på grund av omfördelning av interna lokalhyror och höjning internränta från 1 procent till 1,25 procent. Kompensation ges för höjda internhyror på grund av ökat underhåll av fastigheter och därmed ökad driftschablon, ökade fiberkostnader och säkerhet i verksamhetsmobiltelefoner. Avdrag görs för ny telefonmodell samt effektivare inköp. Utrymme för rekryterare flyttas från skolnämnden till kommunstyrelsen och medel för områdesarbete flyttas från skolnämnden till kultur- och fritidsnämnden. Därutöver höjs personalomkostnadspålägget för pensioner från 7,70 procent till 12,98 procent.

Volymmått

	Utfall 2021	Budget 2022	Budget 2023
Förskola, pedagogisk omsorg			
<i>Antal barn folkbokförda i Mölndal</i>			
Familjedaghem	145	130	135
varav köpta platser	14	10	15
Förskola	3 719	3 711	3 634
varav köpta platser	525	530	510
Antal öppna förskolor	5	5	5
Grundskola, fritidshem			
<i>Antal elever folkbokförda i Mölndal</i>			
Förskoleklass	849	871	867
varav köpta platser	73	75	75
Grundskola	7 911	7 997	7 959
varav köpta platser	1 100	1 120	1 125
Fritidshem	3 713	3 730	3 700
varav köpta platser	383	385	380
Grundsärskola			
<i>Antal elever folkbokförda i Mölndal</i>			
Grundsärskola	78	82	82
varav köpta platser	5	5	3
Kulturskola			
<i>Antal elever folkbokförda i Mölndal</i>			
Betalande elever, inklusive orkester	1 652		1 850

Andra indikatorer av särskilt intresse

	Utfall 2019	Utfall 2020	Utfall 2021
Förskola, pedagogisk omsorg			
<i>Antal barn per årsarbetare inom förskola, kommunal regi</i>			
Mölndal	6,3	5,7	5,7
GR	5,4	5,3	5,3
Pendlingskommuner	5,5	5,4	5,5
Riket	5,2	5,1	5,1
<i>Andel inskrivna barn i familjedaghem av samtliga inskrivna barn i åldrarna 1-5 år, procent</i>			
Mölndal	5	4	3
GR	3	3	3
Pendlingskommuner	2	2	2
Riket	2	2	2
Grundskola			
<i>Andel elever som når målen i årskurs 9 samtliga ämnen, kommunal regi, procent</i>			
Mölndal	75	82	79
GR	75	79	78
Pendlingskommuner	79	80	79
Riket	73	74	74
<i>Antal elever per lärare, heltidstjänst</i>			
Mölndal	13,9	13,5	13,3
GR	12,9	12,8	12,7
Pendlingskommuner	13,1	13,2	13,2
Riket	12,0	12,0	12,0
<i>Antal elever med föräldrar med eftergymnasial utbildning, årskurs 1-9, procent</i>			
Mölndal	72	74	75
GR	64	65	66
Pendlingskommuner	64	65	66
Riket	58	59	60
Fritidshem			
<i>Inskrivna barn per årsarbetare kommunala fritidshem, antal</i>			
Mölndal	20,6	19,3	18,8
GR	21,9	22,1	21,0
Pendlingskommuner	22,1	22,2	22,7
Riket	20,7	20,4	20,6
<i>Andel årsarbetare med pedagogisk högskoleexamen, procent</i>			
Mölndal	47	44	44
GR	40	39	39
Pendlingskommuner	27	29	30
Riket	37	39	39
Grundsärskola			
<i>Kostnad per elev exklusive skolskjuts, tkr</i>			
Mölndal	586	547	483
GR	560	573	588
Pendlingskommuner	768	742	534
Riket	674	598	477

Social- och arbetsmarknadsnämnden

Nämnden ansvarar för att staden uppfyller socialtjänstlagen inom individ- och familjeomsorg. Nämnden bidrar i sitt arbete till att minska effekterna av arbetslöshet och att öka integrationen i Mölndal. Nämnden ansvarar även för att alkohol- och tobakslagstiftningen följs i staden.

Resultaträkning					
mnkr	Bokslut 2021	Budget 2022 ¹	Budget 2023	Plan 2024	Plan 2025
Intäkter	64,9	74,4	75,0		
Kostnader	-399,5	-413,1	-421,6		
Summa nettokostnader	-334,6	-338,7	-346,6	-356,3	-357,3
Kommunbidrag					
Arbetsmarknadsåtgärder	14,4	16,1	20,0		
Flyktningmottagande	9,4	9,6	2,8		
Boenden, nyanlända	19,0	12,2	9,2		
Nämnd, administration med mera	27,0	27,7	27,8		
Individ- och familjeomsorg	181,1	182,5	193,0		
Ekonomiskt bistånd	90,8	90,6	93,8		
Summa kommunbidrag	341,7	338,7	346,6	356,3	357,3
Resultat	7,1	0,0	0,0	0,0	0,0

I resultaträkningen redovisas intäkter och kostnader exklusive nämndinternas poster. Beloppen för planåren är angivna i 2023 års prisnivå. Specifikation per kommunbidrag sker i ettårsbudgeten.

1) Budget 2022 är justerad i enlighet med antagna beslut.

Verksamhetsförändringar jämfört med föregående år			
mnkr	Budget 2023	Plan 2024	Plan 2025
Utökning 100 ferieplatser för stadens ungdomar		1,0	
Insatser på hemmaplan för att motverka externa placeringar inom barn och unga		1,0	
Flyktningmottagande		1,0	
Vuxen, missbruk		2,0	1,0
Lägre kostnader än aviserat för kontaktcenter	-1,0		
Förebyggande för att stärka barn och ungdomars förutsättningar att klara sin skolgång, barnhälsoteam i förskolan		1,4	
EVA-projekt, jobbspår/utbildning		1,0	
Hon-kan-projektet		1,3	
Medel för innovations- och utvecklingsarbete		0,5	
Arbetsmarknadsåtgärder hos tekniska nämnden - OSA		0,5	
Justerade politikerarvoden	0,4		
Uppräkning	7,5		
Förändrade arbetsgivargifter för unga	0,3		
Generell effektivisering/prioritering/digitalisering	-2,8		
Teknisk justering	3,5		
Summa	7,9	9,7	1,0

Årlig förändring, netto.

Statsbidrag	
mnkr	2023
SKR	
Stimulansmedel "Överenskommelse inom psykisk hälsa"	2,0
Socialstyrelsen	
Subventioner av familjehemsplaceringar	0,5
Arbetsförmedlingen	
Extratjänster och introduktionsjobb/nystartsjobb	5,0 - 6,0
Migrationsverket	
Asylsökande och nyanlända ¹	13,5
Summa	21,0 - 22,0

Nämnden disponerar även ovanstående statsbidrag i ungefärliga belopp.

1) Statsbidrag från Migrationsverket är beroende av volymer i flyktningmottagandet.

Verksamhetsförändringar 2023-2025

Utökning ferieplatser

I plan 2024 finns inlagt 1,0 mnkr för utökning med 100 ferieplatser från 270 till 370 platser. Ett syfte är att ytterligare möjliggöra för en introduktion till arbetsmarknaden för ungdomar som tillhör familjer, som av olika anledningar, står långt från arbetsmarknaden.

Insatser på hemmaplan för barn och unga

I plan 2024 finns inlagt ett tillskott på 1,0 mnkr för att vidareutveckla förebyggande insatser och insatser på hemmaplan för att förhindra externt köpt vård.

Flyktningmottagande

Ersättningen från Migrationsverket som avser nyanlända personers etablering och introduktion har varierat och minskat kraftigt sedan 2018. Den statliga ersättningen utges under två år efter att personen mottagits i kommunen men etableringen tar ibland längre tid och i plan finns inlagt 1,0 mnkr i förstärkning.

Vuxen, missbruk

Kostnaderna för institutionsvården av vuxna har varierat kraftigt över tid. De senaste åren har behoven och kostnaderna ökat. En bidragande orsak är att Inspektionen för vård och omsorg, IVO, beslutat att tillfälliga boendelösningar för personer med missbruk inte får lösas med vandrarhem eller liknande, vilket ökat placeringskostnaderna inom området. För planåren 2024 och 2025 har behovet av budgetförstärkning beräknats till 2,0 mnkr 2024 och ytterligare 1,0 mnkr 2025.

Lägre kostnader än aviserat för kontaktcenter

Lägre kostnader för kontaktcenter än tidigare aviserat.

Uppdrag om förebyggande barnhälsoteam

Social- och arbetsmarknadsnämnden får i uppdrag tillsammans med skolnämnden att återkomma med ett underlag till nästa

budgetprocess hur omprioriteringar i den egna verksamheten kan ske för att säkerställa satsningen på förebyggande insatser med barnhälsosteam. I planen finns inlagt 1,4 mnkr i avvaktan på senare bedömning.

Uppdrag om kompletterande information

Genom initiativ från sociala hållbarhetsutskottet pågår ett projekt som riktar sig till nyanlända kvinnor och har som syfte att underlätta insteg på arbetsmarknaden. Arbetsstättet har visat sig framgångsrikt. Social- och arbetsmarknadsnämnden får i uppdrag att återkomma till budgetberedningen med en redovisning om varför tillskott till satsningen att få fler nyanlända kvinnor i arbete behövs samt med förslag på hur omprioriteringar i den egna verksamheten kan ske för att säkerställa fortsatt arbete utan tillskott. I avvaktan på ställningstagande finns 1,3 mnkr inlagda i plan.

Social- och arbetsmarknadsnämnden och utbildningsnämnden samverkar kring kommunala insatser för att fler ska nå egenförsörjning och minska utanförskap. I projektform har genomförts en kartläggning och analys av olika målgrupper. Här har ”unga vuxna” mellan 18 och 30 år identifierats som en grupp där det finns behov av så kallade jobbspår och riktade utbildningsinsatser. I plan 2024 finns en mnkr beaktad.

I samarbete med mellan social- och arbetsmarknadsnämnden och tekniska nämnden pågår ett naturvårdsprojekt där deltagarna anställs i syfte att nå egen försörjning och meningsfull sysselsättning. I plan finns inlagt 0,5 mnkr som kompensation de kostnadsökningar som skett under flera år.

I planen finns även 0,5 mnkr för att stimulera innovations- och utvecklingsarbete.

Justerade politikerarvoden

Kompensation utgår för att möta ökade kostnader för justerade politikerarvoden efter översyn av arvodesbestämmelserna.

Uppräkning

I budget 2023 ges kompensation för pris- och löneuppräkning.

Förändrade arbetsgivaravgifter för unga

De lagstadgade arbetsgivaravgifterna för unga mellan 19–23 år sänks från 31,42 till 19,76 procent under perioden 1 april 2021 till 31 mars 2023. Nämnden återförs 0,3 mnkr 2023.

Generell effektivisering/prioritering/digitalisering

Samtliga nämnder förutsätts under perioden arbeta med effektivisering, prioritering och digitalisering för att möta kommande utmaningar och de ekonomiska förutsättningar som väntar.

Teknisk justering

Kostnadsneutrala tekniska justeringar sker på grund av omfördelning av interna lokalhyror inklusive höjning av internräntan från 1 procent till 1,25 procent. Kompensation ges för höjda internhyror på grund av ökat underhåll av fastigheter och därmed ökad driftschablon, ökade fiberkostnader och säkerhet i verksamhetsmobiltelefoner. Avdrag görs för ny telefonmodell samt effektivare inköp. Medel för områdesarbete flyttas från social- och arbetsmarknadsnämnden till kultur- och fritidsnämnden. Därutöver höjs personalomkostnadspåslaget för pensioner från 7,70 procent till 12,98 procent.

Volymmått			
	Utfall 2021	Budget 2022	Budget 2023
Ekonomiskt bistånd			
Totalt antal bidragshushåll	958	1 100	950
Totalt antal bidragsmottagare	1 723	1 800	1 700
Flyktningmottagande			
Mottagna flyktingar, totalt	90	85	85
varav vuxna	46	30	30
varav barn	44	55	55
Ensamkommande barn/ungdomar ankomstkommun	53	90	90
Köpt boende med flyktingstatus, antal årsplatser	0	1	1
Arbetsmarknadsåtgärder			
Ungdomar upp till 25 år, totalt	112	150	120
varav aktuella på ekonomiskt bistånd	90	40	90
Vuxna över 25 år, totalt	418	450	400
varav från arbetsförmedlingen	38	50	40
varav från social- och arbetsmarknadsförvaltningen	353	400	360
Feriejobb	287	270	270
Individ- och familjeomsorg			
Institutionsplaceringar, antal årsplatser	28	28	23
varav barn och unga	13	15	13
varav vuxna	15	13	10
Köpta boenden, antal årsplatser	66	49	50
varav barn och unga	9	1	2
varav vuxna	57	48	48
därav vuxna med missbruk	37	15	15
därav övriga vuxna	20	33	33
Familjehem, antal årsplatser	61	70	65
varav familjehem	30		
varav jourhem	7		
varav nätverkshem	10		
varav vårdnadshavarhem	14		
Kontaktpersoner/-familjer, antal årsplatser	22	30	20
Antal inkomna anmälningar, barn ¹	2 194	2 250	2 300
varav 0–12 år	1 393		
varav 13–17 år	712		
varav 18–20 år	89		
Antal inkomna ansökningar, barn	182	200	200
varav 0–12 år	77		
varav 13–17 år	53		
varav 18–20 år	52		
Antal inledda utredningar, barn	951	900	1 000
varav 0–12 år	615		
varav 13–17 år	278		
varav 18–20 år	58		

1) Inklusive alla utredningstyper från yttrande till lag med särskilda bestämmelser för vård av unga, LVU ansökningar, exklusive ensamkommande asylsökande barn.

Andra indikatorer av särskilt intresse			
	Utfall 2019	Utfall 2020	Utfall 2021
Ekonomiskt bistånd			
Försörjningsstöd totalt, bruttokostnad, mnkr	52,1	55,1	56,3

Tekniska nämnden

Nämnden ansvarar för stadens gator, parker och grönområden. I uppdraget ingår utveckling, planering, anläggning och drift samt information om föreskrifter. Nämnden ansvarar också för stadens vattenförsörjning och omhändertagande av avfall och återvinning samt för hållbart resande inklusive linjetrafik och färdtjänst. Nämnden är också stadens trafiknämnd.

Resultaträkning

mnkr	Bokslut 2021	Budget 2022 ¹	Budget 2023	Plan 2024	Plan 2025
Intäkter	342,3	397,8	239,5		
Kostnader	-522,3	-612,9	-479,4		
Summa nettokostnader	-180,0	-215,1	-239,9	-261,9	-274,0
Kommunbidrag					
Stadsmiljö	131,6	163	181,7		
Hållbart resande	43,3	51,3	57,1		
Vatten och avlopp	0,0	0,0	0,0		
Återvinning och avfall	0,8	0,8	1,1		
Summa kommunbidrag	175,7	215,1	239,9	261,9	274,0
Resultat	-4,3	0,0	0,0	0,0	0,0

I resultaträkningen redovisas intäkter och kostnader exklusive nämndinterna poster.

Beloppen för planåren är angivna i 2023 års prisnivå. Specifikation per kommunbidrag sker i ettårsbudgeten.

1) Budget 2022 är justerad i enlighet med antagna beslut.

Verksamhetsförändringar jämfört med föregående år

mnkr	Budget 2023	Plan 2024	Plan 2025
Tillkommande kapitalkostnader, investering	8,4	7,6	5,9
Driftkostnader relaterade till investering		4,7	3,7
Ökade driftkostnader/tillkommande ytor park och vattendrag, investering		0,6	1,2
Ökade driftkostnader/tillkommande ytor gata, investering		1,0	1,2
Ökade driftkostnader/tillkommande ytor, exploatering	2,4	5,0	
Driftkostnader cykelgarage, MIMO		0,5	
Ökat underhåll aktivitetsplatser	0,5	0,5	
Ökade driftkostnader spår och leder, ökat tryck/slitage samt påverkan klimat, skyfall m.m.		0,5	
Ökade driftkostnader park		0,5	
Ökad bekämpning/hantering av invasiva arter		0,4	
Underhållsskuld beläggning enligt gatuplan	-0,6		
Underhållsskuld belysning enligt gatuplan	-0,5		
Underhållsskuld konstbyggnader enligt gatuplan	-1,2		
Ökade kostnader dagvattenhantering	0,5		
Uppfyllande av miljö kvalitetsnormer för vatten	0,6		
Projektrelaterade resurser för Järnväg i Mölndal	2,0		
Kostnadsökning färdtjänst	3,0		
Kostnadsökning fritidskort för ungdomar	0,3	0,3	
Tillköp kollektivtrafik GoCo enligt avtal		0,9	
Utökad kontroll av Kikås avslutade deponi	0,3		0,1
Generell kostnadsökning, prisökningar på bränsle, råvaror m.m.	0,5		
Firande 2022 av Mölndals stads 100-årsjubileum för sina stadsprivilegier	-1,0		
Övrig justering	-0,5		
Justerade politikerarvoden	0,4		
Uppräkning	3,5		
Förändrade arbetsgivaravgifter för unga	0,2		
Generell effektivisering/prioritering/digitalisering	-0,5	-0,5	
Teknisk justering	6,5		
Summa	24,8	22,0	12,1

Årlig förändring, netto

Verksamhetsförändringar 2023-2025

Kapital- och driftkostnader från nyanläggningar

Staden växer och förtätas. Detta beräknas leda till ökade kapitalkostnader från investeringar om 8,4 mnkr under 2023 och ytterligare 7,6 mnkr för 2024 och 5,9 mnkr för 2025. Bland projekten märks Kållereds köpstad, Forsåker och Lunnagårdsgatan. Dessutom tillförs 4,7 mnkr i plan 2024 och 3,7 mnkr i plan 2025 för driftkostnader som uppstår till följd av investeringsprojekt så som förstudier, saneringskostnader och kommunikation. Driftkostnaderna för tillkommande och/eller mer skötselintensiva ytor bland annat för gator, vattendrag och parker kopplade till investering och exploatering väntas öka med totalt 2,4 mnkr år 2023, 6,6 mnkr i plan år 2024 och 2,4 mnkr i plan 2025, ett exempel är Pedagogen Park. Från 2024 tillkommer även 0,4 mnkr i driftkostnader för cykelgarage i MIMO-huset i centrala Mölndal.

Ökad belastning på anläggningar, aktivitetsplatser samt spår och leder

Trenden med att fler har börjat vistas utomhus fortsätter även efter pandemin, detta i kombination med att staden växer har lett till en ökad belastning på stadens parker, aktivitetsplatser samt spår och leder. Totalt tilldelas 0,5 mnkr under 2023 och ytterligare 1,5 mnkr under 2024 för utökad behov av underhåll samt ökade driftkostnader. Från 2024 tillkommer även 0,5 mnkr, utöver de 0,5 mnkr som finns i budget sedan 2022, för ökad bekämpning av invasiva arter i kommunen.

Åtgärder enligt gatuplan

Satsningen i budget 2021 för åtgärdande av underhållsskulden från gatuplanen avseende beläggning, belysning och konstbyggnader som enligt plan skulle avgå förlängs. Anslaget minskar dock och uppgår från år 2023 till sammanlagt 2,4 mnkr.

Uppfyllande av miljö kvalitetsnormer samt ökad mängd dagvatten

Kompensation på 0,6 mnkr tillkommer från 2023 för miljöövervakning av vatten och lokalt åtgärdsprogram för uppfyllande av miljö kvalitetsnormer. Anslag på 0,5 mnkr ges även för att möta ökade kostnader för mer dagvattenhantering kopplat till klimat samt fler hårdgjorda ytor.

Järnväg i Mölndal, JiM

För att möta Trafikverkets planering i samband med projektet Järnväg i Mölndal, JiM, tillförs nämnden 2,0 mnkr från 2023 för finansieringen av en projektledare och en trafikingenjör. Avdraget i tidigare plan för 2024 på 1,0 mnkr tas också bort. Totalt anslag i budget 2023 för JiM är 13,7 mnkr varav 9,7 mnkr hos kommunstyrelsen och 4,0 mnkr hos tekniska nämnden.

Färdtjänst och kollektivtrafik

Västtrafik har aviserat kostnadsökningar för färdtjänst på grund av ökade drivmedelspriser inför kommande år, dessutom beräknas antalet elever som omfattas av fritidskort i årskurs 7 till 9 bli fler. Nämnden tillförs 3,0 mnkr från 2023 avseende färdtjänst och 0,3 mnkr från 2023 och ytterligare 0,3 mnkr från 2024 för fritidskort. Tillköp görs även av kollektivtrafik, motsvarande 0,9 mnkr från 2024, för busslinjer i samband med utbyggnaden av GoCO i Åbroområdet.

Kikås deponi, diverse prisökningar med mera

Kompensation erhålls med 0,3 mnkr från 2023 och ytterligare 0,1 mnkr från 2025 för provtagning och kontroll av den sluttäckta deponin på Kikås som inte får finansieras via renhållningstaxan. Sedan 2021 har nämnden ett anslag på 0,8 mnkr för ändamålet. Tillskott ges på 0,5 mnkr från 2023 för att möta diverse prisökningar inom nämndens verksamhetsområde. Tillskottet på 1,0 mnkr för utsmyckningar och dekorationer vid firandet av Mölndals stads 100-årsjubileum under 2022 avgår inför 2023. Dessutom avgår en övrig justering på 0,5 mnkr 2023.

Justerade politikerarvoden

Kompensation utgår för att möta ökade kostnader för justerade politikerarvoden efter översyn av arvodesbestämmelserna.

Uppräkning

I budget 2023 ges kompensation för pris- och löneuppräkning.

Förändrade arbetsgivaravgifter för unga

De lagstadgade arbetsgivaravgifterna för unga mellan 19–23 år sänkts från 31,42 till 19,76 procent under perioden 1 april 2021 till 31 mars 2023. Nämnden återförs 0,2 mnkr 2023.

Generell effektivisering/prioritering/digitalisering

Samtliga nämnder förutsätts under perioden arbeta med effektivisering, prioritering och digitalisering för att möta kommande utmaningar och de ekonomiska förutsättningar som väntar.

Teknisk justering

Kostnadsneutrala tekniska justeringar sker på grund av omfördelning av interna lokalhyror samt höjning av dess internränta från 1 procent till 1,25 procent. Kompensation ges för höjda internhyror på grund av ökat underhåll av fastigheter och därmed ökad driftschablon, ökade fiberkostnader och säkerhet i verksamhetsmobiltelefoner samt direkt effekt av höjd internränta. Avdrag görs för ny telefonmodell samt effektivare inköp. Utrymme för näridrottsplatser flyttas till tekniska nämnden från kultur- och fritidsnämnden. Därutöver höjs personalomkostnadspåslaget för pensioner från 7,70 procent till 12,98 procent.

Affärsdrivande verksamhet

mnkr	Budget 2023	Budget 2022	Utfall 2021
VA-verksamhet			
Försäljning VA	146,9	136,1	156,2
Drift vatten	-49,3	-45,9	-38,9
Drift avlopp	-48,0	-45,0	-47,8
Övrigt	-25,5	-22,1	-47,8
Kapitalkostnader	-23,1	-22,1	-21,8
Delsumma	1,0	1,0	-0,1
Avräkning: VA-kollektivt ¹	-1,0	-1,0	0,0
Resultat	0,0	0,0	-0,1
Återvinning och avfall			
<i>Kommunala uppdraget</i>			
Intäkter	91,1	82,6	81,0
Kostnader	-90,2	-82,6	-81,9
Delsumma	0,9	0,0	-0,9
Avräkning abonnenterna	-0,9	0,0	0,0
Resultat	0,0	0,0	-0,9
<i>Affärsverksamheten</i>			
Intäkter	41,2	40,4	44,5
Kostnader	-42,3	-41,2	-51,0
Delsumma	-1,1	-0,8	-6,5
Kommunbidrag	1,1	0,8	0,8
Resultat affärsverksamheten	0,0	0,0	-5,7
Totalt resultat återvinning och avfall	0,0	0,0	-6,6

Tabellen inkluderar nämndinterna kostnader och intäkter.

1) 1,0 mnkr avräknas mot tidigare underskott inom VA-verksamheten som uppstod under 2020 och 2021.

Volymmått

	Utfall 2021	Budget 2022	Budget 2023
Stadsmiljö			
Kommunal körbaneyta, tusental m ²	2 191	2 216	2 379
Antal belysningspunkter	14 230	13 450	14 400
Naturmark, hektar yta	532	541	530
Intensivskött parkyta, hektar yta	219	220	223
Vatten och avlopp			
Abonnenter, antal	11 172	11 250	11 300
Distribuerad volym dricksvatten, tusental m ³	5 155	5 400	5 500
Uppmätta uttag och debiterad volym dricksvatten, tusental m ³	4 404	4 370	4 400
Överförd volym avloppsvatten till Gryaab, tusental m ³	9 482	10 000	9 900
Registrerad bräddad volym i pumpstationer och mätpunkter på nätet, tusental m ³	140	80	75
Återvinning och avfall			
Total mängd hushållsavfall på rullande tolv månader i kilo per person	419	<400	<400
Total mängd till materialåtervinning inkl. biologisk behandling av matavfallet på rullande tolv mån i kilo per person			160
Totalt kg återbrukat för perioden fram till per aktuellt datum			500 000
Hållbart resande			
Antal färdtjänsttillstånd	2 264	2 350	2 400
Antal färdtjänstresor	50 956	103 000	104 000
varav arbetsresor	5 407	6 500	6 500
varav LSS	22 183	30 000	30 000
varav övriga	23 366	66 500	67 500
Cykelvägnätets längd i kilometer	146	146	149

Utbildningsnämnden

Nämnden ansvarar för gymnasieskola, gymnasiesärskola och elevhälsa. Dessutom ansvarar nämnden för kommunal vuxenutbildning, särskild utbildning för vuxna och för utbildning i svenska för invandrare.

Resultaträkning					
mnkr	Bokslut 2021	Budget 2022 ¹	Budget 2023	Plan 2024	Plan 2025
Intäkter	120,8	93,6	98,6		
Kostnader	-465,0	-465,1	-499,2		
Summa nettokostnader	-344,2	-371,5	-400,6	-415,9	-421,4
Kommunbidrag					
Gymnasieskola	276,7	291,2	312,2		
Gymnasiesärskola	23	23,4	26,0		
Vuxenutbildning	40,6	41,4	44,3		
Nämnd, administration	13	15,5	18,1		
Summa kommunbidrag	353,3	371,5	400,6	415,9	421,4
Resultat	9,1	0,0	0,0	0,0	0,0

I resultaträkningen redovisas intäkter och kostnader exklusive nämndinterna poster.

Beloppen för planåren är angivna i 2023 års prisnivå. Specifikation per kommunbidrag sker i ettårsbudgeten.

1) Budget 2022 är justerad i enlighet med antagna beslut varav skolmiljarden tillfälligt ingår med 2,3 mnkr under året.

Statsbidrag	
mnkr	2023
Skolverket	
Papperslösa barn	0,2
Lärlönelyft, gymnasiet och gymnasiesärskolan	0,9
Karriärtjänster, gymnasiet, gymnasiesärskolan och vuxenutbildning	1,2
Lärcentrum	1,4
Gymnasial lärlingsutbildning	1,6
Myndigheten för yrkeshögskola	
Yrkehögskoleutbildningar	15,0
Migrationsverket	
Skolpeng asylsökande barn och ungdomar ¹	0,3
Summa	20,6

Nämnden disponerar även ovanstående statsbidrag i ungefärliga belopp.

1) Statsbidrag från Migrationsverket är beroende på volymer i flyktingmottagandet.

Verksamhetsförändringar 2023–2025

Volymförändringar inom gymnasieskola och gymnasiesärskola

Antalet gymnasieungdomar som är folkbokförda i Mölndal ökar och bedöms uppgå till 74 fler elever år 2023, ytterligare 79 elever i plan 2024 och 65 fler elever i plan 2025. Inom gymnasiesärskolan beräknas antalet elever öka med en elev årligen under perioden 2023–2025.

Högre priser interkommunal ersättning

Under 2022 har kostnadsutvecklingen ökat mycket snabbt och det har aviserats höjningar av prislistan inom Göteborgsregionen, GR. Nämnden kompenseras enligt en preliminär bedömning i avvaktan på att priserna ska fastställas. Nämnder både köper och säljer gymnasieplatser och kompensation sker

Verksamhetsförändringar jämfört med föregående år			
mnkr	Budget 2023	Plan 2024	Plan 2025
Förändrat elevantal, gymnasieskolan	8,0	8,4	6,0
Förändrat elevantal, gymnasiesärskolan	0,4	0,4	0,4
Kompensation GR:s prislista	6,0		
Etablering av ny gymnasieverksamhet		1,5	-0,5
Extra utbildningsinsatser vux i och med pandemin	-1,7		
Omställning, satsning på distansundervisning		-0,7	-0,7
Fler utbildningsplatser, vuxenutbildningen	1,8		
Omställningskostnad, mer lokalytor	2,0		
Kommunala aktivitetsansvaret, utveckling	1,1		
Etablering av skolenhet riktad till elever med behov av anpassad skolgång		2,2	
Uppstart och drift, gymnasial utbildning, International Baccalaureate, IB	1,5		-0,5
Förstärkning kompetens säkerhet		0,4	
Förstärkning av elevstöd vuxenutbildning		1,5	
Uppstart el- och energiprogrammet		0,8	
Ifous-projektet	0,3		-0,3
Lärcenter, lokal och projektledare		0,8	0,3
Medel för utveckling av samverkan med arbetsliv		1,2	
SSA-konferensen 2024	0,8	-0,8	
Intäkter SSA-konferensen		-0,8	0,8
Planering etcetera, gymnasial utbildning ¹	1,1		
Ämnesbetyg implementering ¹	0,1		
Grundläggande behörighet yrkesprogram ¹		0,4	
Validering, nationell struktur ¹	0,2		
Justerade politikerarvoden	0,3		
Uppräkning	8,1		
Generell effektivisering/prioritering/digitalisering	-1,2		
Teknisk justering	2,6		
Summa	29,1	15,3	5,5

Årlig förändring, netto.

1) Satsning i den statliga budgeten från 2022.

för gymnasieelever bosatta i Mölndal. Nämndens kostnader för egen gymnasieskola sker genom ersättning från andra kommuner alternativt genom elevpeng från den budget som finns avsatt för elever bosatta i Mölndal.

Ny internationell gymnasieverksamhet, International Baccalaureate
Nämnden tillförs 1,5 mnkr från 2023 för utredning, ansökan och uppstart samt fortsatt drift av en internationell utbildning på gymnasienivå, International Baccalaureate, IB. Från 2025 avgår 0,5 mnkr av anslaget.

Ny gymnasieverksamhet samt uppstart el- och energiprogrammet
Nämnden tillförs 1,5 mnkr i plan 2024 mnkr för att möjliggöra etablering av ytterligare en ny gymnasieverksamhet i Mölndal.

Tillsammans med de 0,8 mnkr som tidigare tilldelats nämnden finns därefter totalt 2,3 mnkr för etableringskostnader i form av projektering och förberedelser inför uppstart. Beloppen ska därefter avgå med start i form av -0,5 mnkr i plan 2025.

Nämnden tillförs 0,8 mnkr för uppstart av el- och energi-programmet. Medlen är tillfälliga och ska avgå kommande år.

Extra utbildningsinsatser inom vuxenutbildningen

I samband med coronapandemin har flera branscher haft stora svårigheter att bedriva sin verksamhet. Många människor har permitterats, varsrats eller helt förlorat sitt arbete. Nämnden tillfördes 2,4 mnkr under 2021 för att öka stödet till Mölndals invånare som är i behov av yrkes- och arbetsmarknadsanpassade utbildningar som kan underlätta vägen till arbete. Därav har 0,7 mnkr avgått 2022 och resterande 1,7 mnkr avgår 2023.

Distansundervisning samt projektmedel forskningsprojekt

Flera förändringar inom vuxenutbildningen har medfört helt nya målgrupper av elever. Det är fler elever med studievana och fler elever som redan är i anställning. Distans- och flexutbildningar har därför ökat inom vuxenutbildningen, vilket innebär att eleverna har möjlighet att anpassa studietiden efter eget schema. Det ställer ökade krav på verksamhetens utveckling och användning av digitala verktyg och i syfte att möjliggöra ytterligare ökat utbud av digitala utbildningar förlängs den tillfälliga satsningen genom att avgående belopp senareläggs och avgående belopp på -0,7 mnkr 2023 enligt tidigare plan utgår.

Nämnden tilldelas 0,3 mnkr 2023 och 2024 för medverkan i Ifous forsknings- och utvecklingsprogram kring distansundervisning. De senaste årens distansundervisning har visat på möjligheter och utmaningar i undervisning och lärande, men forskningen inom vuxenutbildningen är begränsad och projektet väntas bidra med kunskapsutveckling. Ifous är ett fristående forskningsinstitut som drivs av SKR tillsammans med Friskolornas riksförbund och Idéburna skolors riksförbund.

Fler utbildningsplatser inom vuxenutbildningen

Många människor söker yrkesutbildning som en ny väg till arbetsmarknaden. Den 1 juli 2021 förändrades skollagen till att även de med störst behov av utbildning ska prioriteras att studera, inte bara de med lägst utbildning. Även den som redan har ett arbete kan byta karriär, exempelvis genom en lokal eller regional vuxenutbildning. Nämnden ser därmed behov av fler utbildningsplatser inom vuxenutbildningen och kompenseras med 1,8 mnkr i budget 2022 och nu med ytterligare 1,8 mnkr i budget 2023 för att möta efterfrågan.

Omställningskostnader vid behov av nya lokaler

Utbildningsnämndens verksamhet växer och ser i dagsläget ut att behöva mer lokalyta framöver. Flera alternativ utreds och nämnden tillförs två mnkr i budget 2023 för omställningskostnader i samband med utträde ur befintliga avtal.

Kommunala aktivitetsansvaret och etablering av ny skolenhet

Psykisk ohälsa bland unga ökar liksom andelen ungdomar utan behörighet till gymnasiet. Det kommunala aktivitetsansvaret, KAA, finns för de elever som inte påbörjar eller hoppar av gymnasiestudier och syftar till att möjliggöra förberedelser och

individuell anpassning för ungdomarna att påbörja studier på nytt. Det finns dock få utbildningsplatser i regionen för elever som varit utanför gymnasieutbildning under en längre tid och som kan behöva stegvis och anpassad återgång till studier. Nämnden utreder därför möjligheterna att starta en kompletterande enhet riktad till elever med behov av anpassad skolgång. Nämnden ser en uppstartskostnad under två år, men därefter lägre kostnader i och med färre köpta platser från externa aktörer. En etablering kan bli aktuell 2024 och nämnden tillförs 2,2 mnkr i plan 2024 för ändamålet.

Medel för elevstöd vuxenutbildning, kompetens säkerhet, lärcenter och samverkan med arbetsliv

I plan finns inlagt medel för förstärkningar inom flera utpekade områden; elevstöd vuxenutbildning, kompetens inom säkerhet, etablering av lärcentrum samt samverkan med arbetslivet. Ett förstärkt elevstöd inom vuxenutbildningen planeras innebära tillgång till elevhälsa, studiestöd och ändamålsenliga hjälpmedel. Med lärcentrum avses utbildning i samarbete med högskola och universitet. Där kan kommuninvånarna erbjudas möjlighet till stöd och studier från olika universitet, högskolor och yrkeshögskolor via befintligt distansutbud. Utöver budgettillskott väntas ett årligt statsbidrag på 1,4 mnkr. För att kunna erbjuda fler elever praktikplats, arbetsplatsförlagt lärande, APL, lärande i arbete, LIA, lärlingsplatser och introduktion till arbete finns inlagt medel för att utveckla samordning och etablering av platser. Avsikten är att även öka incitamentet för näringsliv och arbetsliv att erbjuda plats. En förstärkning av kompetensen inom säkerhetsområdet behöver möta behoven inom exempelvis fysisk säkerhet och brandskydd, säkerhetssamordning avseende civilt försvar samt informationssäkerhet och dataskydd.

Värdskap för SSA-konferens med tema Life Science

Mölndal kommer att arrangera rikskonferensen Samverkan skola arbetsliv, SSA 2024. Det är en rikstäckande konferens som vänder sig till dem som arbetar inom skola och utbildning, näringsliv och offentlig sektor, politiker och myndigheter och aktörer inom arbetsmarknads- och utbildningssystemet. Nämnden tilldelas 0,8 mnkr för uppstartskostnader under 2023, vilka täcks av deltagaravgifter under genomförandeåret. Kommunbidraget justeras med tillkommande och avgående poster för att neutralisera mellan åren.

Generella statsbidrag till skolområdet

Enligt 2022 års statliga budget påverkas utbildningsnämnden under perioden gällande planering etcetera inom gymnasial utbildning, implementering av ämnesbetyg på gymnasiet, grundläggande behörighet för elever på yrkesprogram samt nationell struktur för validering.

Justerade politikerarvoden

Kompensation utgår för att möta ökade kostnader för justerade politikerarvoden efter översyn av arvodesbestämmelserna.

Uppräkning

I budget 2023 ges kompensation för pris- och löneuppräkning.

Generell effektivisering/prioritering/digitalisering

Samtliga nämnder förutsätts under perioden arbeta med effektivisering, prioritering och digitalisering för att möta kommande utmaningar och de ekonomiska förutsättningar som väntar.

Teknisk justering

Kostnadsneutrala tekniska justeringar sker på grund av omfördelning av interna lokalhyror inklusive höjning av internräntan från 1 procent till 1,25 procent. Kompensation ges för höjda internhyror på grund av ökat underhåll av fastigheter och därmed ökad driftschablon, ökade fiberkostnader och säkerhet i verksamhetsmobiltelefoner. Avdrag görs för ny telefonmodell samt effektivare inköp. Medel för områdesarbete flyttas till kultur- och fritidsnämnden från diverse nämnder. Därutöver höjs personalomkostnadspåslaget för pensioner från 7,70 procent till 12,98 procent.

Volymmått	Utfall 2021	Budget 2022	Budget 2023
Gymnasieskola			
<i>Antal elever folkbokförda i Mölndal, totalt</i>	2 542	2 584	2 659
varav i stadens regi	221	258	283
varav i andra huvudmäns regi, kommun och region	1 510	1 502	1 486
varav i andra huvudmäns regi, fristående skolor	811	824	890
Antal inom det kommunala aktivitetsansvaret	130	146	140
Asylsökande elever boende i Mölndal	5	4	8
Antal elever i stadens regi, totalt	527	624	662
varav från andra kommuner	301	362	373
varav asylsökande	5	4	6
Gymnasiesärskola			
<i>Antal elever folkbokförda i Mölndal, totalt</i>	47	53	54
varav i stadens regi	22	25	30
varav i andra huvudmäns regi	25	28	24
Antal elever i stadens regi, totalt	50	57	57
varav från andra kommuner	28	32	27
Vuxenutbildning			
<i>Antal helårsplatser¹⁾</i>			
Gymnasial utbildning, egen regi	264	250	250
varav från andra kommuner	17	25	15
Grundläggande utbildning, egen regi	124	95	70
varav från andra kommuner	8	10	15
Gymnasial utbildning, externt anordnad	150	120	150
Grundläggande utbildning, externt anordnad	57	40	70
Gymnasial utbildning, i andra kommuner	5	10	10
Grundläggande utbildning, i andra kommuner	5	10	10
Gymnasial utbildning med yrkesinriktning inom GR-samverkan, delfinansieras genom statsbidrag	522	550	500
Särvux, antal studerande	31	28	30
Svenska för invandrare, sfi, antal studerande i stadens regi	861	900	902
varav från andra kommuner	14	20	25

1) En helårsplats motsvarar 800 gymnasiepoäng.

Andra indikatorer av särskilt intresse

	Utfall 2019	Utfall 2020	Utfall 2021
Gymnasieskola			
<i>Examensgrad gymnasieskola</i>			
Gymnasieelever med examen inom 4 år, hemkommun, procent	78,1	73,2	75,8
Gymnasieelever med examen inom 4 år, yrkesprogram kommunala skolor, procent	66,7	76,5	83,3
Vuxenutbildning			
<i>Språkstödsutbildning, Mölndal som anordnarkommun</i>			
Andel i arbete innan studier, procent	16	23	30
Andel i arbete efter studier, procent	66	69	70
<i>Gymnasial yrkesutbildning, Mölndal som anordnarkommun</i>			
Andel som 6 månader efter avslutad utbildning gått vidare till arbete och/eller studier, procent	80	76	76

Vård- och omsorgsnämnden

Nämnden ansvarar för att staden uppfyller socialtjänstlagen, SoL, genom att ge vård och omsorg till äldre personer och till personer med funktionshinder. Dessutom ansvarar nämnden för insatser enligt lagen om stöd och service till vissa funktionshindrade, LSS, och för kommunal hälso- och sjukvård enligt hälso- och sjukvårdslagen, HSL, och enligt avtal med Västra Götalandsregionen.

Resultaträkning

mnkr	Bokslut 2021	Budget 2022 ¹	Budget 2023	Plan 2024	Plan 2025
Intäkter	200,0	176,7	182,0		
Kostnader	-1 317,2	-1 330,0	-1 406,4		
Summa nettokostnader	-1 117,2	-1 153,3	-1 224,4	-1 226,5	-1 226,5
Kommunbidrag					
Nämnd, förvaltnings- ledning och stab	70,6	68,2	76,2		
Funktionsstöd	472,1	498,8	536,4		
Äldreomsorg	591,2	586,3	611,8		
Summa kommunbidrag	1 133,9	1 153,3	1 224,4	1 226,5	1 226,5
Resultat	16,7	0,0	0,0	0,0	0,0

I resultaträkningen redovisas intäkter och kostnader exklusive nämndinterna poster.

Beloppen för planåren är angivna i 2023 års prisnivå. Specifikation per kommunbidrag sker i ettårsbudgeten.

1) Budget 2022 är justerad i enlighet med antagna beslut.

Statsbidrag

mnkr	2023
Socialstyrelsen	
Språkträning för anställda inom äldreomsorgen	0,5
Äldreomsorgslyftet	8,8
Stimulansmedel för att höja habiliteringsersättningen inom daglig verksamhet	2,2
Summa	11,5

Nämnden disponerar även olika statsbidrag.

Verksamhetsförändringar jämfört med föregående år

mnkr	Budget 2023	Plan 2024	Plan 2025
Volymökning funktionsstöd - fler boendeplatser LSS		14,0	
Volymökning funktionsstöd - daglig verksamhet	4,5		
Volymökning funktionsstöd - korttids tillsyn	0,8	0,9	
Äldreomsorg - ökad vårdtyngd	2,5		
Förstudie kring förebyggande insatser för äldre VON-KFN	-0,3		
Projekt för att förbättra matsituationen på äldreboende	1,0	-2,0	
Höjda priser på livsmedel och mattransporter	1,6		
Fast omsorgskontakt ¹	2,3		
Stärkt rätt till assistans ¹	-1,3	-1,3	
Justerade politikerarvoden	0,5		
Uppräkning	24,6		
Förändrade arbetsgivaravgifter för unga	2,7		
Generell effektivisering/prioritering/digitalisering			-9,5
Teknisk justering	32,2		
Summa	71,1	2,1	0,0

Årlig förändring, netto.

1) Satsning i den statliga budgeten från 2022.

Verksamhetsförändringar 2023-2025

Volymökning funktionsstöd

Behovet av bostad med särskild service är fortsatt högt i Mölndal. Nya bostäder beräknas stå klara först 2024 och i plan ges kompensation med 14 mnkr motsvarande helårsdrift av två nya LSS-boenden inom område funktionsstöd.

I och med att antalet personer i behov av bostad med särskild service ökar så ökar även behovet av fler platser inom daglig verksamhet. Nämnden kompenseras med 4,5 mnkr i budget 2023, motsvarande 20 platser, för att möta volymökningen inom daglig verksamhet. Även behovet av korttids-tillsyn för barn och unga ökar. Nämnden kompenseras med 0,8 mnkr i budget 2023 och ytterligare 0,9 mnkr i plan 2024.

Volymökning äldreomsorg

Antalet invånare som blir äldre ökar samtidigt som alltmer vård sker i ordinärt boende. Nämnden ser att behovet av platser med demensinriktning ökar samt en allmänt ökad vårdtyngd. Nämnden kompenseras därför med 2,5 mnkr i budget 2023 för ökad vårdtyngd.

Projekt för att förbättra matsituationen på äldreboende

Vård- och omsorgsnämnden tillfördes en mnkr i budget 2022 och ytterligare en mnkr tillförs i budget 2023 för att tillsammans med servicenämnden öka nöjdheten vid måltidsupplivelsen bland brukare på äldreboende. I plan 2024 avgår hela beloppet på två mnkr.

Höjda priser på livsmedel och mattransporter

Då livsmedelspriserna på världsmarknaden har en stor påverkan på måltidsproduktionen inom servicenämnden kompenseras vård- och omsorgsnämnden, som köpande nämnd, med 1,6 mnkr för att möta prisutvecklingen.

Förstudie kring förebyggande insatser för äldre

Vård- och omsorgsnämnden och kultur- och fritidsnämnden har initierat en idé kring verksamhetsutveckling med fokus på förebyggande och främjande aktiviteter för äldre som skjuter upp vårdbehovet och därmed minskar kostnaderna för staden. Nämnden tillfördes 0,3 mnkr i budget 2022 för en förstudie enligt modellen för sociala investeringar. Beloppet avgår i budget 2023 och i stället får dessa två nämnder ett uppdrag enligt nedan.

Generella statsbidrag till vård- och omsorgsområdet

Enligt 2022 års statliga budget påverkas vård- och omsorgsnämnden under perioden gällande fast omsorgskontakt och stärkt rätt till assistans.

Uppdrag om kompletterande underlag rörande "Fler friska år"

Vård- och omsorgsnämnden får i uppdrag tillsammans med kultur- och fritidsnämnden att återkomma till nästa budgetprocess med ett underlag för ett pilotprojekt för ett definierat antal personer för följande aktiviteter; senior sport school, kulturgaranti för äldre, digidelcenter.

Justerade politikerarvoden

Kompensation utgår för att möta ökade kostnader för justerade politikerarvoden efter översyn av arvodesbestämmelserna.

Uppräkning

I budget 2023 ges kompensation för pris- och löneuppräkning.

Förändrade arbetsgivaravgifter för unga

De lagstadgade arbetsgivaravgifterna för unga mellan 19–23 år sänktes från 31,42 till 19,76 procent under perioden 1 april 2021 till 31 mars 2023. Nämnden återförs 2,7 mnkr 2023.

Generell effektivisering/prioritering/digitalisering

Samtliga nämnder förutsätts under perioden arbeta med effektivisering, prioritering och digitalisering för att möta kommande utmaningar och de ekonomiska förutsättningar som väntar.

Teknisk justering

Kostnadsneutrala tekniska justeringar sker på grund av omfördelning av interna lokalhyror samt höjning av dess internränta från 1 procent till 1,25 procent. Kompensation ges för höjda internhyror på grund av ökat underhåll av fastigheter och därmed ökad driftschablon, ökade fiberkostnader och säkerhet i verksamhetsmobiltelefoner. Avdrag görs för ny telefonmodell samt effektivare inköp. Medel för områdesarbete flyttas från vård- och omsorgsnämnden till kultur- och fritidsnämnden. Därutöver höjs personalomkostnadspålagget för pensioner från 7,70 procent till 12,98 procent.

Volymmått

	Utfall 2021	Budget 2022	Budget 2023
Funktionsstöd			
Bostäder med särskild service, antal årsplatser	268	272	261
varav platser i egen regi	237	242	243
varav köpta platser	31	30	18
Korttidsboende SoL, antal årsplatser	24	21	24
Daglig verksamhet, antal årsplatser	267	239	290
Personer med personlig assistans enligt SFB, antal personer i snitt per månad	79	79	79
varav i egen organisation	7	8	7
Personlig assistans enligt SFB, antal timmar utförda i egen regi, snitt per månad	5 130	5 900	5 300
Personlig assistans enligt LSS, utförda timmar totalt, snitt per månad	5 380	6 500	6 500
Äldreomsorg			
Äldreboende, egen regi, antal årsplatser	403	344	327
Äldreboende, egen regi, antal tomställda årsplatser			18
Äldreboende, extern regi, antal årsplatser	85	180	180
Biståndsbedömt trygghetsboende ¹		35	35
Korttidsvård, egen regi, antal årsplatser ²	21	21	21
Korttidsvård, extern regi, antal årsplatser		9	9
Utskrivningsklara, antal årsplatser		1	1
Köpt vård äldreomsorg, antal årsplatser ³	4	6 ⁴	3
Hemtjänsttagare, antal i snitt per månad	767	744	790
Beviljade hemtjänsttimmar, antal snitt per månad	31 579	30 500	30 500

1) Ny insats från 2021.

2) I utfallet 2021 ingår två palliativa platser och två växelvårdsplatser.

3) Äldreboende och korttidsvård i extern regi inklusive en hospiceplats.

4) Uppgift justerad mot föregående års handlingar.

Resultatbudget/plan

mnkr	Not	Bokslut 2021	Prognos 2022 ¹	Budget 2023	Plan 2024	Plan 2025
Verksamhetens intäkter ²	1	1 392,1	1 100,0	1 110,0	1 120,0	1 130,0
Verksamhetens kostnader ²	1	-4 685,2	-4 778,7	-4 839,0	-4 963,0	-5 094,3
Avskrivningar		-246,2	-262,0	-278,8	-300,1	-346,3
Verksamhetens nettokostnader	1	-3 539,3	-3 940,7	-4 007,8	-4 143,1	-4 310,6
Skatteintäkter	2	3 852,2	4 127,8	4 330,1	4 501,0	4 691,7
Generella statsbidrag och utjämning	3	277,3	190,3	86,2	93,0	106,9
Verksamhetens resultat		590,2	377,4	408,5	450,9	488,0
Finansiella intäkter	4	41,5	47,1	55,3	54,7	58,0
Finansiella kostnader	5	-11,3	-18,0	-66,1	-79,3	-87,5
Resultat efter finansiella poster		620,4	406,5	397,7	426,3	458,5
Extraordinära poster						
Årets resultat		620,4	406,5	397,7	426,3	458,5
Avgår resultat markförsäljning/exploatering		-186,9	-23,1	-130,7	-177,6	-106,1
Avgår exploaterings- och gatukostnadsersättningar ³		-186,1	-215,0	-275,7	-273,9	-235,4
Avgår övriga poster, justering strukturellt resultat ⁴		18,4	4,0	8,7	14,0	15,0
Strukturellt resultat⁵		265,8	172,4	0,0	-11,2	132,0

Kassaflödesbudget/plan

mnkr	Not	Bokslut 2021	Prognos 2022 ¹	Budget 2023	Plan 2024	Plan 2025
Den löpande verksamheten						
Årets resultat		620,4	406,5	397,7	426,3	458,5
Justering för:						
av- och nedskrivningar		246,2	262,0	278,8	300,1	346,3
upplösning av bidrag till statlig infrastruktur		0,7	0,7	0,7	0,7	0,2
gjorda avsättningar		70,4	40,2	130,1	61,4	28,4
övrigt		4,1	1,2	26,2	1,9	1,7
ianspråktaga avsättningar		-20,6	-25,5	-20,4	-18,4	-19,0
Medel från verksamheten före förändring av rörelsekapital		921,2	685,1	813,1	772,0	816,1
Ökning/minskning investeringsbidrag, anläggningsavgift ⁶	6	30,6	32,3	52,7	85,6	133,1
Ökning/minskning kortfristiga fordringar		-310,0	-250,5	323,8	94,8	2,0
Ökning/minskning förråd och lager		-6,2		-28,5	30,3	14,6
Ökning/minskning kortfristiga skulder		-47,1	-33,1	5,0	5,0	5,0
Kassaflöde från den löpande verksamheten		588,5	433,8	1 166,1	987,7	970,8
Investeringsverksamheten						
Investering i anläggningstillgångar	6	-835,6	-1 096,2	-1 537,7	-1 877,2	-1 764,0
Justering för lägre genomförandetakt investeringar	6			220,5	281,6	264,6
Investering i finansiell leasing	6	-8,3	-44,0	-13,0	-16,0	-8,0
Investering i finansiella anläggningstillgångar	6	-6,4	-6,4	-6,5	-6,5	
Försäljning av anläggningstillgångar		1,4	5,3			
Kassaflöde från investeringsverksamheten		-848,9	-1 141,3	-1 336,7	-1 618,1	-1 507,4
Finansieringsverksamheten						
Nyupptagna lån			423,2	170,1	632,5	547,2
Långfristig skuld leasing			33,4	2,5	4,0	-6,0
Förändring av långfristiga fordringar			70,0			
Kassaflöde från finansieringsverksamheten			526,6	172,6	636,5	541,2
Bidrag till infrastruktur						
Utbetalning av bidrag till statlig infrastruktur		-1,7	-1,4	-2,0	-6,1	-4,6
Årets kassaflöde		-262,1	-182,3	0,0	0,0	0,0
Likvida medel vid årets början		494,4	232,3	50,0	50,0	50,0
Likvida medel vid årets slut		232,3	50,0	50,0	50,0	50,0

Balansbudget/plan

mnkr	Not	Bokslut 2021	Prognos 2022 ¹	Budget 2023	Plan 2024	Plan 2025
Tillgångar						
Anläggningstillgångar						
Finansiella anläggningstillgångar						
Aktier och andelar		534,0	540,4	546,9	553,4	553,4
Långfristig utlåning		494,9	424,9	424,9	424,9	424,9
Immateriella och materiella anläggningstillgångar		5 041,3	5 913,0	6 938,2	8 247,8	9 407,2
Summa anläggningstillgångar		6 070,2	6 878,3	7 910,0	9 226,1	10 385,5
Bidrag till statlig infrastruktur		6,7	6,0	5,3	4,6	4,4
Omsättningstillgångar						
Förråd/lager och exploateringsområden		18,8	18,8	47,3	17,0	2,4
Fordringar		585,9	868,9	583,1	512,3	514,3
Kortfristiga placeringar		98,5	66,0	28,0	4,0	-
Kassa och bank		232,3	50,0	50,0	50,0	50,0
Summa omsättningstillgångar		935,5	1 003,7	708,4	583,3	566,7
Summa tillgångar		7 012,4	7 888,0	8 623,7	9 814,0	10 956,6
Eget kapital, avsättningar och skulder						
Eget kapital						
Eget kapital vid årets början		4 490,3	5 110,7	5 517,2	5 914,9	6 341,2
Årets resultat		620,4	406,5	397,7	426,3	458,5
Summa eget kapital		5 110,7	5 517,2	5 914,9	6 341,2	6 799,7
Avsättningar						
Avsättningar för pensioner och liknande förpliktelser		405,1	425,4	512,8	620,5	626,0
Andra avsättningar		68,3	61,3	81,6	10,8	10,1
Summa avsättningar		473,4	486,7	594,4	631,3	636,1
Skulder						
<i>Långfristiga skulder</i>						
Reverslån			423,2	593,3	1 225,8	1 773,0
Övriga långfristiga skulder		603,6	669,3	724,5	814,1	941,2
<i>Kortfristiga skulder</i>						
Övriga kortfristiga skulder		824,7	791,6	796,6	801,6	806,6
Summa skulder		1 428,3	1 884,1	2 114,4	2 841,5	3 520,8
Summa eget kapital, avsättningar och skulder		7 012,4	7 888,0	8 623,7	9 814,0	10 956,6

1) Siffrorna utgår ifrån delårsrapporten per 2022-08-31.

2) Anslagsbindningen till nämnderna är kommunbidrag för nettokostnader per verksamhetsområde.

Fördelningen brutto mellan intäkter och kostnader är därför att betrakta som en prognos och inte anslagsnivå.

3) Inklusive anläggningar utan ersättning samt projektrelaterade driftkostnader som exempelvis planeringskostnader med mera.

4) I budget/plan 2023–2025 avses justering för projektmedel för Järnväg i Mölndal.

5) Strukturellt resultat, det vill säga årets resultat reducerat med resultat vid markförsäljning,

övriga nettointäkter från exploateringsverksamheten samt engångsposter.

6) Investeringsbidrag etcetera fördelas som intäkt över anläggningens nyttjandetid. I posten ingår årets

inkomster/inbetalningar med avdrag för tidigare års inkomster/inbetalningar som fördelats som driftintäkt.

I ovanstående sammanställning har effekterna av bolagens behållning på koncernkontot eliminerats.

I prognos respektive budget över kassaflödet finns inget antagande om respektive bolags förändring av koncernkontobehållningen.

Noter

Not 1 Verksamhetens nettokostnader

mnkr	Bokslut 2021	Prognos 2022 ¹	Budget 2023	Plan 2024	Plan 2025
Byggnadsnämnden	-14,6	-14,0	-18,1	-18,1	-19,2
Kommunfullmäktige och kommunstyrelsen	-211,4	-307,8	-301,1	-292,5	-288,1
Kultur- och fritidsnämnden	-172,6	-180,1	-202,3	-202,4	-204,9
Miljönämnden	-11,4	-13,3	-15,8	-15,8	-15,8
Servicenämnden	-1,7	-10,0	-3,2	-3,2	-3,2
Skolnämnden	-1 487,7	-1 564,7	-1 649,5	-1 672,3	-1 718,8
Social- och arbetsmarknadsnämnden	-334,6	-315,3	-346,6	-356,3	-357,3
Tekniska nämnden	-180,0	-211,3	-239,9	-261,9	-274,0
Utbildningsnämnden	-344,2	-369,0	-400,6	-415,9	-421,4
Vård- och omsorgsnämnden	-1 117,2	-1 153,3	-1 224,4	-1 226,5	-1 226,5
Tillägg för prisförändringar				-94,1	-190,4
Summa nämndverksamhet	-3 875,4	-4 138,8	-4 401,5	-4 559,0	-4 719,6
Övriga kommungemensamma poster					
Kalkylerad pension	164,3	153,0	266,5	272,9	278,4
Årets pensionskostnad	-242,6	-231,7	-324,7	-357,8	-272,6
Avgår kapitalkostnader	290,0	302,0	340,8	372,2	437,3
Avgår ränta på leasing		3,8	3,7	3,9	4,1
Avgår nämndernas finansiella kostnader		1,3	0,9	0,9	0,9
Förändring av tim- och semesterlöneskuld	-6,0	-5,0	-5,0	-5,0	-5,0
Resultat markförsäljning/exploatering	186,9	23,1	130,7	177,6	106,1
Exploaterings- och gatukostnadsersättningar ²	186,1	215,0	275,7	273,9	235,4
Övrigt	3,6	-1,4	-16,1	-22,6	-29,3
Summa övriga kommungemensamma poster	582,3	460,1	672,5	716,0	755,3
Summa	-3 293,1	-3 678,7	-3 729,0	-3 843,0	-3 964,3

Not 2 Skatteintäkter

mnkr	Bokslut 2021	Prognos 2022 ¹	Budget 2023	Plan 2024	Plan 2025
Kommunalskatt	3 760,8	4 029,9	4 330,1	4 501,0	4 691,7
Justering föregående års redovisade skatteintäkt	80,0	25,1			
Prognos slutavräkning	11,4	72,8			
Summa	3 852,2	4 127,8	4 330,1	4 501,0	4 691,7

Not 3 Generella statsbidrag och utjämning

mnkr	Bokslut 2021	Prognos 2022 ¹	Budget 2023	Plan 2024	Plan 2025
Inkomstutjämning	89,9	37,3	8,9	26,5	78,2
Kostnadsutjämning	-176,2	-180,9	-184,3	-194,3	-209,3
Regleringsbidrag eller regleringsavgift	208,1	193,5	107,0	104,1	79,0
Införandebidrag	8,2				
Bidrag eller avgift för LSS-utjämning	-3,7	13,2	21,9	22,0	22,3
Tillfälliga generella statsbidrag	29,7				
Kommunal fastighetsavgift	121,3	127,2	132,7	134,7	136,7
Summa	277,3	190,3	86,2	93,0	106,9

Not 4 Finansiella intäkter

mnkr	Bokslut 2021	Prognos 2022 ¹	Budget 2023	Plan 2024	Plan 2025
Ränta kundfordringar och medelsplacering	0,7	1,6	2,3	0,6	0,6
Ränta från utlåning till koncernbolag	4,8	5,2	12,7	12,7	12,7
Ersättning för borgensåtagande koncernbolag	21,7	22,3	25,0	26,0	29,3
Utdelning aktier och andelar	13,2	16,8	14,7	14,8	14,8
Övriga finansiella intäkter	1,1	1,2	0,6	0,6	0,6
Summa	41,5	47,1	55,3	54,7	58,0

Not 5 Finansiella kostnader

mnkr	Bokslut 2021	Prognos 2022 ¹	Budget 2023	Plan 2024	Plan 2025
Ränta på lån		-1,5	-19,1	-36,4	-60,0
Ränta på nyintjänade pensioner	-6,1	-10,1	-41,9	-37,5	-21,9
Ränta på leasing	-3,5	-3,7	-3,7	-3,9	-4,1
Övriga finansiella kostnader	-1,7	-2,7	-1,4	-1,5	-1,5
Summa	-11,3	-18,0	-66,1	-79,3	-87,5

Not 6 Totalsumma investeringar inklusive exploatering²

mnkr	Budget 2023	Plan 2024	Plan 2025
Investering i immateriella och materiella anläggningstillgångar inklusive exploateringsverksamhet ³	-1 537,7	-1 877,2	-1 764,0
Investering i finansiell leasing	-13,0	-16,0	-8,0
Investering i finansiella anläggningstillgångar	-6,5	-6,5	
Justering för antagande om lägre genomförandetakt investering ⁴	220,5	281,6	264,6
Summa investeringsutgifter	-1 336,7	-1 618,1	-1 507,4
Årets investeringsbidrag och anläggningsavgifter	65,7	99,6	149,1
Summa nettoinvesteringar inklusive exploateringsverksamhet	-1 271,0	-1 518,5	-1 358,3
Försäljningsinkomst vid mark- och exploateringstillgångar	169,3	220,9	123,3
Exploaterings- och gatukostnadsersättningar ³	285,9	274,4	236,9
Övriga poster exploateringsverksamhet ⁵	-26,0	-25,4	-3,0
Summa nettoinvesteringar inklusive markförsäljning och exploateringsersättningar	-841,8	-1 048,6	-1 001,1

1) Siffrorna utgår från delårsrapporten per 2022-08-31.

2) Se specifikation inklusive kommentarer i avsnitten investeringsbudget/plan och exploateringsbudget/plan.

3) Exploatör bygger ut hela eller delar av anläggningen och överläter till staden utan ersättning.

Beräknat värde ingår i investeringsutgifter respektive exploateringsersättningar.

4) I budget/plan 2023–2025 är investerings- och exploateringsverksamheten schablonmässigt nedräknad med 15 procent i och med lägre genomförandetakt.

5) I övriga poster exploateringsverksamhet återfinns följande poster: lordiningsställande av mark (omsättningstillgångar), utbetalning av medfinansiering av statlig infrastruktur samt saneringskostnader och övrig drift.

Investeringsbudget/plan

Belopp i miljoner kronor	För fleråriga projekt			2023	2024	2025	2026–
	Totalt anslag	Till och med 2021	Prognos 2022				
Inventarieanslag							
Byggnadsnämnden							
1	Övriga inventarier, mätutrustning med mera			3,3	0,5	1,1	
Kommunstyrelsen							
2	Arbetsutskottet, inventarier			0,5	0,2	0,2	
3	Plan- och exploateringsutskottet, inventarier			0,1	0,1	0,1	
4	Nya verksamhetssystem			0,3	0,3	0,3	
5	Investeringar inom IT- och digitaliseringsavdelningen			12,9	11,7	8,9	
6	Fastighetsavdelningen, inventarier			0,2	0,05	0,05	
7	Fastighetsavdelningen, utemiljö förskolor/skolor och upprustning			4,0	4,0	4,0	
Kultur- och fritidsnämnden							
8	Övriga inventarier			1,5	1,5	1,5	
9	Sporthall Västerberg, inventarier				0,5		
10	Inbyggd isstadion – inventarier			1,5			
11	Nya Åbybadet, inventarier			3,3			
12	Bokbuss					8,0	
13	Lindome bibliotek, inventarier				2,8		
14	Inventarier till nya lokaler för fritidsgårdar			0,5	0,9		
15	Självbetjäningsautomater RFID, biblioteken					1,0	
16	Djursjön – tillgänglighetsanpassningar			0,1			
Miljönämnden							
17	Övriga inventarier			0,05	0,05	0,05	
Skolnämnden							
18	Förskolor, inventarier				11,0	6,4	
19	Skolutbyggnad, inventarier			1,9	4,8	10,2	
20	Inventarier för ombyggnad			1,0	1,5	1,1	
21	Elevökning			1,5	1,5	1,5	
22	Övriga inventarier			4,0	4,0	4,0	
Service­nämnden							
24	Finansiell leasing fordon			5,0	8,0	8,0	
25	Inventarier och maskiner			6,0	5,5	5,5	
Social- och arbetsmarknadsnämnden							
25	Övriga inventarier			1,0	1,0	1,0	
Tekniska nämnden							
26	Inventarier, skattefinansierad verksamhet			3,3	1,8	2,5	
27	Inventarier, taxefinansierad verksamhet			27,0	19,8	10,8	
Utbildningsnämnden							
28	Övriga inventarier			3,8	3,9	2,0	
Vård- och omsorgsnämnden							
29	Möbler och övriga inventarier			9,0	9,0	9,0	
Summa inventarier				91,8	94,4	87,2	

Belopp i miljoner kronor	För fleråriga projekt						
	Totalt anslag	Till och med 2021	Prognos 2022	2023	2024	2025	2026–
Skattefinansierad verksamhet							
Tekniska nämnden							
Beloppen kan undantagsvis innefatta projektering, konsultuppdrag, sanering, evakuering etcetera som senare ska belasta driften. Särskilda driftanslag finns inom respektive verksamhet för projektrelaterade kostnader.							
Hållbart resande							
30	Kollektivtrafik framkomlighet			7,5	1,0	1,0	
31	Utveckling av befintligt GC-nät ⁵			12,0	12,0	12,0	
31	Utveckling av befintligt GC-nät, statsbidrag ⁵			-1,5	-3,0	-3,0	
32	Cykelgarage/parkering			3,4	0,4	0,4	
33	Kollektivtrafik attraktiva bytespunkter och hållplatser ⁵			8,0	3,0	5,0	
33	Kollektivtrafik attraktiva bytespunkter och hållplatser, statsbidrag ⁵			-3,2	-0,6	-0,6	
34	Citybuss Toltorpsdalen ³⁵	214,0	0,5	0,5	1,0	15,0	197,0
34	Citybuss Toltorpsdalen, statsbidrag ⁵	-80,0					-80,0
35	Förlängning spårvagnshållplatser	4,6	0,9	0,1		3,6	
36	Metrobussystem Söderleden/E6 ^{3 5}	248,0				5,0	243,0
36	Metrobussystem, statsbidrag ⁵	-100,0					-100,0
37	Förberedande investeringar för Järnväg i Mölndal	59,0		1,0	3,0	9,0	46,0
	Delsumma hållbart resande			29,7	22,8	84,4	
Gator och vägar							
38	Trafiksäkerhet och miljöförbättrande åtgärder			6,0	6,0	6,0	12,0
39	Belysning			10,0	10,0	10,0	20,0
40	Utveckling vägnät			6,0	10,0	16,0	60,0
41	Lunnagårdsgatan ²⁴⁵	85,0	1,0	2,0	8,0	40,0	34,0
41	Lunnagårdsgatan - bidrag från Göteborg 35 procent ⁵	-31,5			-2,8	-14,0	-14,7
42	Fässbergsmotet och kringliggande område ²⁴⁵⁶	36,1	0,1			10,0	26,0
42	Fässbergsmotet och kringliggande område – bidrag från Göteborg 35 procent ⁵	-13,0				-3,5	-9,1
43	Allmän platsmark vid exploatering av egen mark				8,0	24,0	5,0
44	Reinvestering komponentutbyte beläggning och konstbyggnader				12,0	12,0	17,0
	Delsumma gator och vägar			47,2	94,5	90,2	
Park- och naturområden							
45	Parker och lekplatser			13,3	11,3	13,0	
46	Tillgängligt och attraktivt grönområde vid Mölndalsån enligt fördjupad översiktsplan, FÖP	24,6	5,4				19,2
47	Närdrottsplatser				2,5		
48	Motionsspår och vandringsleder			2,5	2,5	2,5	
	Delsumma park- och naturområden			15,8	16,3	15,5	
Vattendrag							
49	Mölndalsån; åtgärder mot översvämningar ⁵	226,0	150,0	58,0	12,0	5,0	1,0
49	Mölndalsån, åtgärder mot översvämning, statligt bidrag ⁵	-56,5	-22,5	-10,0	-13,0	-8,0	-3,0
50	Stora ån ²⁴	20,4	0,4				4,0
51	Källeredsbäcken	200,0	22,0	1,0	15,0	30,0	50,0
52	Allmänna åtgärder för staden översvämning och miljö kvalitetsnormer				4,0	8,0	8,0
	Delsumma vattendrag			18,0	35,0	60,0	
	Summa skattefinansierad verksamhet			110,7	168,6	250,1	

Belopp i miljoner kronor	För fleråriga projekt						
	Totalt anslag	Till och med 2021	Prognos 2022	2023	2024	2025	2026–
Avgiftsfinansierad verksamhet							
Återvinning och avfall							
53	Återvinningsstationer, återvinningscentraler, och avfallsanläggning Kikås			3,0	3,0	3,0	
54	Återvinningscentral, Lindome ²⁴	85,6	0,8	0,5	1,0	20,0	62,8
55	Massmottagning Mölndals stad ²⁴	38,5	0,8		1,0	3,0	33,7
56	Nyinvestering inom återvinning och avfall			1,0	1,0	4,0	
	Delsumma återvinning och avfall			4,5	6,0	30,0	
Vatten och avlopp							
57	Nya VA-ledningar			5,6	5,6	5,6	
57	Nya VA-ledningar, VA-anläggningsavgifter för icke specifika områden inklusive bostäder, investeringsbidrag			-7,0	-7,0	-7,0	
58	Befintliga vattenverk och övriga anläggningar			7,2	5,2	5,2	
59	Utbyggnad vattenverket ²⁴⁷	32,4	0,5	0,4	1,0	12,0	18,5
60	Riskreducerande åtgärder inom vattenskyddsområde ⁷	2,5		0,5	0,4	0,8	0,8
61	Vattenledningar inklusive anläggningar	74,7		5,0	8,0	8,0	41,7
62	Vattenledningar – Mölndals vattenverk – Lackarebäck	15,9	10,4	1,0	2,7	1,8	
63	Vattenledningar – Lackarebäck-Brännås	21,1	0,2	4,0	11,4	5,5	
64	Vatten och avlopp i omvandlingsområden	251,4	75,5	5,0	20,0	20,0	110,7
64	Vatten och avlopp i omvandlingsområden – anläggningsavgifter	-53,8	-19,5	-5,5	-5,3	-0,5	-21,5
65	Spillvattenledningar inklusive anläggningar			21,0	12,0	3,0	
66	Dagvattenledningar inklusive anläggningar			3,0	3,0	3,0	
67	Ledningsförymelse vatten-, spill- och dagvatten			32,4	35,4	35,1	
	Delsumma vatten och avlopp			100,4	96,3	100,4	
68	Utgifter vatten- och avlopp i exploateringsområden			78,1	67,4	57,9	62,2
68	Inkomster vatten- och avlopp i exploateringsområden			-31,4	-61,5	-110,2	-182,2
	Delsumma vatten- och avlopp i exploateringsområden			46,7	5,9	-52,3	
	Summa avgiftsfinansierad verksamhet			151,6	108,2	78,1	
	Summa tekniska nämnden, exklusive inventarier			262,3	276,8	328,2	
Kommunstyrelsen							
Årliga investeringsanslag							
69	Investeringsutrymme till kommunstyrelsens förfogande			5,0	5,0	5,0	
70	Löpande investeringar, reinvesteringar, lokalförsörjning			91,0	92,5	94,0	
Fleråriga investeringar/reinvesteringsanslag, lokalförsörjning							
Beloppen kan undantagsvis innefatta projektering, konsultuppdrag, sanering, evakuering etcetera som senare ska belasta driften. Särskilda driftanslag finns inom respektive verksamhet för projektrelaterade kostnader.							
71	Bifrost förskola ⁸	161,0	1,4	6,5	54,0	99,1	
72	Ny förskola Hålstén ⁸	133,0	5,2	7,4	77,4	43,0	
73	Pågående planering ny- och ombyggnad förskolor ¹	313,1	1,0	3,0	48,0	110,5	45,5
	Delsumma förskolor			179,4	252,6	105,1	
74	Ny Västerbergsskola ⁸	361,0	4,6	14,0	87,8	254,6	
75	Pågående planering ny- och ombyggnad skolor ¹	1 337,6	19,8	53,2	169,8	437,8	382,5
	Delsumma skolor			257,6	692,4	274,5	

		För fleråriga projekt						
Belopp i miljoner kronor		Totalt anslag	Till och med 2021	Prognos 2022	2023	2024	2025	2026–
76	Nytt badhus Åby Arenastad ⁸	487,0	205,1	214,0	67,9			
77	Inbyggd isstadion Åby Arenastad ⁹	188,6	3,5	70,0	115,1			
78	Utveckling Åby Arenastad ¹	79,5	0,5		8,0	21,0	50,0	
79	Pågående planering ny- och ombyggnad idrottsanläggningar	48,1	9,8	5,2	11,3		8,0	13,8
Delsumma idrottsanläggningar					202,3	21,0	58,0	
80	Campus Mölndal ^{3,4}	456,0		0,3	12,0	20,0	173,0	250,7
81	Gunnebo Slott och Trädgårdar AB	26,4	8,9	2,0	2,0	11,5	2,0	
82	Ekspinnaregatan	12,5			8,0	4,5		
83	Daglig verksamhet	21,6			2,0	19,6		
84	Boenden med särskild service, BmSS ¹	100,0					40,0	60,0
85	Nytt äldreboende ^{3,4}	288,0			5,0	15,0	134,0	134,0
Delsumma övriga lokaler					29,0	70,6	349,0	
86	Finansiell leasing, fast egendom				8,0	8,0		
Delsumma finansiell leasing fast egendom					8,0	8,0		
Summa kommunstyrelsen, exklusive inventarier					772,3	1 142,1	885,6	
Summa nettoinvesteringar^{9,10}					1 126,4	1 513,3	1 301,0	
Investering i finansiella anläggningstillgångar								
87	Andelar i Kommuninvest				6,5	6,5		
Summa investering i finansiella anläggningstillgångar					6,5	6,5		

- 1) Anslag för projekt som ingår i kommunfullmäktiges ramanslag ska fastställas av kommunstyrelsen. Ärendet ska då det bedöms principiellt angeläget omfatta underlag för att pröva alternativa scenarier för utformning av aktuellt projekt. Ramanslaget får ianspråk tas för projektering utan kommunstyrelsens tillstånd.
- 2) Kommunstyrelsens tillstånd ska inhämtas före igångsättning och upprättande av förfrågningsunderlag. Ärendet ska då det bedöms principiellt angeläget omfatta underlag för att pröva alternativa scenarier för utformning av aktuellt projekt.
- 3) Anslaget förutsätter ställningstagande av kommunfullmäktige i eget ärende.
- 4) Den del av anslaget som avser projektering får ianspråk tas utan kommunstyrelsens/kommunfullmäktiges tillstånd.
- 5) Anslagsbindning för investeringsprojekt som förutsätter hel- eller delfinansiering av investeringsbidrag/inkomster är dels på bruttonivå, utgifter, dels på nettonivå, utgift minus inkomst.
- 6) Projektet innefattar medfinansiering av statlig infrastruktur.
- 7) Finansieras av upprättad VA-investeringsfond enligt beslut i KF 2018-11-21 §154.
- 8) Nytt badhus; totalt anslag 500 mnkr enligt beslut i KF 200614 § 85. Inbyggd isstadion; totalt anslag 194,5 mnkr enligt beslut i KF 220921 §131 Dnr 184/2022111. Västerbergsskolan och Bifrost förskola; totalt anslag 375 mnkr respektive 184,2 mnkr enligt beslut i KF 220615 §111 Dnr 94/202226. Ny förskola Hålstén; totalt anslag 140 mnkr enligt beslut i KF 210324 §42, Dnr 122/2020123. Samtliga beslutade totalanslag inkluderar driftkostnader som rivning, sanering med mera.
- 9) I summa nettoinvesteringar ingår investeringsutgifter exklusive finansiell leasing år 2023 1 537,7 mnkr, 2024 1 877,2 mnkr samt 2025 1 764,0 mnkr. Investeringar i finansiell leasing uppgår år 2023 till 13,0 mnkr, år 2024 16,0 mnkr samt 8,0 mnkr år 2025. Inkomster i form av investeringsbidrag och anläggningsavgifter uppgår år 2023 till 64,2 mnkr, 2024 98,1 mnkr samt år 2025 till 149,1 mnkr. I nettoinvesteringar ingår inte nettoinvesteringar inom exploateringsverksamhet eller finansiella anläggningstillgångar.
- 10) I investeringsverksamheten har det skett en schablonmässig nedjustering av investeringsutgifter i de finansiella rapporterna utifrån antagande om en lägre genomförandegrad/förskjutningar.

Kolumnerna "till och med 2021", "prognos 2022" och "2026-" innehåller endast fleråriga investeringsprojekt.

Kommentarer till investeringsbudget/plan

Inventarieanslag

Byggnadsnämnden

1 Övriga inventarier, mätutrustning med mera

Anslag för inventarier, mätutrustning, nytt GIS-system, ortofoto och 3D-relaterade produkter, byte av mätbilar med mera.

Kommunstyrelsen

2 Arbetsutskottet, inventarier

Ett årligt anslag för inköp av möbler och inventarier för kommunstyrelsens arbetsutskott.

3 Plan- och exploateringsutskottet, inventarier

Ett årligt anslag för inventarieanskaffning inklusive planprogramvara, skrivare och skannrar för plan- och exploateringsutskottet.

4 Nya verksamhetssystem

Investeringsmedel för verksamhetssystem inom stadsledningsförvaltningen.

5 Investeringar inom IT- och digitaliseringsavdelningen

Investeringsmedel för stadens wifi-nät, säkerhetshållande åtgärder, inköp av skrivare och telefoni samt övrig central IT-infrastruktur.

6 Fastighetsavdelningen, inventarier

Ett årligt anslag för inköp av möbler och inventarier.

7 Fastighetsavdelningen, utemiljö förskolor/skolor och upprustning

Ett årligt anslag för inköp/utbyte av inventarier för upprustning av utemiljön kring förskole- och skolgårdar.

Kultur- och fritidsnämnden

8 Övriga inventarier

Ett årligt anslag för inventarier att använda inom verksamheten.

9 Sporthall Västerberg inventarier

Inventarier till ny sporthall i Västerbergsskolan.

10 Inbyggd isstadion, inventarier

Inventarier, utrustning och teknik till planerad byggnation av inbyggd isstadion.

11 Nya Åbybadet, inventarier

Inventarier till framtida Åbybadet.

12 Bokbuss

Utbyte av bokbuss, reinvestering.

13 Lindome bibliotek, inventarier

Inventarier, teknik och belysning till nya lokaler Lindome bibliotek.

14 Inventarier till nya lokaler för fritidsgårdar

Inventarier och teknik till nya lokaler för Fässbergs och Lindomes fritidsgårdar.

15 Självbetjäningsautomater RFID, bibliotek

Reinvestering i nya automater med tillhörande teknik.

16 Djursjön – tillgänglighetsanpassningar

Tillgänglighetsanpassningar för sommarverksamheten vid Djursjön.

Miljönämnden

17 Övriga inventarier

Ett generellt årligt anslag för inventarier att använda inom verksamheten.

Skolnämnden

18 Förskolor, inventarier

Investeringsmedel till inventarier för utbyggd förskola under planeringsperioden.

19 Skolutbyggnad, inventarier

Inventarier till planerad skolutbyggnad.

20 Inventarier för ombyggnad

Komplettering av inventarier i samband med verksamhetsanpassningar och ombyggnad av äldre förskolor/skolor samt upprustning av matsalar.

21 Elevökning

Ökat elevantal innebär inventarieanskaffning i samband med viss lokalutbyggnad.

22 Övriga inventarier

Ett generellt årligt anslag för inventarier att använda inom verksamheten.

Servicenämnden

23 Finansiell leasing fordon

Investeringsmedel för finansiell leasing som avser utbyte av fordon och transportfordon som används inom stadens verksamheter.

24 Inventarier och maskiner

Investeringsmedel för utbyte av gamla storköksmaskiner, städmaskiner och kontorsmöbler till stadshuset.

Social- och arbetsmarknadsnämnden

25 Övriga inventarier

Ett generellt årligt anslag för inventarier att använda inom verksamheten.

Tekniska nämnden

26 Inventarier, skattefinansierad verksamhet

Investeringar i fordon, maskiner, utrustning, inventarier m.m.

27 Inventarier, taxefinansierad verksamhet

Anslag för inköp av fordon och utrustning.

Utbildningsnämnden

28 Övriga inventarier

Ett årligt anslag för inventarier att använda inom verksamheten.

Vård- och omsorgsnämnden

29 Möbler och övriga inventarier

Investeringsmedel för utbyte av möbler på befintliga äldreboenden, möbler på nyöppnade enheter inom funktionsstöd samt övriga inventarier.

Skattefinansierad verksamhet

Tekniska nämnden

30 Kollektivtrafik framkomlighet

Kartläggning och genomförande av åtgärder för bättre framkomlighet för kollektivtrafiken.

31 Utveckling av befintligt GC-nät

Nya gång- och cykelvägar utifrån tekniska nämndens cykelhandlingsplan. Ombyggnad av cykelpassager till cykelöverfarter enligt lagstiftning. Åtgärder för biltrafik i korsningar, belysning i korsningspunkter med mera.

31 Utveckling av befintligt GC-nät, statsbidrag

Bidrag från regional infrastrukturplan via Trafikverket för utveckling av befintligt gång- och cykelvägnät.

32 Cykelgarage/parkering

Cykelparkering och cykelgarage, som till exempel uppförande av cykelgarage MIMO för attraktiv cykelparkering vid Mölndals station/innerstad.

33 Kollektivtrafik, attraktiva bytespunkter och hållplatser

Tillgänglighetsanpassning av hållplatser med fler än 100 påstigande per dygn. Även anpassning och upprustning av samtliga hållplatser längs stomlinjer och komplettering med cykelparkeringar.

33 Kollektivtrafik, attraktiva bytespunkter och hållplatser, statsbidrag

Inom regional infrastrukturplan finns möjlighet att söka statsbidrag för medfinansiering av tillgänglighetsanpassning av busshållplatser. Staden söker årligen medfinansiering för ombyggnation av hållplatser.

34 Citybuss Toltorpsdalen

Åtgärder för utbyggnad av stomnät för kollektivtrafik.

34 Citybuss Toltorpsdalen, statsbidrag

Statligt bidrag för Citybuss Toltorpsdalen.

35 Förlängning spårvagnshållplatser

Förlängning av spårvagnshållplatser för att de nya längre spårvagnarna ska kunna stanna vid hållplatserna längs Göteborgsvägen.

36 Metrobussystem Söderleden/E6

System för att möjliggöra effektiva tvärgående busslinjer mellan särskilt viktiga platser i Mölndal och Göteborgsregionen.

36 Metrobussystem, statsbidrag

Statligt bidrag för Metrobussystem, Söderleden/E6.

37 Förberedande investeringar för Järnväg i Mölndal

Förberedande arbeten för att möjliggöra ny järnväg genom Mölndal.

Kommunala gator och vägar

38 Trafiksäkerhet- och miljöförbättrande åtgärder

Anslaget till tekniska nämndens prioriteringslista används till mindre åtgärder för att höja trafiksäkerheten, öka framkomligheten och förbättra befintliga gatumiljöer runt om i kommunen. Underlag till åtgärderna är i huvudsak synpunkter från allmänheten, hastighetsmätningar, olycksrapporter och inventering av gatunätet.

39 Belysning

Staden äger cirka 13 000 belysningsstolpar med en beräknad livslängd på ungefär sextio år. Drygt hundra stolpar byts per år, likaså byts kvicksilverarmaturer och äldre armaturer med hög energiförbrukning till ledbelysning. Investering i styrsystem för att kunna reglera effekten på belysningen för valda ljuspunkter i staden. Systemet optimerar belysningen och sänker driftkostnaderna.

40 Utveckling av vägnät

Utveckling samt ombyggnad av vägnät för ökad framkomlighet samt översyn av omhändertagandet av dagvatten från stadens vägar. Avser även utveckling av andra hårdgjorda ytor såsom Almåsgången i höjd med Lindome centrum.

41 Lunnagårdsgatan

Ny gata som binder samman Fässbergsmotet i Mölndal och Sisjöområdet i Göteborg. Utbyggnaden görs för att möjliggöra exploatering i bland annat Fässbergsdalen.

41 Lunnagårdsgatan - bidrag från Göteborgs Stad

Bidrag enligt medfinansieringsavtal med Göteborgs Stad, 35 procent.

42 Fässbergsmotet och kringliggande område

Trimningsåtgärder i Fässbergsmotet för att klara den ökade trafiken som blir en följd av fortsatt exploatering i Fässbergsdalen.

42 Fässbergsmotet och kringliggande område, bidrag från Göteborgs Stad

Bidrag enligt medfinansieringsavtal med Göteborgs Stad, 35 procent.

43 Allmän platsmark vid exploatering av egen mark för kommunal verksamhet

Åtgärder inom allmän platsmark till följd av ny- och utbyggnad av till exempel skolor, förskolor och boenden. Avser bland annat allmän platsmark vid Västerbergsskolan, del av Almåsgången, Hålsten och Råvekärrsskolan.

44 Reinvestering komponentutbyte, beläggning och konstbyggnader

Anslag för komponentutbyte inom gatubeläggning och konstbyggnader såsom vägtrummor och broar.

Park- och naturområden

45 Parker och lekplatser

Anslaget används till nyanläggning, nyplantering och renovering av parkanläggningar i enlighet med beslutad åtgärdsplan i tekniska nämnden.

46 Tillgängligt och attraktivt grönområde vid Mölndalsån enligt fördjupad översiktsplan, FÖP

Utveckling av grönområden kring Mölndalsån för ökad attraktivitet för bostäder och verksamheter längs ån.

47 Näridrottsplatser

Näridrottsplatser bidrar till rörelse och är öppna för alla dygnet runt. Näridrottsplatser är inte bokningsbara utan syftar till att locka till spontanidrott.

48 Motionsspår och vandringsleder

Anläggande av leder, elljus-, rid- och motionsspår för att möjliggöra promenader och träning även under de mörka årstiderna.

Vattendrag

49 Mölndalsån, åtgärder mot översvämningar

En ny vattendom medger åtgärder för att minska risken för översvämning i centrala Mölndal. Magasineringen i Mölndalsåns sjösystem ökas genom att anläggningar byggs ut som möjliggör för tappning i förväg vid Stensjödämme. Kanalen mellan Rådasjön och Stensjön muddras.

49 Mölndalsån, statligt bidrag

För ovanstående åtgärder har staden sökt bidrag hos Myndigheten för samhällsskydd och beredskap, MSB. Statsbidragsnivån kan vara upp till 60 procent, men intäkten är mycket osäker till följd av begränsade medel för MSB att fördela.

50 Stora ån

Åtgärder för att säkra mot klimatförändring och fortsatt exploatering av området som kan leda till ökad risk för översvämning. Initialt påbörjas framtagande av underlag för vattendomsansökan. Samordning ska ske mot pågående och planerade detaljplaner och förändringar i Fässbergsmotet.

51 Kålleredsbäcken

Åtgärder för att öka kapaciteten i Kålleredsbäcken och därmed motverka översvämningar. Investeringen genomförs i flera etapper och samordnas med stora exploateringar. För att kunna genomföra åtgärderna krävs miljödömd.

52 Allmänna åtgärder för staden, översvämning och miljö kvalitetsnormer

Åtgärder för att bland annat uppnå god vattenstatus i sjöar och vattendrag.

Avgiftsfinansierad verksamhet

Återvinning och avfall

53 Återvinningsstationer, återvinningscentraler och avfallsanläggning Kikås

Inköp av anläggningsutrustning som exempelvis containers samt tillgänglighetsanpassningar och andra åtgärder på anläggningarna.

54 Återvinningscentral, Lindome

En ny återvinningscentral inklusive mottagningshall för återanvändbart material i Lindome. En ny återvinningscentral medför ökad kapacitet, men även att yta för befintlig återvinningscentral frigörs.

55 Massmottagning, Mölndals stad

Tillståndsansökan för en ny massmottagning för lätt förorenade massor för stadens projekt samt projekt inom regionen.

56 Nyinvestering inom återvinning och avfall

Investeringar för anpassning till ny avfallsagstiftning.

Vatten- och avloppsförsörjning

57 Nya VA-ledningar

Anslaget används till utbyggnad av servisledningar och utvidgning av ledningsnätet.

57 Nya VA-ledningar, VA anläggningsavgifter för icke specifika områden inklusive bostäder, investeringsbidrag

Inkomster från styckebyggda fastigheter samt objekt som inte specificerats i investeringsbudget/plan.

58 Befintliga vattenverk och övriga anläggningar

Upprustning och renovering av pump- och tryckstegringsstationer bland annat byte av pumpar och elskåp samt ny kommunikation. Komplettering av övervakningssystem på ledningsnätet med mätutrustning. Säkerhetsåtgärder för att skydda anläggningarna mot obehörigas tillträde. I anslaget ingår utbyggnad av skalskydd som staket men även larm.

59 Utbyggnad vattenverket

Vattenberedningsprocessen kompletteras med förbehandlings-system i syfte att ge ökad kapacitet i vattenverket samt ge reduktion av smak och lukt. Den hall som byggs under planperioden kompletteras senare med ytterligare dynasandfilter för att nå erforderad kapacitet 2035.

60 Riskreducerande åtgärder inom vattenskyddsområde

Åtgärder för vattenskyddsområde för dricksvattentäcker.

I översynen togs en riskanalys fram för vattenskyddsområdet där det framgår åtgärder som behöver vidtas.

61 Vattenledningar inklusive anläggningar

Vattenledningar inom ledningsnätet byggs ut för att förbättra kapaciteten och leveranssäkerheten. Vattentankstationer för uttag av tillfälligt vatten för tankbilar, spolbilar med mera anläggs. Stationerna är även viktiga vid leveransstörningar.

62 Vattenledningar Mölndals vattenverk – Lackarebäck

Huvudvattenledningar för att kunna distribuera den ökade kapaciteten när vattenverket byggs ut.

*63 Vattenledningar
Lackarebäck – Brännås*

Huvudvattenledning för att förstärka vattennätet söderut.

64 Vatten och avlopp i omvandlingsområden, VAIO

Anslaget innefattar åtgärder med syfte att ansluta så kallade omvandlingsområden till kommunal VA-försörjning. Områden som berörs är till exempel Tulebo och Ingemantorp.

*64 Vatten och avlopp i omvandlingsområden
– anläggningsavgifter, VAIO*

Anläggningsavgifter för de fastigheter som kopplas in på kommunalt VA-nät i VAIO-områden.

65 Spillvattenledningar inklusive anläggningar

För att förbättra kapaciteten i befintligt spillvattensystem. År 2023–2024 planeras för utbyggnad av ny pumpstation vid Nedanväggsgatan vilket bland annat är en förutsättning för utbyggnad av GoCo.

66 Dagvattenledningar inklusive anläggningar

Nya ledningar, dagvattendammar och andra öppna dagvattenlösningar för rening och fördröjning av dagvatten inom staden.

67 Ledningsförnyelse vatten, spillvatten och dagvatten

Förnyelse av befintligt ledningsnät. Prioritering av projekt utifrån förnyelseplan beslutad 2016.

68 Vatten och avlopp i exploateringsområden

Avser utbyggnad av VA-anläggning i samband med genomförande av detaljplanlagda områden.

Kommunstyrelsen

69 Investeringsutrymme till kommunstyrelsens förfogande

Ett årligt investeringsanslag till kommunstyrelsens förfogande.

70 Löpande investeringar, reinvesteringar, lokalförsörjning

Reinvesteringar för att säkerställa fastigheternas tekniska funktion. Anpassningar för att fastigheterna bättre ska leverera nutida teknisk standard och verksamhetsstöd.

71 Bifrost förskola

Ersättning av lokaler som nått den tekniska livslängden. Förskolan kommer att rivras och återuppbyggas. Den nya förskolan inrymmer även en kapacitetsökning.

72 Ny förskola Hålsten

Nybyggnation av förskola med tolv avdelningar.

73 Pågående planering ny- och ombyggnad av förskolor

Anslaget avser nybyggnad av Bölets förskola, förskola Forsåker A samt utökning av förskoleplatser i östra Kålleröd och Eklanda för att möta behovet av fler platser i takt med bostadsbyggnation och befolkningsutveckling.

74 Ny Västerbergsskola

Ersättning av befintlig skola samt kapacitetsökning av skolplatser i takt med bostadsbyggnation i Pedagogen Park- och Bifrostområdet. Projektet inkluderar även en fullstor idrottshall.

75 Pågående planering ny- och ombyggnad av skolor

Anslaget avser lokalanpassningar för samlokalisering av grundskolorna, ny skola i Forsåker och ny Råvekärrskola. Anslaget avser även utökning och/eller ombyggnationer i Streteredskolan, Balltorpsskolan, Kvarnbyskolan, Sörgårdsskolan, Krokslättsskolan, Eklandaskolan, Brattåsskolan, Bosgårdsskolan och hus C i Almåsskolan.

76 Nytt badhus Åby Arenastad

Anslaget avser medel för nytt badhus i Åbyområdet.

77 Inbyggd isstadion Åby Arenastad

Hall till bandybana inklusive omklädningsrum, kansli, skridskouthyrning och café.

78 Utveckling Åby Arenastad

Anslaget avser medel för utredning och utveckling av Åby Arenastad som exempelvis kansli, omklädningsrum och tak över läktare på friidrottsarena. Dessutom finns medel avsatta för Åby badmintonhall.

79 Pågående planering ny- och ombyggnad av idrottsanläggningar

Anslaget innefattar byte av konstgräs samt anslag för VA-reinvesteringar på Aktiviteten. Anslag för Almås näridrottsplats samt ledbelysning.

80 Campus Mölndal

Anslaget avser nytt campus där utbildningsverksamheten är samlad.

81 Gunnebo Slott och Trädgårdar AB

Investeringsåtgärder på befintliga byggnader tillhörande Gunnebo Slott och Trädgårdar AB.

82 Ekspinnaregatan

Nybyggnad av boende och lokal daglig verksamhet på Ekspinnaregatan.

83 Daglig verksamhet

Avser ny lokal för daglig verksamhet i staden.

84 Boenden med särskild service, BmSS

Nybyggnation av boenden med särskild service.

85 Nytt äldreboende

Avser behov av nytt äldreboende i staden i takt med befolkningsutveckling.

86 Finansiell leasing, fast egendom

Investering i finansiell leasing i fast egendom avseende utökade lokaler i Krokslättsgymnasiet.

Investering i finansiella anläggningstillgångar

87 Andelar i Kommuninvest

Avser investering i andelar i Kommuninvest kopplat till ett ökat krav på kapitaliseringsgrad inom Kommuninvest ekonomisk förening.

Exploateringsbudget/plan

Belopp i miljoner kronor	För fleråriga projekt				2023	2024	2025	2026-ff
	Totalt anslag	Till och med 2021	Prognos 2022					
Antagna/laga kraftvunna planer								
<i>De redovisade utgifterna är en uppskattad total utgift som innefattar projektering, interna kostnader, konsultuppdrag, byggnation med mera.</i>								
101	Källered centrum							
	Investeringsutgifter	57,8	30,9	13,4	7,6	0,3	5,6	
	Exploateringsersättningar	-63,7	-34,2	-14,1	-8,0	-0,3	-7,1	
	Markförsäljning	-15,4	-15,4					
	Driftkostnader	10,4	7,9		1,0		1,5	
	Summa Källered centrum	-10,9	-10,8	-0,7	0,6	0,0	0,0	
102	Långåker 1:2¹							
	Investeringsutgifter ¹	15,0		13,0		2,0		
	Exploateringsersättningar ¹	-15,0		-13,0		-2,0		
	Summa Långåker 1:2	0,0		0,0		0,0		
103	Mölnåls innerstad¹							
	Investeringsutgifter ¹	323,5	257,3	8,8	17,5	16,4	23,5	
	Omsättningstillgångar	50,3	47,0	1,3	2,0			
	Exploateringsersättningar ¹	-287,0	-269,8	-0,2		-17,0		
	Markförsäljning	-196,7	-179,4	-0,1		-17,2		
	Driftkostnader	3,0		1,5	1,5			
	Summa Mölnåls innerstad	-106,9	-144,9	11,3	21,0	-17,8	23,5	
104	Pedagogen Park							
	Investeringsutgifter	218,8	64,3	64,0	21,0	30,0	22,0	17,5
	Omsättningstillgångar	48,6	9,4	28,0	5,7	5,1	0,4	
	Exploateringsersättningar	-84,0	-31,9	-13,8	-4,2	-13,6	-11,6	-8,9
	Markförsäljning	-252,2	-17,9	-30,0	-45,5	-93,0	-50,3	-15,5
	Driftkostnader	2,8		1,3	1,0	0,5		
	Summa Pedagogen Park	-66,0	23,9	49,5	-22,0	-71,0	-39,5	-6,9
105	Stiernhielm 6 och 7							
	Investeringsutgifter	28,4		2,0	26,4			
	Exploateringsersättningar	-28,4		-1,8	-26,6			
	Summa Stiernhielm 6 och 7	0,0		0,2	-0,2			
106	Tingshuset 13^{2,3}							
	Investeringsutgifter	80,0	28,3	2,6	22,4	2,1	8,0	16,6
	Medfinansiering statlig infrastruktur ^{2,3}	21,1				13,8	0,6	6,7
	Exploateringsersättningar ²	-101,1	-20,7	-10,2	-22,4	-15,9	-8,6	-23,3
	Summa Tingshuset 13	0,0	7,6	-7,6	0,0	0,0	0,0	0,0
107	Övriga antagna/laga kraftvunna planer							
	Investeringsutgifter	3,5		2,0		1,5		
	Omsättningstillgångar	-2,0		-2,0				
	Exploateringsersättningar	-1,5				-1,5		
	Summa övriga antagna/laga kraftvunna planer	0,0		0,0		0,0		
Under planläggning								
108	Ekåsen							
	Omsättningstillgångar	11,4	1,1	0,3	5,5	4,5		
	Markförsäljning	-26,0				-16,0	-5,0	-5,0
	Summa Ekåsen	-14,6	1,1	0,3	5,5	-11,5	-5,0	-5,0

Belopp i miljoner kronor	För fleråriga projekt						
	Totalt anslag	Till och med 2021	Prognos 2022	2023	2024	2025	2026–ff
109 Forsåker Detaljplan 1A							
Investeringsutgifter	955,7	87,9	169,7	225,3	166,0	102,9	203,9
Omsättningstillgångar	0,1			0,1			
Exploateringsersättningar	-963,3	-99,5	-186,7	-204,3	-166,0	-102,9	-203,9
Markförsäljning	-45,0			-45,0			
Driftkostnader	32,5	12,7	16,6	3,2			
Summa Forsåker Detaljplan 1A	-20,0	1,1	-0,4	-20,7	0,0	0,0	0,0
110 Forsåker Detaljplan 1B							
Investeringsutgifter	659,7					42,4	617,3
Exploateringsersättningar	-659,7					-42,4	-617,3
Summa Forsåker Detaljplan 1B	0,0					0,0	0,0
111 Gårda/Barnsjön etapp 1							
Investeringsutgifter	34,9	0,3			3,0	14,6	17,0
Omsättningstillgångar	0,7	0,1					0,6
Exploateringsersättningar	-35,1						-35,1
Markförsäljning	-40,0						-40,0
Summa Gårda Barnsjön etapp 1	-39,5	0,4			3,0	14,6	-57,5
112 Lilla Fässbergsdalen							
Investeringsutgifter	100,0	42,0			3,1	22,3	32,6
Exploateringsersättningar	-45,3				-1,0	-11,7	-32,6
Markförsäljning	-90,3						-90,3
Summa Lilla Fässbergsdalen	-35,6	42,0			2,1	10,6	-90,3
113 Lindome logistikpark							
Investeringsutgifter	5,4			0,4	1,5	3,5	
Omsättningstillgångar	0,1				0,1		
Exploateringsersättningar	-8,0				-4,5	-3,5	
Markförsäljning	-9,0				-9,0		
Driftkostnader ⁴	3,0			3,0			
Summa Lindome logistikpark	-8,5			3,4	-11,9	0,0	
114 Lunnagården etapp 1							
Investeringsutgifter	73,9	6,0	0,8	6,2	6,2	15,1	39,6
Omsättningstillgångar	5,5	3,2	0,4	1,8			0,1
Exploateringsersättningar	-14,7				-14,7		
Markförsäljning	-207,0			-41,0	-56,0	-56,0	-54,0
Summa Lunnagården etapp 1	-142,3	9,2	1,2	-33,0	-64,5	-40,9	-14,3
115 Mullvaden med flera, Krokslättstorg							
Investeringsutgifter	28,9			0,2	7,5	5,2	16,0
Omsättningstillgångar	0,1			0,1			
Exploateringsersättningar	-28,9			-0,2	-7,5	-5,2	-16,0
Markförsäljning	-0,9				-0,9		
Summa Mullvaden med flera, Krokslättstorg	-0,8			0,1	-0,9	0,0	0,0

Belopp i miljoner kronor	För fleråriga projekt				2023	2024	2025	2026–ff
	Totalt anslag	Till och med 2021	Prognos 2022					
116	Noten 13 med flera							
	Investeringsutgifter	15,8			1,5	8,2	6,1	
	Omsättningstillgångar	0,1	0,1					
	Exploateringsersättningar	-15,9	-0,1		-1,5	-8,2	-6,1	
	Markförsäljning	-24,8			-24,8			
	Summa Noten 13 med flera	-24,8	0,0		-24,8	0,0	0,0	
117	Sandbäck/Pilekrogen							
	Investeringsutgifter	16,5			1,5	1,5	7,5	6,0
	Investeringsbidrag	-3,0			-1,5	-1,5		
	Omsättningstillgångar	0,1	0,1					
	Exploateringsersättningar	-13,6	-0,1				-7,5	-6,0
	Markförsäljning	-15,0				-15,0		
	Driftkostnader	0,5			0,5			
	Summa Sandbäck/Pilekrogen	-14,5	0,0		0,5	-15,0	0,0	0,0
118	Övriga projekt under planläggning							
	Investeringsutgifter				15,3	13,6	8,5	
	Exploateringsersättningar				-15,3	-13,6	-9,0	
	Markförsäljning				-2,0			
	Summa övriga projekt under planläggning				-2,0	0,0	-0,5	
Kommande exploateringsområden								
119	Övriga kommande exploateringsområden							
	Investeringsutgifter				0,5	3,0	14,9	614,5
	Exploateringsersättningar					-3,0	-14,9	-514,5
	Markförsäljning							-80,0
	Summa övriga kommande exploateringsområden				0,5	0,0	0,0	20,0
120	Markreserv inklusive styckebyggda							
	Investeringsutgifter				14,3	15,9	19,8	
	Omsättningstillgångar				0,6	1,4	0,5	
	Exploateringsersättningar				-3,4	-5,6	-6,4	
	Markförsäljning				-11,0	-13,8	-12,0	
	Summa markreserv inklusive styckebyggda				0,5	-2,1	1,9	
Sammanfattning exploateringsbudget/plan								
	Investeringsutgifter ¹				360,1	281,8	321,9	
	Investeringsbidrag				-1,5	-1,5	0,0	
	Summa nettoinvesteringar				358,6	280,3	321,9	
	Omsättningstillgångar				15,8	11,1	0,9	
	Medfinansiering statlig infrastruktur ³					13,8	0,6	
	Summa nettoinvesteringar inklusive omsättningstillgångar och medfinansiering				374,4	305,2	323,4	
	Exploateringsersättningar ²				-285,9	-274,4	-236,9	
	Markförsäljningar				-169,3	-220,9	-123,3	
	Summa intäkter				-455,2	-495,3	-360,2	
	Driftkostnader, saneringskostnader med mera ⁴				10,2	0,5	1,5	
	Summa intäkter och kostnader från exploateringsverksamheten				-445,0	-494,8	-358,7	
	Summa exploateringsverksamhet inklusive markförsäljning m.m.				-70,6	-189,6	-35,3	

1) Exploatör bygger ut hela eller delar av anläggningen och överlåter till staden utan ersättning. Beräknat värde ingår i investeringsutgifter respektive exploateringsersättningar.

2) Projektet Tingshuset 13 innefattas av medfinansiering av statlig infrastruktur. I exploateringsersättningar ingår intäkter som motsvarar utbetalningar av medfinansiering av statlig infrastruktur.

3) Avser utbetalning av medfinansieringsavtal statlig infrastruktur för projektet Tingshuset 13.

4) Inkluderar kostnad för eventuella nya avtal för medfinansiering av statlig infrastruktur.

5) En schablonmässig nedjustering av investeringsutgifter har gjorts i de finansiella rapporterna utifrån antagande om en lägre genomförandegrad/förskjutningar.

Kommentarer till exploateringsbudget/plan

Exploateringsbudgeten ska bära sina egna kostnader över tid.

Antagna och laga kraftvunna planer

101 Källeredes centrum

Förtätning i Källeredes centrum med cirka 500 bostäder.

Utbyggnad pågår.

102 Långåker 1:2

Nybyggnation av tio småhus. Utbyggnad pågår.

103 Mölndals innerstad

Förnyelse av stadskärnan, samtliga detaljplaner har vunnit laga kraft. Utbyggnad pågår.

104 Pedagoger Park

Nyexploatering av cirka 1 100 bostäder, kontor, livsmedelsbutik, förskola och äldreboende. Utbyggnad och försäljning av stadens kvarter pågår.

105 Stiernhielm 6 och 7

Nybyggnation av drygt 200 bostäder vid Bifrostgatan.

106 Tingshuset 13

Utveckling av kvartermark i Åbro för att skapa ett nytt verksamhetsområde för Life Science, GoCo. Utbyggnad pågår.

107 Övriga antagna/lagakraftvunna planer

Avser Gasellen 27 och 30.

Under planläggning

108 Ekåsen

Detaljplaneläggning av koloniområde. Planarbete pågår.

109 Forsåker Detaljplan 1A

Omvandling av det gamla pappersbruket. Området planeras i etapper. I detaljplan 1A planeras för cirka 1 900 bostäder, verksamheter samt närservice. Planeras att antas 2023.

110 Forsåker Detaljplan 1B

Omvandling av det gamla pappersbruket. Området planeras i etapper.

111 Gårda Barnsjön etapp 1

Omvandling av ett före detta fritidshusområde. Etapp 1 omfattar cirka 200 befintliga bostäder och ett antal nya byggrätter. Planarbete pågår.

112 Lilla Fässbergsdalen

Nyexploatering med bostäder och förskola.

113 Lindome logistikpark

Utveckling av logistik och småindustri.

114 Lunnagården etapp 1

Verksamhetsområde med cirka 175 000 bruttototalarea. Etappvis utbyggnad av infrastruktur. Planeras att antas 2022.

115 Mullvaden med flera Krokslätts torg

Bostadsförtätning, cirka 350 bostäder. Planarbete pågår.

116 Noten 13 med flera

Bostadsförtätning, cirka 170 bostäder samt verksamheter i centrala Mölndal. Planarbete pågår.

117 Sandbäck/Pilekrogen

Tågdepå, nya uppställningsspår, städ- och tvätthall kopplat till Västlänken. Planarbete pågår.

118 Övriga projekt under planläggning

Avser Annestorp 24:3, Stretered 1:181, Axgatan, Heljered etapp 2 och Fågelsten 1:108.

Kommande exploateringsområden

119 Övriga kommande exploateringsområden

Avser södra Krokslätt med flera.

120 Markreserv inklusive styckebyggda

Kompletteringsförvärv som blir aktuella under perioden.

Här redovisas också köp och försäljningar utanför exploateringsområden.

Styrprinciper för Mölndals stad

Antaget av kommunfullmäktige den 18 november 2020, §152, och reviderat av kommunfullmäktige den 17 november 2021, §152.

I styrprinciperna regleras översiktligt relationerna mellan de politiska organen, förvaltningarna och x chefer avseende ansvar för måluppföljning, ekonomi, personal och intern kontroll. Vidare fastställs principer för intern service, fastighetsförvaltning, förhyrning av externa lokaler, inköp och upphandling av varor och tjänster, extern försäljning och intern tvistlösning. Syftet med styrprinciperna är att skapa en sammanhängande modell för att klargöra ansvar och befogenheter samt erhålla en effektiv administrativ hantering och en god ekonomisk hushållning.

Styrprinciperna är antagna av kommunfullmäktige. De utgör ett komplement till lagstiftningen och ska läsas ihop med övriga styrdokument i Mölndals stad.

1 Ledningsfilosofi

Stadens ambition är att den kommunala verksamheten ska utvecklas och präglas av framsynt planering och god hushållning samt att den ska resultera i en samhällsservice som stämmer väl med kommunmedlemmarnas behov och lever upp till kraven i stadens bemötandepplan. För att lyckas eftersträvar Mölndals stad en löpande dialog med dem som bor och verkar i kommunen, rörande frågor där det finns möjlighet att påverka. Detta kan bland annat ske i enlighet med den policy som tagits fram för medborgardialog.

Kommunfullmäktige beslutar om övergripande strategier eller förhållningssätt för att skapa helhetssyn och stödja nämnderna i deras uppgift att inom givna ekonomiska ramar driva en effektiv verksamhet. Utgångspunkten är en tydlig fördelning av ansvar och befogenheter inom nämndernas verksamhet och en enhetlig styrning i gemensamma övergripande frågor.

Med stadsövergripande frågor avses i dessa principer frågor som angår samtliga förvaltningar medan förvaltningsöverskridande frågor berör fler än en förvaltning. Förvaltningsövergripande frågor berör en hel förvaltnings verksamhetsområde.

2 Ansvarsprinciper

2.1 Kommunfullmäktige

Fullmäktige är det högsta politiska organet och prövar frågor av principiell beskaffenhet eller stor ekonomisk vikt. Fullmäktige prövar också förändringar i den politiska organisationen. Förslag till ny verksamhet av större omfattning prövas i budget eller särskilt av fullmäktige. Detsamma gäller nedläggning av väsentlig verksamhetsgren. I tveksamma fall ska nämnd låta kommunstyrelsen pröva om fullmäktiges ställningstagande behövs.

2.2 Kommunstyrelsen

Kommunstyrelsen ska leda och samordna förvaltningen av stadens angelägenheter och ha uppsikt över övriga nämnders verksamhet. Kommunstyrelsen ska också ha uppsikt över den kommunala verksamhet som bedrivs i stadens hel- eller delägda bolag, gemensamma nämnder och kommunalförbund.

Styrelsen får utfärda riktlinjer och lämna råd, anvisningar och förslag till åtgärder till övriga nämnder. Styrelsen får dock

inte fatta beslut som rör andra nämnders myndighetsutövning, tillämpning av lag eller ärenden som i övrigt rör enskilda.

Kommunstyrelsens uppgifter i övrigt framgår av dess reglemente.

2.3 Nämnd

Nämnd ska genomföra sin verksamhet enligt reglemente, gällande lagstiftning, de av fullmäktige uppsatta målen och inom tilldelad ekonomisk ram. I sitt arbetssätt ska nämnd följa de styrdokument och övriga direktiv som beslutats av fullmäktige eller kommunstyrelsen. Nämnd ska i sin planering beakta att kommunstyrelsens uppdrag kan innebära begränsningar för nämnds befogenheter inom sina reglementsensliga områden. Nämnd får inte fatta beslut i frågor som fullmäktige exklusivt överlämnat till kommunstyrelsen. Därutöver ska nämnd följa dessa styrprinciper med angivna begränsningar i nämnds befogenheter.

2.4 Förvaltningar

I nämndernas reglementen framgår vilken förvaltningsorganisation som står till respektive nämnds förfogande. Medarbetarna på förvaltningarna ska med framåtsyftande planering, omvärldsbevakning inom sina respektive fackområden och strategiska överväganden driva den dagliga verksamheten. De ska förse nämnderna med beslutsunderlag, föreslå verksamhetsförbättrande förändringar, verkställa politiskt fattade beslut samt fatta beslut som delegerats till dem av ansvarig nämnd.

Medarbetarna ska, inom givna ramar, ansvara för att verksamheten bedrivs professionellt och ska i sitt uppdrag vara sakliga och opartiska.

Kommunstyrelsens stadsledningsförvaltning har en särställning bland förvaltningar och ska bistå kommunstyrelsen och stadsdirektören att leda, samordna och ha uppsikt över verksamheterna i Mölndals stad. Stadsledningsförvaltningen ska inom sitt expertområde ge stöd och råd till övriga förvaltningar.

2.5 Stadsdirektör

Stadsdirektören leder, samordnar och följer upp stadens arbete i stadsövergripande frågor. Stadsdirektören har den ledande ställningen bland de anställda och är chef över förvaltningscheferna.

Stadsdirektören utses av kommunstyrelsen och ansvarar för verkställigheten av kommunstyrelsens uppdrag. Kommunstyrelsen ska i en särskild instruktion närmare fastställa stadsdirektörens uppgifter och hur kommunstyrelsens förvaltning ska ledas.

2.6 Förvaltningschef

Förvaltningschef har nämnd som uppdragsgivare i verksamheten men svarar också gentemot stadsdirektören för hela stadens utveckling och samordning i gemensamma frågor. Förvaltningschef ansvarar för att nämnds löpande förvaltning sker enligt gällande lagstiftning samt de mål och styrdokument som kommunfullmäktige, kommunstyrelsen och nämnd antagit. Förvaltningschef ska kontinuerligt informera nämnd och stadsdirektör om väsentligheter i förvaltningens verksamhet.

2.7 Chef

Chef inom staden har under förvaltningschef ansvar för att politiska beslut blir verkställda. Chef förutsätts känna till de begränsningar i befogenheter som framgår av kommunallagen, dessa styrprinciper och övriga styrdokument samt de mål som kommunfullmäktige eller nämnd antagit och som berör chefens verksamhetsområde. Chef ska kontinuerligt informera överordnad chef om väsentligheter i avdelningens eller enhetens verksamhet. Med chefskap följer ett delegerat ansvar för verksamhet, ekonomi och personal.

3 Verksamhet

3.1 Utgångspunkt för styrning av de kommunala verksamheterna

Stadens verksamheter ska utgå från de krav som ställs på staden enligt gällande lagstiftning och från de direktiv som fullmäktige beslutat om i budget. Strävan ska vara att utifrån givna resurser skapa största möjliga nytta för medborgare och brukare samt skapa god kvalitet på de tjänster som tillhandahålls. Stadens varumärkesplattform beskriver ett vägledande förhållningssätt.

Med ledning av *Möln dal Vision 2022* antar fullmäktige mål för utveckling av vissa verksamheter i budget och plan. Varje nämnd ska därutöver anta egna mål och enligt stadsledningsförvaltningens anvisningar upprätta verksamhetsplan för det egna ansvarsområdet. Resultaten följs årligen upp i stadens årsredovisning och i nämndernas verksamhetsberättelse. Prognostiserade avvikelser rapporteras enligt 4.2.

3.2 Överlämnande av kommunal verksamhet till privata utförare

Kommunstyrelsen, eller när så krävs fullmäktige, kan besluta att skötseln av en kommunal angelägenhet lämnas över till privat utförare. Ärenden av mindre omfattning får dock beslutas av nämnd. För verksamhet som lämnats över till privat utförare antar fullmäktige för varje mandatperiod ett program med mål och riktlinjer för hur verksamheten ska bedrivas och följas upp och hur allmänhetens insyn ska tillgodoses.

Principerna för stadens interna service framgår av avsnitt 7.

4 Ekonomi

4.1 Befogenheter och ansvar

- Fullmäktige fastställer den budget inom vilken verksamheten ska bedrivas och alla kostnader täckas.
- Stadens budget läggs på nivån verksamhetsområde och anslagen benämns kommunbidrag. Omfördelning av medel mellan kommunbidragsområden inom samma nämnd prövas av kommunstyrelsen.
- Kommunbidrag lämnas i löpande priser. Nämnd bär således det fulla ansvaret för att inom givet kommunbidrag täcka faktisk inflation och förändrade lönekostnader.
- Anslag för investeringsprojekt lämnas som regel i budgeten, men kan villkoras med ytterligare prövning i kommunfullmäktige eller kommunstyrelsen.
- Kommunstyrelsen svarar för stadens finansförvaltning. Leasing får användas enligt ramavtal eller efter särskilt godkännande enligt kommunstyrelsens riktlinjer för medelsförvaltning.
- Taxor och lagreglerade avgifter fastställs av fullmäktige, såvida inte fullmäktige beslutat annorlunda. Fullmäktige

kan delegera rätten till nämnd att besluta om avgifter för tjänster och nyttigheter som inte avser myndighetsutövning eller är av principiell beskaffenhet eller annars av större vikt. Avgiftsnivån ska sättas enligt självkostnadsprincipen och får uppräknas en gång per år. Uppräkningen får ske med motsvarande procentuella förändring som konsumentprisindex eller prisbasbelopp för den aktuella perioden om inte annat framgår av kommunfullmäktiges taxebeslut.

- Kommunstyrelsen har befogenhet att besluta om budgetjusteringar mellan nämnder som är av teknisk karaktär eller initieras efter överenskommelse mellan berörda nämnder. Vid behov av omDispositionering av medel mellan kommunbidragsområden prövas det av kommunstyrelsen efter framställan från berörd nämnd.

Nämnd har resultatansvar per kommunbidragsområde.

Resultatansvaret ska så långt möjligt kopplas till utförandet av verksamheten så att budgeterade mål, prestationsmått och servicenivåer uppfylls. Totalt tilldelade kommunbidrag utgör den yttersta gränsen för resursförbrukningen inom respektive nämnds verksamhetsområde och är överordnat beslut om servicenivå och kvalitetsutfästelser. Överskridande av totalt tilldelade kommunbidrag ska följa rutinen enligt 4.2. Avvikelser mellan kommunbidragsområden ingår i sedvanlig uppföljning i samband med bokslut, se vidare avsnitt 4.3. Begäran om tilläggsanslag för löpande driftsändamål ska inte förekomma.

Utöver resultatansvaret har nämnd även ansvar för tillgångar och skulder. Detta ansvar omfattar bland annat faktureringsrutiner, leverantörsbetalningar och vård av inventarier. Ansvaret synliggörs också genom interna kapitalkostnader i form av avskrivning och intern ränta. Särskild kompensation i budget med hänsyn till förändringar i kapitalkostnaderna lämnas som regel inte.

Nämnd ansvarar för att internbudgetar upprättas för varje kommunbidragsområde.

Respektive förvaltningschef ska löpande rapportera till sin nämnd om ekonomin och målpåfyllelser. Nämnd har motsvarande rapporteringsskyldighet till kommunstyrelsen som bestämmer hur och när rapporter ska lämnas.

Chefer och andra verksamhetsansvariga på förvaltningarna ska planera, budgetera och följa upp kostnader, intäkter, mål och prestationer. Med verksamhetsansvaret följer rätten att fatta inköpsbeslut i enlighet med av fullmäktige och kommunstyrelsens antagna styrdokument avseende upphandling samt i enlighet med respektive nämnds delegeringsordning. Med verksamhetsansvarig avses som regel beslutsattestant.

4.2 Åtgärd vid avvikelse från budget avseende ekonomi och målpåfyllelse

Förvaltningschef ska i samband med presentation av ekonomiska rapporter förklara prognostiserad budgetavvikelse. Visar rapporten ett befarat och väsentligt underskott mot budget ska förvaltningschefen, senast inför nämndens nästkommande möte, lämna förslag till åtgärder så att balans uppnås senast inom pågående budgetår.

Nämnden ska vid sitt påföljande sammanträde besluta om de förslag som lagts fram av förvaltningschefen. Beslutet ska leda till att nämndens verksamhet hålls inom budgeterat

ekonomiskt utrymme och sträva efter att antagna mål uppnås inom fastställd tidsram. Om nämnden har ett eget kapital kan det övergångsvis få utnyttjas. Nämndens beslut om åtgärder ska omgående anmälas till kommunstyrelsen för kännedom. Då det finns gällande restriktioner för att använda eget kapital, ska nämnden begära kommunstyrelsens tillstånd.

Med väsentligt underskott menas en avvikelse som överstiger 0,5 procent av nämndens kommunbidrag. Avvikelse understigande 2 miljoner kronor behöver aldrig anmälas. Om prognosen för nämnderna som helhet inte kan hanteras inom budgeterat resultat, kan kommunstyrelsen under innevarande budgetår besluta att sänka gränsen för när en plan för att åtgärda underskott ska rapporteras.

Förvaltningschefen är skyldig att i protokollet ge sin mening tillkänna i fråga om förslag som bedöms leda till underskott jämfört med budget. Detta protokoll ska anmälas till kommunstyrelsen för kännedom.

4.3 Resultatreglering

Resultatet för ett kommunbidragsområde ska som princip helt överföras till nästa år. I praktiken sker detta genom att nämndernas ackumulerade avvikelser mot budget registreras i en sidoordnad förteckning och benämns internt eget kapital.

Resultatet granskas i samband med bokslutsarbetet (bokslutsberedning) och kan jämkas med hänsyn till utförd prestation, särskilt beslut eller motsvarande. Inriktningen är att verksamhet ska bedrivas så att resultatminus inte uppkommer. Har ett resultatminus ändå uppstått täcks underskottet från nämndens eget kapital. Saknas eget kapital uppstår en skuld som ska täckas under kommande år. Bokslutsberedningen föreslår efter prövning vilket resultat som ska föras över till kommande år. Kommunstyrelsen beslutar om resultatöverföringen och eventuella begränsningar för nyttjande av eget kapital.

Nämnd kan omdisponera eget kapital mellan kommunbidragsområdena och beslutar om intern tillämpning av resultatreglering och eget kapital.

4.4 Investeringsverksamhet

Anslag beviljas per investeringsprojekt. Investeringar med gemensamt ändamål kan få samlingsanslag för nämnds egen prioritering mellan projekt. Det totala anslaget för projekt som löper över flera år fastställs då projektet ingår med någon del i årsbudgeten.

För investering i inventarier får varje nämnd ett årligt ramanslag. Detta belopp utgör gränsen för nämnds satsning på inventarier. Anskaffningsbeslut ska alltid utgå från vad som är ekonomiskt mest fördelaktigt för staden och oberoende av uppdelningen mellan drift- och investeringsbudget. Redovisning av investering ska ske enligt god redovisningssed. Vid leasing ska kalkyler visa ekonomiska fördelar jämfört med egen finansiering.

Nämnd måste inom ordinarie kommunbidrag täcka de interna kapitalkostnader som uppstår till följd av en investering. Eventuell kompensation prövas i budget.

Efter genomfört investeringsprojekt ska projektet slutredovisas till kommunstyrelsen om den totala investeringen överstiger 10 miljoner kronor eller projektets avvikelse mot budgeterat belopp är större än 15 procent. Kommunstyrelsen avgör om respektive slutredovisning ska överlämnas till fullmäktige.

Kommunstyrelsen har befogenhet att under löpande budgetår omprioritera mellan olika investeringsanslag eller inom ramen för årets totala investeringsutrymme. Då fullmäktige har beviljat totalanslag för ett flerårigt projekt kan kommunstyrelsen, om den likvida situationen så medger, besluta om tidigareläggning av de delar som finns upptagna under planåren.

5. Redovisning och intern kontroll

5.1 Redovisning

Redovisning sker enligt lagen om kommunal bokföring och redovisning samt övrig tillämplig lagstiftning, god redovisningssed och normering för kommunal sektor. Stadsledningsförvaltningen tolkar och fastställer tillämpningen för Mölndals stad samt utfärdar interna regler och anvisningar.

Den interna redovisningen ska följa stadens ekonomimodell. Förvaltningarna ansvarar till exempel för att den flerdimensionella kodplanen används konsekvent och genomtänkt inom stadens alla verksamheter.

5.2 Intern kontroll

Nämnd ansvarar för att den interna kontrollen är ändamålsenlig och tillräcklig.

Den övergripande definitionen på intern kontroll är en process, där såväl den politiska som den professionella ledningen samt övrig personal samverkar. Processen utformas för att med rimlig grad av säkerhet kunna uppnå följande mål:

- ändamålsenlig och kostnadseffektiv verksamhet
- tillförlitlig finansiell rapportering och information om verksamheten
- efterlevnad av tillämpliga lagar, föreskrifter, riktlinjer med mera

I syfte att undvika onödigt höga kostnader för den interna kontrollen, bör nämnderna eftersträva att de interna kontrollsystemen integreras med den ordinarie organisationen och dess processer. Rollfördelning och innehåll definieras i särskilt reglemente.

6 Personal

Kommunstyrelsen ska i egenskap av personalorgan ta hand om frågor som rör förhållandet mellan staden som arbetsgivare och dess arbetstagare. Kommunstyrelsen kan därför teckna kollektivavtal som rör förhållandet mellan arbetstagarorganisationer och staden som arbetsgivare. Detta sker med bindande verkan för staden. Kommunstyrelsen kan lämna i uppdrag till Sveriges Kommuner och Regioner (SKR) att ingå centrala kollektivavtal.

Kommunstyrelsen förhandlar enligt gällande lagstiftning om förhandlingsrätt inom andra nämnders verksamhetsområden, utom vad som gäller 11–14 och 38 §§ lagen om medbestämmande i arbetslivet. Kommunstyrelsen beslutar om stridsåtgärd.

Vid osäkerhet i tolkning och tillämpning av lag, avtal och andra bestämmelser som rör förhållandet mellan staden som arbetsgivare och dess arbetstagare är det kommunstyrelsen som ytterst avgör frågan. Det gäller även i frågor om omplacering av personal mellan stadens nämnder.

Nämnd anställer sin personal och har det fulla arbetsgivaransvaret med tillämpning av gällande lagar, avtal och centrala riktlinjer. Kommunstyrelsen anställer dock förvaltningschefer.

Tillsättningen av förvaltningschef sker efter samråd med nämnds presidium och med stadsdirektören. Förändringar inom förvaltnings organisationsstruktur beslutas av nämnd.

Kommunstyrelsen fastställer årligen utrymme för löne-revision och avgör inom vilka områden staden ska ha enhetlig arbetsgivarpolitik och tillämpning.

Nämnden har det övergripande arbetsmiljöansvaret för sina medarbetare. Nämnden kan skriftligen fördela det konkreta arbetsmiljöarbetet till förvaltningschef. Även om arbetsmiljö-uppgifter fördelas kvarstår det övergripande arbetsmiljöansvaret för nämnden.

Förvaltningschef ska på uppdrag av nämnden säkerställa att arbetsmiljökraven uppfylls inom förvaltningen, att riskbedömningar görs kontinuerligt inför föreslagna förändringar och att lag, föreskrifter, avtal och styrdokument följs. Nämnd svarar för den årliga uppföljningen av det systematiska arbetsmiljöarbetet enligt förvaltningens anvisningar. Förvaltningschefen kan i sin tur skriftligen fördela arbetsmiljöuppgifterna inom sin förvaltning. Avdelningschefer kan skriftligen fördela arbetsmiljöuppgifter till sina enhetschefer. Chef kan returnera, alla eller delar av, sina tilldelade arbetsmiljöuppgifter, om chefen inte anser sig ha resurser, befogenheter eller kompetens för att bedriva sina tilldelade arbetsmiljöuppgifter.

7 Intern service

7.1 Intern service, resursfördelning och relationsprinciper

Verksamheternas behov av lokaler, lokalvård, måltider, IT, telefoni och transporttjänster ska primärt fullgöras genom serviceförvaltningen och stadsledningsförvaltningens fastighets- och IT-avdelningar. Följande styrprinciper är också tillämpliga på liknande relationer inom andra områden i staden.

Nämnd tilldelas resurser av fullmäktige för att kunna avropa interna tjänster. Grunden för detta är att kostnaderna ska redovisas på rätt ställe och avsikten är också att det ska skapa kostnadsmedvetenhet och incitament för att inte avropa mer än nödvändigt.

Intern leverantör får maximalt höja priser, utöver överenskomna kvalitetsförbättringar, enligt den grundkompensation för priser och löner som tillämpas i budgeten. Behov utöver detta ska redovisas i god tid i budgetarbetet och ingå i prioriteringarna vid tilldelning av utgiftstak. Vid byte av fördelningsprinciper sker i regel motsvarande justering av kommunbidragen.

Relationen mellan leverantör och beställare ska i grunden bygga på samarbete för gemensamma mål. Samarbetet ska ha ett tydligt medborgar- och brukarfokus där det är relevant. Parterna förutsätts sinsemellan uppföra sig affärsmässigt och professionellt. Löpande beställningar ska registreras i ärendesystem. Mera omfattande leveranser kräver skriftliga överenskommelser. Prissättningen ska vara transparent och kunna jämföras med marknaden i övrigt. Den interna leverantören fastställer vid behov en standard eller ett standardsortiment efter samråd med beställaren. Interna prissättningar ska utgå från att verksamheternas kostnadsredovisning måste kunna motiveras vid avgiftssättning enligt självkostnadsprincipen och beräkning av ersättning till fristående aktörer.

Debitering av internt köp ska ske om värdet av varan eller tjänsten står i rimligt förhållande till kostnaden för själva debiteringsarbetet. Intern fakturering av låga belopp ska undvikas.

Fakturering av intern vara eller tjänst görs av den levererande parten. Intern vara eller tjänst som tillhandahålles regelbundet faktureras och redovisas per månad för att ge korrekt månadsrapportering eller avseende lägre belopp enligt överenskommelse. Bokföring av interna mellanhavanden avslutas helt per årsbokslut. Intern fakturering eller kostnadsfördelning får endast avse innevarande år.

De interndebiteringar som fastställs årsvis ska av administrativa effektivitetsskäl debiteras genom automatisk belastning i bokföringen.

7.2 Konkurrensutsättning av intern service

Den interna servicen kan konkurrensutsättas. Kommunstyrelsen, eller när så krävs fullmäktige, beslutar då om extern utförare får anlitas istället för stadens egna resursinsatser. Kommunstyrelsen prövar frågan efter framställan från den nämnd som vill konkurrensutsätta stadens interna service och istället själv ansvara för anlitande av extern leverantör.

Nämnd ansvarar för stadens förhandlingsskyldighet enligt lagen om medbestämmande i arbetslivet (MBL). Vid upphandling och drift ska stadens vedertagna kvalitetsnivåer upprätthållas.

Uppsägning eller förändring av intern tjänst som påverkar budgetramarna ska, med god framförhållning och dialog, ske enligt överenskommelse eller absolut senast vid utgången av april före budgetåret. I relationerna mellan intern leverantör och nämnd ska stadens bästa sättas före utfallet hos resultatenthet eller nämnd.

8 Fastighetsförvaltning

8.1 Köp, försäljning och förvaltning av fastigheter och bostadsrätter

Kommunstyrelsen företräder staden som ägare av stadens fastigheter och bostadsrätter. Kommunstyrelsen ansvarar också för den strategiska samordningen av verksamheternas behov av lokaler samt investeringar och underhåll av stadens lokal- och fastighetsbestånd.

Av kommunstyrelsens reglemente framgår vilka av kommunstyrelsens utskott som bereder fastighets- och lokalärenden. Av kommunstyrelsens delegeringsordning framgår i vilken mån kommunstyrelsen delegerat sin beslutanderätt till utskott eller anställd.

Förvaltningen av fastigheter och lokaler delas mellan följande verksamheter.

- stadsbyggnadsförvaltningens mark- och exploateringsavdelning (som lyder under kommunstyrelsens plan- och exploateringsutskott)
- stadsledningsförvaltningens fastighetsavdelning (som lyder under kommunstyrelsens lokalstrategiska utskott)
- tekniska förvaltningen (som lyder under tekniska nämnden)
- serviceförvaltningen (som lyder under servicenämnden)

Stadsbyggnadsförvaltningens mark- och exploateringsavdelningen ansvarar för att planera och genomföra den långsiktiga och strategiska användningen av stadens mark. Mark- och exploateringsavdelning hanterar också köp och försäljning av stadens fastigheter. Vidare förvaltar mark- och exploateringsavdelningen obebyggd planlagd kvartersmark, bebyggd plan-

lagd kvartersmark som inte utgör verksamhetslokaler samt icke planlagd mark (stadens markreserv). Mark- och exploateringsavdelningen kan uppdra åt tekniska förvaltningen respektive fastighetsavdelningen att förvalta fastigheter som omfattas av plan- och exploateringsutskottets ansvarsområde.

Tekniska förvaltningen förvaltar planlagd allmän platsmark, gator, torg, parkeringsplatser och tekniska anläggningar såsom pumpstationer, tryckstegringsstationer, vattenverk och anläggningar på Kikås avfallsanläggning. Tekniska förvaltningen ska också, på uppdrag av stadsbyggnadsförvaltningens mark- och exploateringsavdelning, förvalta icke planlagd mark (stadens markreserv) avseende stadens skogsinnehav och naturmark.

Stadsledningsförvaltningens fastighetsavdelning förvaltar stadens verksamhetslokaler, bostadsrätter och förhyrda lokaler och ska strategiskt samordna verksamheternas behov av lokaler (lokalförsörjningen). Fastighetsavdelningen hanterar också köp och försäljning av stadens bostadsrätter. Fastighetsavdelningen ska vidare, på uppdrag av mark- och exploateringsavdelningen, förvalta bebyggd planlagd kvartersmark som inte utgör verksamhetslokaler.

Serviceförvaltningen ska på uppdrag av stadsledningsförvaltningens fastighetsavdelning utföra fastighetsskötseln inom fastighetsavdelningens ansvarsområde.

8.2 Förhyrning av externa lokaler

Stadsledningsförvaltningens fastighetsavdelning företräder staden vid tecknande, omförhandling och avvecklande av avtal för externt inhyrda lokaler. Av kommunstyrelsens delegeringsordning framgår när förhyrningen kräver beslut av kommunstyrelsen, dess lokalstrategiska utskott eller anställd. Avgörande för beslutsbehörigheten är hur mycket stadens totala hyresåtagande påverkas genom förhyrningen. Som hyreskostnader räknas förutom hyra, även media, underhåll samt ersättningar för gjorda investeringar, lokalanpassningar och liknande. Förlängning av hyresavtal som inte tidigare prövats i kommunstyrelsen ska jämföras med ett nytt hyresavtal.

9 Köp och försäljning av tjänster och varor

9.1 Inköp och upphandling av varor och tjänster

Kommunstyrelsen leder och samordnar stadens inköps- och upphandlingsverksamhet av varor och tjänster samt tillser att staden har en gemensam strategisk och effektiv inköps- och upphandlingsprocess.

Stadsledningsförvaltningens upphandlingsenhet ska i dialog med förvaltningarna säkerställa en ändamålsenlig och effektiv inköpsorganisation.

Förvaltningarna ska ha en god framförhållning gällande sitt inköpsbehov. Förvaltningens samlade upphandlingsbehov för nästkommande kalenderår ska i god tid kommuniceras till upphandlingsenheten för fastställande av årlig upphandlingsplan.

Upphandlingsenheten ansvarar för att bistå förvaltningarna med rådgivning, information och utbildning avseende inköpsrelaterade frågor. Upphandlingsenheten ansvarar vidare för genomförandet av upphandlingar och förnyade konkurrensutsättningar av varor och tjänster över 100 000 kronor i nära samverkan med berörd verksamhet. Övriga upphandlingar genomförs genom förvaltningarnas egen försorg. Vid särskilt önskemål kan förvaltning efter överenskommelse med upp-

handlingsenheten genomföra nämndspecifik upphandling även över 100 000 kr under förutsättning att tillräcklig kompetens finns i verksamheten alternativt anlitas externt.

Upphandlingsenheten bidrar i upphandlingsförfarandet med upphandlingsmässig kompetens och verkar för att upphandlingar genomförs på ett affärsmässigt och korrekt sätt i linje med stadens övergripande mål och strategier. Berörd förvaltning ansvarar för medverkan med tillräckliga resurser, sakkunskap och verksamhetskompetens för att beskriva krav, kriterier, funktion och annan information som är relevant för upphandlingen.

Chef ansvarar för att de medarbetare som givits befogenhet att göra inköp och/eller göra beställningar utifrån ramavtal har nödvändig kunskap om gällande lagstiftning och om stadens interna regler på området.

Förvaltningarna ska ha en effektiv kontroll över sina inköp och ska operativt följa upp inköpen samt genomföra åtgärder för att styra mot korrekta och kostnadseffektiva inköp.

Upphandlingsenheten ansvarar för strategisk uppföljning av stadens upphandlade varor och tjänster.

9.2 Extern försäljning

Extern försäljning får endast ske inom ramen för den kommunala befogenheten och då det finns ett naturligt samband till förvaltningens reguljära verksamhet. Prissättning och uppträdande vid extern försäljning ska alltid ske på ett affärsmässigt sätt. Prissättning ska ske enligt självkostnadsprincipen såvida inte annat framgår av lag eller om försäljningen ingår som ett led i förvaltningen av stadens fasta och lösa egendom.

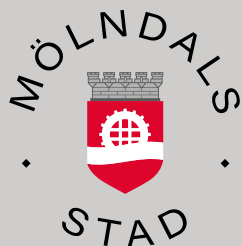
10 Tvist

Uppstår oenighet mellan nämnder eller förvaltningar, som inte rör nämnds myndighetsutövning, ska parterna i första hand föra en konstruktiv dialog med syfte att lösa frågan utifrån vad som är bäst för staden som helhet. Om det inte lyckas avgörs frågan av kommunstyrelsen.

Mölnads stad ligger söder om Göteborg och hade vid halvårsskiftet 2022 en befolkning på 70 254 personer. Under 2023 planerar staden att producera kommunala tjänster för ungefär fem miljarder kronor och det strukturella ekonomiska resultatet beräknas till 0 miljoner kronor. Årets resultat budgeteras till 398 mnkr.

År 2023 betalar Mölnadsborna 31,99 kronor per intjänad hundralapp i kommunal skatt, varav 20,51 kronor till Mölnads stad och 11,48 kronor till Västra Götalandsregionen.

Av 100 kronor i kommunalskatt planeras 45 kronor till förskola och skola, 34 kronor till vård, omsorg och sociala insatser, 5 kronor till gator, parker och kollektivtrafik, 4 kronor till kultur- och fritidsverksamhet och 11 kronor till räddningstjänst, miljö- och hälsoskydd, planverksamhet samt övrigt.

www.molndal.se

kontakt@molndal.se • 031-315 10 00